ERIK MAJTÉNYI

capcana de BETON

ERIK MAJTÉNYI

CAPCANA DE BETON

în românește de
VERONICA BÂRLĂDEANU

EDITURA FACLA – 1976

Locul întîmplărilor, cititorul îl va determina singur, plasîndu-l după dorința și după imaginația sa, pe teritoriul oricărei țări de pe bătrînul nostru continent al cărui pămînt a fost răscolit de roțile carelor de război și de șenilele tancurilor hitleriste. Pe un asemenea loc s-au ridicat — și în realitate — piramidele de beton despre care este vorba în această carte. Dar nici numele protagoniștilor, nici alte amănunte nu indică un loc anume.

Autorul simte nevoia acestei precizări pentru a-și scuti cititorii de efortul unor căutări inutile.

CAPITOLUL ÎNTÎI

— Un ultim efort și ajungem în vîrf! — îl încurajă Eva pe Victor, care se cățăra în urma ei. Fata, zveltă, cu părul blond ca firul de pai, călca pe panta abruptă cu pas mai sigur decît atleticul Victor. Urca aproape fără nici un efort, deși pe timpuri, cînd nu se inventase încă ecranul panoramic și nu erau la modă actrițele italiene atît de subțirele încît le-ar fi ajuns pînă și jumătatea unui ecran de tip vechi, deci pe timpurile acelea, s-ar fi zis despre ea că e nemîncată sau străvezie și s-ar fi găsit repede o bunică milostivă s-o pună la îngrășat. Eva, fiică a zilelor de azi, abia ciugulea mîncarea pentru că, după părerea ei, se îngrășase într-un mod rușinos, deși cei din jurul ei luau cunoștință fără prea mare convingere de cele cîteva kilograme în plus de care se temea fata. În ciuda

acestor amănunte, în timpul obositoarei ascensiuni rezistă mai ușor la efort decît Victor, studentul venit din Capitală, de două ori candidat la titlul de campion la natație. Asta se datora cu siguranță faptului că Victor se născuse într-o regiune de cîmpie și nu încercase niciodată să urce un munte cît de cît mai de doamne ajută, nici măcar unul ca Șeaua Dîmbului de pe creasta căreia Robert striga nerăbdător:

— Nu mai ajungeți odată?

Robert era fratele Evei, coleg de an și prieten bun cu Victor, pe care-l invitase să-și petreacă, o parte din vacanță în orașul L; și, nu putem vorbi despre Robert fără să amintim pasiunea lui fanatică pentru alpinism. Să ajungă în vîrf, unde să-și poată încînta ochii cu întinderea depărtărilor era mereu nepotolita năzuință a vieții lui (desigur pe lîngă profesia de inginer constructor de mașini pe care și-o alesese). Acum se desfăta umplîndu-și plămînii cu aerul curat al înălțimilor. Stătea și contempla de pe creasta Șeii Dîmbului de parcă ar fi văzut priveliștea pentru prima oară și de parcă această priveliște n-ar fi fost imaginea bine cunoscută a orașului său natal.

Peisajul era frumos, într-adevăr. Dincolo de Șeaua Dîmbului se întindeau șiruri de munți masivi care, pierzîndu-și crestele în aburii norilor, scăldați în soare sau umbriți de ceață, îmbrăcau o gamă fascinantă de culori de la argintiu la albastru metalic și pînă la cele mai fine nuanțe de ruginiu. Mai încoace, la piciorul muntelui se așternea, în forma unei seceri ușor arcuite orășelul, dezvelind distinct, printre casele ca niște jucării, șerpuirea

străzii principale, în dreapta căreia, dincolo de rîu, se vedeau uscătoriile fabricii de cărămizi iar în stînga, pînă la piciorul muntelui, se întindea curtea spațioasă a fabricii de cherestea, minusculă privită de aici de la înălțime, de unde mormanele de scînduri așezate într-o ordine geometrică ai fi putut crede că le-ai putea cuprinde fără nici un efort în palma unei singure mîini.

— Iaca am ajuns — îi spuse Eva fratelui, apoi se întoarse din nou către Victor care venea gîfîind îndesat: — Hai mai repede, găligane, și spune-mi dacă a meritat să-ți dai sufletul pînă aici sus.

Victor, ajuns în vîrf, se uita în jur abia trăgîndu-și suflarea.

— Superb! — zise mai mult din politețe, decît din convingere, pentru că, dacă ar fi fost după sufletul lui, s-ar fi trîntit pe dată în iarba moale. Apoi, pe măsură ce durerea, care-i străbătea mușchii, se transforma într-o ușoară amorțeală privi cu mai mult interes valea însuflețită care se întindea pînă la piciorul lanțului muntos. Își roti privirea urmărind șerpuirea rîului și se opri scrutînd, spre dreapta, rariștea unui brădet la marginea căruia se vedeau niște ridicături cenușii destul de bizare.

— Alea ce sînt? — întrebă arătîndu-le.

— Nu știi? — si mră Eva. S-a scris despre ele nu numai în presa locală și ci în cea străină. Pentru ziariști a fost o adevărată desfătare: „Taina orașului L" sau: „Misterul secolului", cum le plăcea lor să etaleze titlurile cu litere mari, dar celor de aici, mai cu seamă bătrînilor, nu le prea place

să se vorbească despre asta. Aici sînt puține familii care să nu privească spre aceste locuri cu sufletele întunecate de triste amintiri. Pentru ai noștri locul acesta înseamnă doliu cernit nu „eveniment senzațional"... Dar cum de n-ai citit tu despre asta?

— Știu și eu, poate nu-mi mai amintesc — răspunse Victor — acum însă mi-ai trezit curiozitatea.

— Dar vezi, să nu fie prea trează și mai ales, acolo jos, nu vorbi despre asta! spuse Robert arătînd spre vale. Eva avea dreptate, oamenilor nu le place ca cineva, din curiozitate, să-și bage nasul în treburi care nu-i privesc. Dacă vrei, eu îți pot spune povestea dar cu o condiție — și vocea îi deveni tragică: Vreau să mănînc! Salvați un biet alpinist chinuit, care păstrează marea taină...

— Bine, mîncăciosule! rîse Eva și se îndreptă spre rucsacul pe care, evident, îl cărase pînă sus Robert (bietului Victor asta i-ar mai fi lipsit).

Cei doi băieți se așezară pe iarbă. Robert își scoase briceagul și aruncă priviri ce nu puteau fi interpretate altfel decît nerăbdătoare spre soră-sa, care trebăluia pe lîngă rucsacul deschis. Privirea lui Victor urmărea și ea mișcările fetii, ce-i drept cu sentimente mult mai puțin prozaice. Dealtfel nici foame nu îi era, se simțea mulțumit că se poate întinde după plac și că, privit de aici, de pe iarbă, trupul ei zvelt, desenat pe vîrful munților din partea cealaltă a văii, mișcările ei înlănțuite ca într-o îmbrățișare de albastru curat al cerului, i se păreau și mai frumoase.

Între timp dejunul se rîndui pe fața de masă

de plastic, pîine cu unt, caltaboși, ouă fierte și miere. Robert nu aștepta să fie invitat la masă. Victor simți și el cum i se deschide pofta, în schimb Eva, ca de obicei, gustă cîte puțin din toate și începu să vorbească:

— Pot să-ți spun și eu povestea piramidelor de beton, pentru că în următoarea jumătate de oră nu cred că se va putea conta pe volubilitatea frățiorului meu drag, mai repede nici nu îndrăznesc să sper că se va sătura.

Robert ridică din umeri, dar gestul lui echivoc nu putea fi interpretat nici ca o reacție la ironia soră-si și nici că nu i-ar fi indiferent care din ei doi va spune povestea. De întrebat însă nu putea fi întrebat pentru că era mult prea preocupat de înghițirea tacticoasă a unor îmbucături considerabile.

Eva terminase de mîncat, mîncat e un fel de a spune destul de exagerat, deschise capacul termosului, își turnă puțină cafea fierbinte și aprinse o țigară. Văzînd-o, Robert dădu dezaprobator din cap, dar de vorbit încă nu putea vorbi. Eva nu-i dădu atenție, știa bine că gestul lui era la adresa țigării, îi suna parcă în urechi obișnuita mustrare: „un pedagog să nu dea exemplu prost". Eva terminase pedagogia și era educatoare în orășelul L — dar știa prea bine că fratele ei nu rostise aceste vorbe în calitate de apărător al principiilor pedagogice ci mai degrabă în calitate de alpinist care nu-și preface plămînii în „teren de depozitat funingine", cum obișnuia Robert să se exprime. Sufla, preocupată, fumul și privea în depărtări, de

parcă ar fi încercat să-şi adune din ele într-o ordine anume gîndurile, apoi începu să povestească:

— Ceea ce ai văzut acolo jos, adineauri, sînt nişte piramide destul de mari din beton. Le-au construit nemţii în iarna anului 1943, sau la începutul anului 1944, nu-mi amintesc exact. Poate, totuşi, să fi fost spre primăvară, la sfîrşitul lui februarie şi începutul lunii martie, dealtfel asta nici măcar n-are importanţă, spun doar că au lucrat destul de multă vreme în spatele unor împletituri de sîrmă căptuşite cu rogojini care ascundeau construcţia. Accesul în această direcţie a fost interzis.

În vară, cînd cimentul se leagă mai bine, s-au turnat piramidele de beton, dar înainte de asta, pe terenul bine ascuns privirilor s-au efectuat nişte lucrări misterioase, lucrări care au durat vreme îndelungată.

De fapt, lucrau acolo nu nemţii, ci oamenii noştri, mai cu seamă bărbaţii tineri pe care-i luaseră cu forţa. Îţi spuneam de aceea că această construcţie gigantică a adus doliu aproape asupra fiecărei case din oraş, pentru că oamenii noştri de pe şantier nu s-au mai întors niciodată. Nu se ştie nici măcar unde, în ce groapă comună îşi dorm somnul de veci. Se presupune că i-au executat pe toţi ca să nu poată dezvălui secretul construcţiei. Murind, au luat taina în mormînt şi misterul n-a fost elucidat nici pînă astăzi...

Victor terminase de mîncat şi acum îşi sorbea îngîndurat cafeaua pe care Eva i-o turnase între timp. După o vreme întrebă:

— Şi n-a încercat nimeni?

— Ce să încerce? îl întrerupse furios Robert, oprindu-se o clipă din mestecat. — Cum să nu fi încercat, mai bine n-ar fi făcut-o!

Victor înțelese abia acum de ce nu era indicat să se discute despre asta, acolo jos. Dacă pînă și Robert, care îi este cel mai bun prieten, iar aici, într-un anume sens, îi este și gazdă, se înfurie în asemenea hal auzind o simplă întrebare, la ce s-ar putea aștepta oare de la un străin?

Eva destrămă tensiunea. Îi aruncă fratelui o privire liniștitoare, apoi își continuă fraza întreruptă:

— Știi, la început s-a ocupat de problema asta una din secțiile tehnice ale armatei. Soluția le era la îndemînă: să arunce piramidele în aer. Da, numai că acelea explodau și singure — pînă și cîmpia din fața lor era minată în felul cel mai neașteptat. Cu niște metode speciale, nu știu cum, dar specialiștii au stabilit că minele sînt așezate în lanț la cîte nouă pași una de alta. Închipuie-ți un grilaj uriaș, ca o imensă tablă de șah, pe care, la întretăierea a două linii, te așteaptă o mină. Dar accidente s-au întîmplat și după asta. Un ofițer tînăr care lucra la curățirea cîmpului a călcat pe un fitil și a murit de groază. S-a stabilit ulterior că făcuse un șoc nervos, pentru că e lesne să-ți imaginezi cîtă încordare îți cere o asemenea muncă, bietul de el greșise numărătoarea.

Eva tăcu o clipă privind depărtările. Apoi continuă cu voce scăzută.

— Îl cunoșteam pe ofițerul acela. Eram încă o copilă dar mi-l amintesc, fusese încartiruit la două case depărtare de casa noastră, știi acolo

unde pragul e făcut din jumătatea unei roți de moară.

— Și au mai fost și alte victime? — întrebă Victor intimidat.

— Înainte de asta, da, după, nu — răspunse Robert care terminase în sfîrșit de mîncat. El nu fuma și din principiu nu consuma nici cafea. — Au continuat să lucreze cu mai multă prudență, după reguli foarte stricte și sub o supraveghere draconică. Dar nu multă vreme. Cînd au constatat că nu se pot atinge de piramide, pentru că din motive misterioase pot zbura și ele în aer lăsînd loc unor alte straturi de beton — asta s-a constatat din fericire cu totul întîmplător și fără sacrificiul unor vieți omenești — au renunțat, au încercuit din nou zona cu garduri de sîrmă și nimeni nu avea voie să se apropie de terenul acela.

Urmă o tăcere pe care nici unul din ei nu se grăbi să o destrame. Lui Victor îi stătea pe limbă întrebarea: „Oare ce poate fi în interiorul piramidelor?", dar își dădu seama de îndată că întrebarea asta și-o puseseră probabil de nenumărate ori încă mulți alții și tocmai de asta fuseseră senzaționale reportajele despre piramide. Da, ziarele se întrebaseră, dar oare la ce concluzii au ajuns? Puse mai apoi această întrebare cu toate că știa că ipotezele și supozițiile fantastice nu pot avea nici o însemnătate.

— Au fost și multe supoziții — răspunse Robert. După unii piramidele au fost construite ca niște obișnuite cazemate militare de unde, după evacuarea regiunii, ai noștri puteau fi atacați din spate. Alții sînt de părere că ar fi niște depozite

de arme, arsenalul mult pomenitelor arme secrete. Iar alţii ziceau că poate au fost construite ca ascunzătoare pentru Hitler însuşi. Dar îţi dai seama, nu se poate pune preţ pe asemenea prezumţii...

Conversaţia se întrerupse din nou. Şi cel care rupse tăcerea fu din nou Victor.

— Mă gîndesc — spuse mai mult ca pentru sine — ce copilărie aventuroasă am fi avut noi dacă drăcia asta de beton ar fi fost pe meleagurile noastre. Cîţi copilandri ar fi nesocotit gardul de sîrmă şi ar fi încercat să pătrundă în cazemate.

Robert dădu din cap.

— Gîndeşte-te, în primul rînd, că pe copii i-ar fi întîmpinat mult mai multe pericole ca pe specialiştii bine pregătiţi. Şi nu uita ceea ce ţi-am mai spus, la noi aceste piramide poartă în ele un simbol de doliu şi groază. Le urîm, am fost învăţaţi să le urîm şi ura asta poate fi mult mai puternică decît curiozitatea.

Victor îşi făcea de lucru cu marginile feţei de masă.

— Şi totuşi, după atîţia ani nici un semn... nici un punct de reper.

Eva îi răspunse precipitat, ca şi cum ar fi vrut să încheie cît mai repede discuţia.

— Un punct de reper a existat totuşi. Desigur şi despre asta s-a scris şi ziarele au dat tot atîtea înţelesuri lucrurilor, ca şi ipoteze. Dar oare nu mai vrei puţină cafea?

— Ba da, te rog!

Eva îi umplu ceaşca, apoi continuă:

— E vorba despre bătrînul Márton, maistrul fierar, eu nu-i cunosc decît copiii. Fiul lui mai

mare e farmacist, l-ai văzut desigur stînd în uşa farmaciei...

Victor dădu afirmativ din cap.

— Asemeni celorlalţi, bătrînul Márton, pe vremea aceea a fost tîrît şi el acolo. El a fost singurul care a reuşit să evadeze. Au tras în el, dar cu toate că era rănit de moarte s-a tîrît cu greu pînă la coliba pădurarului. Pădurarul nu l-a putut salva şi după ce bătrînul şi-a dat sufletul l-a îngropat în grabă şi încă în aceeaşi noapte s-a strecurat pînă în oraş, la nevasta fierarului, ca să-i predea ultimul mesaj al soţului ei, dealtfel era un mesaj destul de bizar. Bine a făcut sărmanul că s-a grăbit să-l transmită, pentru că a doua zi SS-iştii au răscolit urmele evadatului cu ajutorul cîinilor şi cum acestea se opreau la colibă, l-au împuşcat şi pe pădurar. Nu se ştie dacă i-au cerut sau nu să le arate unde a îngropat cadavrul, cert este că după război familia i-a găsit rămăşiţele pămînteşti. Abia atunci l-au îngropat în cimitir. Dar cu siguranţă el deţinea un secret important, din moment ce l-au executat şi pe bietul pădurar din cauza lui.

— Spuneai ceva despre un mesaj bizar...

— Da, pe aici îl ştiu toţi copii şi au scris despre asta şi ziarele străine. Pădurarul i-a spus nevestii fierarului că muribundul, Márton, zicea ceva despre un şofer şi că, murind i-a dat o plăcuţă de metal, farmacistul a înrămat-o şi o păstrează şi azi. Pe plăcuţă sînt două nume de persoane şi două de localităţi. Toţi le ştim pe dinafară — spuse Eva şi îşi privi fratele.

— Martha Aue, Bieldeck şi Adam Mühl, Ei-

chig — zise Robert. În orășelul L. pe oricine ai întreba știe să-ți spună numele astea. Și oamenii le rostesc așa cum rosteau probabil popoarele primitive cuvintele unui blestem fără înțeles sau cu smerenia magilor din Evul Mediu care credeau că expresia „abraxis" are putere de vrajă. În oraș ajunge să pronunți doar aceste două cuvinte ca bricegele ascunse prin buzunare să se deschidă singure, ca și cum ar fi apărut în fața purtătorului călăii înșiși.

— Și după război — întrebă Victor a cărui curiozitate fusese biciuită la auzul acestor nume — nu a încercat nimeni s-o găsească pe această Martha și pe acel Adam?

— Păi, tocmai despre asta e vorba — continuă Eva. Încercînd să-i găsească, s-a constatat că nu există nicăieri în lume vreo localitate care să se cheme Bieldeck sau Eichig. S-au gîndit deci că aceste nume au o cu totul altă semnificație.

— Dar ziceai adineauri ceva despre un șofer — insistă Victor.

Robert zîmbi.

— Un ziarist a speculat și ideea asta. Deoarece localitățile cu asemenea nume nu există nicăieri și cum pădurarul era un om simplu și cu destul de puțină știință de carte, spunea el, bătrînul Márton trebuie să fi spus cuvîntul „chiffre" auzit la nemți, adică scriere cifrată...

— Cu siguranță, asta e destul de simplu — fu de părere Victor.

— Da, dacă presupunerea e justă. Dar cu asta n-am ieșit încă din labirintul presupunerilor. Să

presupunem că este, într-adevăr, vorba de o scriere cifrată. Cine o descifrează? Și ce rezolvă asta? — spuse Robert.

— Și totuși aici e cheia misterului — se încăpățînă Victor.

— Da, o cheie care n-are decît mînerul, dar nu și limba care deschide. Și nici unde e broasca închisă cu această cheie nu se știe...

— Și pe urmă nu s-a mai aflat nimic? întrebă Victor dezamăgit.

— Nimic! — dădu Eva din cap. Dar poate ar fi timpul să pornim. Se înserează și atunci ține-te orbecăială pe panta abruptă.

Argumentul îl impresionă și pe Victor care căzuse pe gînduri. Nu se prea da în vînt după pantele abrupte, nici măcar să coboare nu-i prea plăcea, pentru că atîta învățase și el că uneori coborîșul e chiar mai greu decît cățăratul. Strînseră resturile dejunului, aruncară o ultimă privire spre crestele care, în strălucirea apusului, îmbrăcau culori și mai frumoase și porniră spre casă. Acum Victor mergea în față, ce-i drept nu pentru că așa i-ar fi plăcut lui, dar, neîndemînatec cum era, se tot împiedeca, sau își lua prea mult avînt și era fericit cînd se putea prinde de ceva spre a-și stăvili viteza. Într-o asemenea situație nici că se mai gîndi la taina piramidelor de beton, dară mi-te să mai fi vorbit despre asta, dealtfel era limpede că Robert și soră-sa îi spuseseră tot ce știau.

Ajuns acasă, problema începu să-l preocupe din nou. Mama lui Robert îl și întrebă în timpul mesii.

— Te-a obosit atît de tare excursia? Măcar de ţi-ar fi făcut poftă de mîncare! Te rog, mai ia puţină friptură, ai spus doar că-ţi place.

Victor se mai servi odată dar atît de absent încît pînă şi stăpînului casei, contabilului şef al fabricii de cherestea, i se păru ciudat.

— Poate că oaspetele nostru nu se simte bine? — îi spuse el nevesti-si, dar asta nu era decît un mod indirect de a se adresa acestui student din Capitală.

— Mulţumesc, n-am nimic — răspunse Victor mecanic.

Eva îl privi o clipă. Iar frăţiorul ei cel mic rămase cu furculiţa în aer privindu-l uimit pe musafirul aproape nepoliticos de îngîndurat. Robert îşi dădu seama îndată cum stau lucrurile şi încercă să-şi scuze prietenul.

— Voi nu-l cunoaşteţi încă, aşa e el cînd îşi bate capul să rezolve o problemă de matematică. Ce-i drept, acum nu de matematică e vorba. A văzut de sus piramidele de beton şi i-am spus noi povestea lor.

În mod bizar această explicaţie nu îl înseninâ pe bătrîn. Cum îi spusese oare Robert? Acolo jos nu trebuie vorbit despre *asta.* Terminară cina fără să-şi mai spună nimic după masă. Robert se duse cu tatăl său pînă la vecinii cărora le venise de departe, după o îndelungată absenţă, o rudă, femeia se duse la bucătărie. Victor îi zise Evei:

— Nu mai aveţi ziarele acelea?

— Ar putea să mai fie cîteva dintre ele pe undeva — răspunse Eva, poate în pod, dar acolo

nu este lumină. Și chiar dac-ar fi, acum trebuie să-i controlez lecțiile lui Otto.

Micuțul Otto — cu toate că era în vacanță — avea un program de lecții foarte strict. Copilul se pregătea pentru examenul de corigență la matematică. Ciudat lucru, pentru că puștiul era deștept și socotea surprinzător de ușor. Taică-său se și înfuriase și îl bombănise observînd că: „a picat tocmai la matematică, leneșul ăsta, care rezolvă orice problemă complicată prezentată sub formă de joc și nici una, oricît ar fi de ușoară, din manual". Asta bătrînul nu o pricepea de loc, dar poate fiindcă trecuse o bună bucată de vreme de cînd terminase el cursul primar.

Eva se duse deci să controleze caietele lui Otto și Victor rămase singur în sufragerie. Gîndurile îi alergau departe, lăsaseră în urmă Șeaua Dîmbului și poposiră la piramide. Venise în orășelul acesta să se odihnească și de două săptămîni nu-și frămîntase mintea cu nici o problemă mai serioasă, acum începură să-l preocupe ziarele acelea, dar cu siguranță de pomană...

Avu acces la ele abia a doua zi, după ce Eva le găsi în pod, fără ca asta să-i facă o plăcere deosebită lui Robert, pe de o parte pentru că după părerea lui n-avea nici un rost să-ți bați capul cu mistere de nedezlegat, care mai trezesc și tristele amintiri ale celor de pe aici, pe de altă parte pentru că își cunoștea prietenul și știa că acum va fi inabordabil pînă ce nu se va plictisi de piramidele alea blestemate.

Așa s-a și întîmplat. Două zile în șir l-au chemat în zadar pe Victor la scaldă sau în vreo ex-

cursie, el, încăpățînat, rămînea acasă citind pentru a douăzecea oară reportajele cu titluri senzaționale și își frămînta mintea gîndindu-se la cele citite.

Dac-ar fi știut că rezolvarea era afară și nicidecum acolo înăuntru! Dar asta i se limpezi abia a treia zi cu totul și cu totul întîmplător.

CAPITOLUL DOI

...A treia zi, cu totul și cu totul întîmplător!

Într-o vreme, distracția preferată a lui Victor era calculul probabilităților. Prietenii îi cunoșteau experiențele simple făcute cu mărunțișul extras din pălărie: însemna unele monede cu o cruciuliță, apoi nota rezultatele extragerilor pe fîșii lungi de hîrtie și demonstra incidențele. Îi cunoșteau și biblioteca în care adunase toate cărțile cu privire la subiect și deseori îl obligau, la reuniuni, să dovedească, cu ajutorul unor demonstrații sub formă de joc legitatea întîmplării. Victor le satisfăcea cu plăcere insistențele, cu toate că în sinea lui se supăra că un lucru atît de serios e luat drept glumă. Pentru că el acorda acestei probleme o atenție mult mai mare, ajungînd pînă la o fundamentare filozofică a ideii. Îl interesa, printre altele,

problema misterioasă a înlănțuirii neprevăzutului; de pildă, omul după ani în șir își amintește de cîte cineva la care nu se gîndise niciodată și persoana, la mai puțin de cinci minute, îl cheamă la telefon. Victor refuza în asemenea împrejurări orice explicație supranaturală, considera că fiecare lucru izvorăște dintr-o cauză anume, pe care n-o cunoaștem încă. Era convins că neprevăzutul, consecutiv, repetat în lanț n-are nimic comun cu teoria probabilității, ținînd mai degrabă de alte sfere, știa că în toată lumea se fac cercetări cu privire la transferul de idee, avea cîteva cunoștințe despre biounde, ce-i drept nu prea multe, pentru că el se pregătea să devină inginer mecanic, dar în cazul acesta, al piramidelor de beton — nici prin minte nu i-a trecut că în întîmpinarea lui va veni acel tainic neprevăzut.

În dimineața aceea, Robert reușise să-l smulgă pe Victor dintre cei patru pereți ai camerei.

E drept că avea și Eva contribuția ei. Dar să nu analizăm latura asta a lucrurilor, pentru că nu are nici o legătură cu firul principal al întîmplării, ar complica-o doar inutil. Așa cum complică întotdeauna în mod inutil treburile bărbaților, ochii strălucitori și limpezi ai unei fete, un zîmbet drăguț și o voce ale cărei unduiri nu permit nici un echivoc...

E mai demnă de consemnat dorința lui Victor: dacă tot o pornesc hai-hui, să meargă spre cîmpul minat, împrejmuit cu sîrmă.

Robert refuză categoric.

Victor schimbă tactica, propuse să urce din nou Șeaua Dîmbului.

Căzură de acord.

Ziua îi întîmpina cu strălucirea fierbinte a soarelui de vară. Trecură cîteşi trei pe străzile oraşelului şi, ca de obicei, rucsacul greu îl căra Robert. Acum şi Victor era împovărat de o greutate: semnul de întrebare al problemei nerezolvate. Deasupra uşii frizeriei prin faţa căreia trecuseră soarele bătea într-un disc metalic şi el se cutremură la gîndul că şi din această familie zace cineva în acel necunoscut mormînt colectiv.

Taraba pe două roţi a vînzătorului de îngheţată cu şapcă roşie era luată cu asalt de tineri de vîrsta lor — şi Victor se întrebă involuntar cîţi dintre ei sînt orfani? În canalul îngust pe unde se scurgea apa fîntînii arteziene copii se jucau cu bărcuţe de hîrtie şi el îşi imagină că dedesubtul lor, în văgăuni subterane, sînt aliniate arme cumplite şi cu o destinaţie tainică. Îi aruncă Evei o privire furişă şi se gîndi că într-o zi, pe neaşteptate, armele acelea ar putea bubui din nou ieşind din ascunzătoarea lor secretă. Apoi alungă aceste gînduri. Fusese primit aici cu amabilitate şi el îşi tot frămîntă mintea cu lucruri neavenite, astfel că poate stăpînului casei prezenţa lui îi devenise o povară.

Ajunseră la poalele Şeii Dîmbului. Victor îşi părăsi firul gîndurilor şi, indispus, măsură înălţimea muntelui. Spera poate în taină că drumul care duce spre vîrf va fi mai scurt azi, sau măcar mai puţin abrupt. Dar înălţimea i se arăta imposibilă şi parcă mai depărtată şi obositoare ca acum trei zile.

— Nu există pe undeva o cărare mai puțin abruptă? — întrebă cu timiditate.

— Este, — răspunse Eva — prin brădet. La nevoie o poate urca și un camion.

Victor își privi întrebător prietenul. Sau poate am fi mai aproape de adevăr dacă am spune că privirea lui era mai curînd rugătoare.

Oricum, Robert îl înțelese. Și cum Victor îl ascultase și renunțase pînă și la explorarea terenului minat, dădu aprobativ din cap:

— N-am nimic împotrivă, puteți merge și pe acolo.

— Putem merge? întrebă Victor mirat, accentuînd pe primul cuvînt.

— Desigur, puteți — răsună răspunsul — tu pentru că ne-ai convins de aptitudinile tale de alpinist, Eva pentru că singur nu ai nimeri drumul. Eu însă nu, sublinie Robert negația care îl privea, pentru că eu am venit să urc, nu să mă plimb pe bulevard.

Astea fiind spuse, și-ar fi văzut de îndată de drum dacă Robert n-ar fi strigat în urma lor:

— Și cu rucsacul ce facem? Ori domniilor voastre le e rușine să-l ducă?

— Victor, gata de sacrificiu, luă sacul. Era firesc să-l care el pe un drum mai ușor de suit.

Îi era rușine de Eva pentru că nu-i venise lui ideea asta de la început și poate și pentru că alesese drumul acela. Totuși, se bucura că, în sfîrșit, poate rămîne singur cu ea. Mergeau spre brădet, fără să-și vorbească și în ochii fetei strălucea parcă o undă de ironie. Asta îl cam supăra pe Victor. Oricît de puțin s-ar fi priceput el să curteze o fată

măcar atîta lucru știa: slăbiciunea care te pune în inferioritate nu e arma cea mai sigură pentru a cuceri inima unei femei. Ce situație tîmpită! Ar fi vrut să-i vorbească fetei, își formulă mental frazele, dar le îndepărtă una cîte una. Și, cu cît se lățea tăcerea dintre ei, cu atît părea mai greu de destrămat. Victor ar fi dorit o atmosferă destinsă, o conversație vioaie dar era convins că oricît de mult ar dori el atmosfera de destindere pe care și-o imagina dacă ar îndrăzni măcar să deschidă gura, cuvintele ar suna bolovănoase.

În sfîrșit, fata rupse tăcerea.

Intraseră în pădure și pe lîngă cărarea înclinată se ivi un izvor zidit în piatră brută și captat într-o țeavă ruginită. O placă imortaliza numele celor care o ridicaseră în amintirea fiului lor, victimă a unui accident de vînătoare, cu gîndul să „ostoiască setea celor care colindă aceste meleaguri", cu siguranță în apropierea locului unde avusese loc trista întîmplare, inscripția însă nu pomenea nimic despre asta. Tot ei așezaseră probabil aici și masa fixată pe capre de lemn împreună cu cele două bănci.

— Dacă pînă și drumul acesta te-a obosit — spuse Eva arătînd spre una din bănci — ne-am putea așeza puțin.

„Dacă pînă și drumul acesta"... — poate cuvintele n-au fost rostite cu ironie, dar în anumite situații chiar cuvintele rostite cu cea mai bună intenție înțeapă.

— Mulțumesc, nu sînt obosit! — răspunse Victor și trase furios de curelele rucsacului.

În schimb răspunsul, fără nici o umbră de echivoc, era tăios.

Eva nu-l băgă în seamă. Dulce fată. Numai de n-ar fi sunat și fraza următoare a batjocură:

— Nu vrei un pahar? E foarte bună apa asta...

— Mulțumesc, nu mi-e sete! — răspunse Victor poate puțin mult prea prompt. Asta era o a doua săgeată în ricoșeu.

Eva continuă să nu observe.

Își urmară drumul cu pași puțin legănați. Victor din ce în ce mai încurcat... o urma. Dracu s-o ia de prostie fără margini! Acum ar putea să-l considere nu numai timid, ci și necioplit... Și acum nu mai putea deschide nici o conversație.

Dar ce oare ar putea să-i spună?

Privi neajutorat în jur. Drumeagul se încovoia urcînd pe malul unui rîu, spre stînga, pe malul celălalt al rîului, dealul se ridica destul de abrupt pînă la cotitura următoare. Cărarea era acoperită de dale netede de piatră asemănătoare șisturilor de ardezie, pe ici pe colo, printre crăpături, în terenul umed creștea iederă și mușchi.

— Să scurtăm drumul! — spuse Victor cu o hotărîre bruscă și săltînd rucsacul greu sări peste firicelul de apă.

— Nu, nu o lua pe acolo! strigă Eva în urma lui. Acolo e pericol de surpare.

— Da' de unde, e destul de consolidat — răspunse Victor și începu să se cațere. Simțea o ușurare plăcută, ceva care i-ar fi dat putere să învingă pînă și crestele Himalayei. Și în contrast cu sentimentele lui de pînă atunci ar fi dorit ca panta

aceea să fie şi mai abruptă ca fata să urmărească cu sufletul la gură efortul lui spectaculos.

— Vino înapoi! strigă Eva îngrijorată.

Asta sună cu totul altfel decît observaţiile ironice rostite lîngă fîntînă şi se gîndi că acum fata stă acolo pe malul pîrîului cu ochii strălucitori în luminile cărora undele de ironie au cedat locul unui fior de teamă şi ea e îngrijorată de soarta lui, se teme pentru el... Dar toate astea şi le imagina doar pentru că nimic în lume nu l-ar fi putut determina să se uite în urmă, asta ce-i drept ar fi fost şi greu, panta era mai înclinată şi mai alunecoasă decît se aşteptase, iar pietrele, în formă de dale, erau şi ele mai puţin fixate decît păreau, prea recomandabil nu era să pui piciorul pe ele, adineauri de abia atinsese una că se şi dislocase imediat rostogolindu-se cu mare vuiet spre pîrîu.

Depăşise doar jumătate din înălţimea pantei cînd, punînd piciorul stîng pe ceva, rămase cu el suspendat în gol, deşi acel ceva i se păruse, dacă îşi aducea bine aminte, o rădăcină fixată solid în pămînt, numai că acum n-avea timp să-şi bată capul cu aduceri aminte, cele două mîini căutau desperate un punct de sprijin în pămîntul umed, toată greutatea trupului i se sprijini pe piciorul drept, care începuse acum să alunece.

Reuşi cu greu să prindă o ramură, dar, uscată cum era, se rupse pîrîind... şi mai alunecă un pic... şi acum nici piciorul drept nu-l mai ţine... se rostogoli... pietre şi uscături se prăvăleau sub el şi pe lîngă el, acum nu mai era nevoie să încerce să se agaţe, nici n-ar fi avut de ce, ci trebuia să aibă grijă ca în această alunecare să nu

pățească ceva... să frîneze căderea... Dumnezeule, nu și-ar fi închipuit că se cățărase atît de sus... acum parcă ar aluneca mai încet, poate chiar să privească în urmă... desigur, nu alunecă în direcția de unde venise, ci lateral, pe o pantă mai abruptă, undeva în spatele gurii de piatră a fîntînii... mai e puțin și ajunge în vale... o zmucitură puternică,... și iată că n-are nimic... dar piciorul... de ce oare nu-l poate mișca? Și ce e cu durerea asta ascuțită în gleznă?

— Victor, Victor! — aude strigătul Evei, dar asta parcă ar fi o altă Evă, ce voce sublim de melodioasă are, nu auzise niciodată un glas mai frumos ca vocea asta înspăimîntată, temătoare, care îi strigă, aproape îi urlă numele... de nu l-ar durea glezna atît de tare... și rucsacul?... îl are?... îl are, slavă Domnului...

— Victor! se aude din nou vocea Evei.

— Sînt aici! — răspunse, rușinîndu-se la gîndul că unde în altă parte ar putea fi și că fata asistase la lunecarea lui neputincioasă printre vreascuri.

— Ai pățit ceva? — întrebă Eva grăbindu-se să ajungă la adîncitura din dosul fîntînii.

— Doar piciorul... — răspunse Victor răgușit, i se uscase gîtlejul, apoi își adună forțele: — Nu, nu cred să fi pățit ceva... s-a prins undeva... sper să nu-l fi scrîntit...

— Stai să văd!

Și se aplecă spre el, cît de plăcută îi era apropierea asta, și ce bine că nu pățise nimic, acum vor porni din nou spre creastă și ce haz o să facă de această încercare caraghioasă...

Doar glezna, fir-ar a naibii! ...

— Stai, s-a prins într-adevăr — zise Eva opintindu-se cu un pietroi.

El nu se putea uita în jos atît era de strîmtă groapa de sub el.

— Ce piatră a dracului — continuă Eva — dar uite că se mișcă!

Piatra s-a mișcat și, eliberîndu-se, piciorul nu îl mai durea. Victor se întoarse destul de neîndemînatec și, așa cum zăcea pe jos, sau poate sprijinit de rucsac, termosul, sau untiera de aluminiu îi apăsa cumplit spatele, începu să-și pipăie glezna.

— Măi Victor, ce-i asta — strigă Eva, care se străduise pînă acum să împingă ceva mai încolo piatra solidă, ca nu cumva, lunecînd înapoi, să le cadă pe picioare.

Victor întoarse privirea.

Văzu o gaură întunecoasă. Piatra o mascase, iar piciorul lui alunecase între piatră și marginea găurii.

— Ai grijă, o făcea atentă pe Eva, trebuie să fie vreo vizuină.

— Vizuină? întrebă Eva mirată. De cînd își sapă animalele gropi cu margini și colțuri geometrice ca puțul pentru apometru?

Victor uită cu desăvîrșire durerea din gleznă, sîsîi doar cînd se lăsă cu toată greutatea pe ea, era limpede că nu era scrîntită și se aplecă lîngă Eva.

Pe cît se putea vedea de sus cavitatea avea, într-adevăr, o formă geometrică sever conturată.

— Și nu e nici măcar adîncă! — observă Victor.

Aș putea coborî, dacă am împinge piatra mai încolo...

— Și piciorul? — întrebă Eva.

— N-are nici pe dracu — răspunse Victor și, fără să mai aștepte răspunsul fetei, lăsă jos rucsacul, împinse piatra o dată și încă o dată și apoi sprijinit în coate își dădu drumul în groapa adîncă de vreo doi metri. Își dădu drumul și atinse pămîntul, ce-i drept piciorul stîng resimți puțin această atingere. Dar totul dură doar o fracțiune de secundă, apoi se auzi exclamația lui mirată:

— Asta ce-o mai fi!?

— Care asta? — întrebă Eva.

Victor nu-i răspunse. Pe peretele cavității se înșiruiau niște cercuțe strălucitoare de aramă de mărimea unei palme. Erau șase, așa cum putea aprecia el la prima vedere. Făcu un pas să se apropie de ele și, cum în penumbră nu putu stabili distanța, își lovi mîna dreaptă de perete.

— Ar trebui să vezi și tu — îi spuse Evei care era sus — dar atunci cum mai ieșim de aici? Poate dacă ai putea împinge piatra aici în groapă și ne-am sui pe ea...

— Cum să nu, poate-ți cade în cap — răspunse Eva.

— Nu, este loc destul aici, dar nu, nu e bine... Groapa trebuie astupată la loc...

În capul lui Victor ideile se succedau cu o viteză fantastică, stîrnite poate și de lecturile lui din ultimele zile. Nimic nu se conturase încă limpede, stabilise probabil doar subconștient o legătură între piramidele de beton și această cavitate, dar instinctele îi funcționau fulgerător, era și

acesta un secret, o taină foarte importantă, deocamdată trebuie păstrată tăcerea... față de cine și de ce, nu știa încă.

— Ai putea să vorbești, să-mi spui ce ai găsit acolo jos — spuse Eva nerăbdătoare.

Da, cum să nu, sigur că ar putea să spună. Fusese atît de uluit de descoperirea lui încît aproape uitase de fată.

— Ceva foarte ciudat. Nu ai niște chibrituri?

— Cum să nu! — răspunse Eva și îi întinse chibriturile. — Ai grijă să nu ți se întîmple ceva.

Aha! Prima observație în urma demonstrației acrobatice de adineauri! Numai că pînă și cea mai mică grijă a lui Victor, în clipa aceea, era mai mare decît grija pentru tonul cu care îi vorbea fata. Aprinse grăbit primul băț de chibrit și văzu ceea ce presupuse de altfel că va vedea. O ușă blindată pe care erau fixate discuri de aramă. Încercă să învîrtească un disc, funcționa ușor de parcă ar fi fost uns cu ulei de curînd.

Șase discuri, și cifrul acela e format din șase nume, două nume și prenume și două presupuse localități. Știa și el pe dinafară cele șase denumiri, se gîndea doar de zile în șir la treaba asta.

— Ei, ce se întîmplă, ce tot faci acolo? — întrebă din nou Eva.

— Iartă-mă, e aproape neverosimil ce am găsit aici. O ușă blindată cu șase discuri prinse pe ea. Oare există vreo legătură între cheia cifrului și discuri?

— Ce legătură ar putea fi? Piramidele de beton

sînt la mai bine de un kilometru de aici, dincolo de Șeaua Dîmbului.

— Dacă mergem pe drum, dar pe sub pămînt drumul poate fi mai scurt.

— Asta așa e, atunci încearcă literele!

— Nu se poate, discurile sînt notate cu cifre.

— Stai puțin... să aprind o țigară. Numai că am chibriturile la tine.

— Apleacă-te să-ți dau un foc.

Eva se aplecă deasupra găurii și din penumbră Victor îi admiră profilul delicat, vibrațiile ireale ale părului auriu luminat de flăcăruia minusculă. Totul dură doar o clipă. Eva se ridică și Victor se îndreptă din nou către ușa blindată. Acum i se duse iarăși gîndul la întîmplarea care se împlinește legic. Dar nu filozofă prea mult pentru că gîndurile i se succedau cu repeziciune.

— Ascultă, am o idee. În primul rînd, Martha are cinci litere, nu-i așa?

— Șase, răspunse fata, gîndește-te la ortografia germană...

— Ai dreptate, — aprobă Victor.

Jos scînteie lumina unui chibrit, apoi se auziră pîrîituri mărunte, ca la formarea unui număr de telefon, erau doar ceva mai sacadate.

— Al doilea nume e Aue. Doar trei litere. Pe ăsta îl pot forma și fără lumină. Fac economie, adăugă glumind.

Din nou pîrîituri.

Eva strigă:

— Următorul: Bieldeck. Cu ie și ck. Stai puțin. Bi-el... opt. Din nou o flăcăruie, din nou zgomotul rotirii discului.

— Adam, patru am mai economisit un băț de chibrit.

— Și Mühl, cu h mut — continuă fata. Îmi faci un serviciu deosebit mie, dar pe doamna Emma tutungioaica o păgubești.

Rămăsese Eichig cu ch — șase litere. După ce învîrti și al șaselea disc Victor încercă clanța care avea forma unei sfere de metal. Nu se întorcea nici la dreapta, nici la stînga. Apoi o apăsă. Nici un rezultat. Se sprijini cu umerii de ușa blindată și o împinse — al naibii, îl străfulgeră o durere în gleznă dar ușa nimic.

— Nu merge — spuse el.

— Și ce vrei să faci? — întrebă Eva. — Mai bine ai ieși de acolo...

— Păi... știu eu... pentru moment n-am nici o idee mai de doamne-ajută.

Aruncă la lumina unui chibrit o ultimă privire înciudată spre ușă, apoi se întoarse și începu să se gîndească cum să iasă din gaură.

În clipa asta în spatele lui se auzi o pîrîitură ceva mai puternică ca cele dinainte.

Se întoarse cu iuțeala fulgerului. Socotise desigur că acum se va deschide ușa. Dar în întuneric nu distingea nimic.

Aprinse încă un chibrit și-l apropie de discuri. Strigă uluit.

— Măi, Eva!

— Ce e, nu mă mai enerva...

— Toate cele șase discuri au revenit la zero!

— Asta e ciudat...

— Trebuie să fie semnalul că nu e bună cheia... Și acum eu ce să fac?

— Să vii sus și să mă întrebi același lucru aici!

Victor îi dădu dreptate Evei. Trebuia să iasă de acolo. Abia îi rămăseseră cîteva bețe de chibrit.

Glezna îi semnală cu o durere ascuțită intensitatea efortului făcut să se salte spre a ieși din groapă. Eva desprinsese ambele curele ale rucsacului și trăgîndu-l din răsputeri încercă să-l ajute pe băiat. Victor, stătea acum, în sfîrșit, din nou lîngă ea și oftă ușurat.

— Eh, p-asta o făcurăm...

— P-asta ai făcut-o, — răspunsese Eva cu un zîmbet poznaș privind spre versantul pietros pe care urmele lunecării lui Victor se desenau evidente ca balele argintii ale melcilor pe frunzele uscate.

— Să împingem piatra la loc — propuse Victor, care acum nu mai era dispus să se supere pentru ironiile Evei. Oricum s-ar fi întîmplat și oricît de caraghios ar fi fost, la urma urmei acestui fapt i se datorează descoperirea acestei taine bizare. Taina — și asta era convingerea lui fermă — care le va furniza cheia, tăinuită de decenii, a secretului piramidelor de beton.

Eva nu-l întrebă de ce trebuie să împingă piatra la loc. Cu instinctul de complicitate al femeii pricepu de îndată că aceasta este acum o taină a lor, și trebuie păstrată. De ce numai a lor nu-i dădea prea mare bătaie de cap și nici sentimentul de ușoară vinovăție care se amesteca în această complicitate nu o mai frămînta. Pentru că acest secret nu era al lor, era al orașului, poate al întregii țări,

dar pentru moment îl deţineau numai ei, pentru că sigur nu-l mai ştia nimeni şi încă nici nu era cazul să-l afle cineva...

Mai tîrziu... poate... cîndva...

Victor era frămîntat de un alt gînd: aici e problema, Marea Problemă — poate cea mai mare, cum n-a mai fost şi cum poate nici nu va mai fi alta mai mare. Trebuie rezolvată neapărat.

Nemaivorbind de acela care poate fi celălalt deţinător al răspunsului la întrebare! Dar despre asta să nu vorbim pînă cînd nu va vorbi Victor însuşi.

Cu un mic efort reuşiră să aşeze piatra la loc, aproape aşa cum fusese ea, astupaseră oarecum gaura şi acum ăsta era lucrul cel mai important.

După ce îşi recăpătară suflarea, Eva întrebă:

— Poţi urca pînă în vîrf? Desigur nu de-a dreptul ca adineauri.

Acum ironia ei suna cu totul altfel. Şi nu era deloc jignitoare...

— Cred că da — răspunse Victor.

Îşi puse rucsacul şi porni după fată.

Cînd sări peste firul apei simţi din nou o săgeată ascuţită în gleznă. Acum durerea era mai puternică decît fusese.

Oftă spontan şi cu foc.

Eva se întoarse:

— Poate n-ar trebui să forţezi nota...

— Mi se pare că nici n-aş reuşi — răspunse Victor.

— Ştii ce, aşează-te frumos, aici lîngă izvor, eu am să urc după Robert şi îl aduc aici. Restul o să-l vedem pe urmă, pînă atunci te mai odihneşti un pic.

— Nu! . . . Rămîi cu mine.

Cenușiul literelor noastre de tipar nu pot reda în nici un fel încărcătura emoțională a acestor cuvinte banale. Erau atît de rugătoare, de patetice și de calde, ca un jurămînt.

Vorbise pe un ton care-l speriase și pe el însuși. N-ar fi vrut să se dezvăluie chiar într-atît . . .

Și dacă o clipă mai înainte ar fi dorit să poată retrage acele trei cuvinte, acum după ce auzi răspunsul Evei s-ar fi mustrat dacă nu le-ar fi spus. Răspunsul era:

— Bine, rămîn . . .

Alte două vorbe, răspunsul cel mai firesc la cele cîteva care se rostiseră înainte. Oare și greutatea acestora era cuprinsă în tonul cu care au fost spuse? De ce le simțise Victor atît de pline de sens, atît de edificatoare? De ce simțea și fata același lucru?

Nu se înșelase oare?

Nu greșim oare cu toții, atunci cînd descoperind rezonanțe și tonalități care ne impresionează, încărcînd înțelesul banal al unor simple cuvinte cu gravitatea subînțeleasă a declarațiilor capitale?

Din fericire greșim întotdeauna în cuplu . . . Asemeni acelor doi tineri care se așezaseră acum pe banca de lîngă fîntînă și își spuneau probabil lucruri la care nu se cuvine să tragem cu urechea.

Dar acum nici gînd de așa ceva! Poate pentru că vibrația inimii era încă prea proaspătă pentru a putea îmbrăca o haină sonoră, poate pentru că trăiseră o emoție și mai puternică, și o trăiseră vibrînd alături.

Șase tainice discuri de aramă.

— E sigur că Robert va coborî pe aici? — întrebă Victor pe neașteptate.

— Nu poate veni prin altă parte. Așteaptă el o vreme, apoi pornește în întîmpinarea noastră. Și nu uita un amănunt...

— Care?...

— Aici e mîncarea. Ne-ar căuta și-n fundul iadului.

Din nou ironia asta! Dar cu cîtă plăcere asculți cînd e luat altul în tărbacă!

În ceea ce îl privea pe Robert mai era un lucru despre care nici unul din ei nu pomenise încă...

Robert trebuia pus la curent...

Sau poate că nu discutaseră despre asta pentru că era firesc să fie așa?

Sau poate se temeau amîndoi de același lucru? Că Robert nu va fi dispus să păstreze taina ușii blindate?

Erau bine inspirați dacă de asta le era teamă.

Cînd sosi Robert și află povestea uită pînă și de bucatele din rucsac. Trebuiră să împingă din nou piatra la o parte ca el să poată privi ușa cu ochii lui, la lumina puținelor bețe de chibrit care-i mai rămăseseră Evei! (cel puțin domnișoara va fi obligată să nu mai fumeze pînă ajunge acasă).

— Să nu lăsăm nici o urmă, nu cumva să dea careva pe aici pînă nu anunțăm miliția.

Victor se ridică de lîngă piatră.

— Tu vrei să anunți miliția?

— Natural!

— Și de ce e, mă rog, atît de natural?

— Și după părerea ta de ce n-ar fi?

Pe Victor întrebarea îl luă prin surprindere. Încurcat se aplecă din nou și împinse piatra mai încolo. Apoi porniră tăcuți către casă.

Într-un tîrziu, Victor începu să vorbească:

— Uite, ți-am spus, prima încercare, cu discurile n-a reușit, vezi bine. Dar am convingerea fermă că între plăcuța de aramă a bătrînului Márton și ușa blindată e o legătură directă. Tot așa cum am convingerea că o să descopăr cheia discurilor. Tu știi prea bine cît de mult îmi plac șaradele astea și că le și rezolv de obicei.

— Știu — răspunse Robert.

— Atunci, urmărește-mi puțin logica! Legea spune că acela care găsește o comoară trebuie să o declare. Dar nu spune că cel care descoperă un mister trebuie să-l declare la oficiul de stat pentru dezlegarea misterelor. Dealtfel, cred că știi că nu-mi place să mă laud, dar cunoști tu și ai putea să-mi indici azi în orașul L pe cineva, care, dacă nu cu atîta aplicație, măcar cu atîta pasiune s-ar dedica rezolvării acestei probleme ca mine?

— Nu, nu cunosc, dădu din cap Robert, ceva mai concesiv.

— Și apoi, la ce bun să agităm spiritele cu un mister rezolvat pe jumătate? Eu pentru moment nu văd nici un pericol care ar pleda pentru asta. După părerea mea de la ușa blindată la piramide e un drum fără cotituri. Acolo au închis accesul curioșilor cu un cîmp de mine, aici cu taina unei uși blindate bine ascunse. Acela care îi cunoaște secretul, acela poate pătrunde înăuntru, acela este obligat să pătrundă și nu-mi închipui că ar putea fi întîmpinat de un salut care să-i pună viața în

pericol. Dealtfel, sacrificîndu-şi viaţa, bătrînul Márton a voit să ne dea cheia intrării. Înăuntru, ce ne-ar putea întîmpina? Gîndind logic, ţi-ai putea imagina că după mai bine de douăzeci de ani, la mai mult de două decenii după încheierea războiului, ar putea să ne întîmpine acolo un detaşament de pază?

— Nu. Asta ar fi cu neputinţă! Mi-ar fi mai uşor să cred aşa ceva despre piramidele egiptene...

— Păi vezi! Atunci, atunci acordă-mi un răgaz...

Robert căzu pe gînduri. Era limpede că simţul datoriei se războia în sufletul lui cu argumentaţia lui Victor. Era puţin descumpănit şi, după o scurtă pauză, se întoarse către Eva:

— Tu ce părere ai?

Eva tăcu un timp, apoi răspunse:

— Victor a descoperit gura de abataj; şi încă într-un mod destul de spectaculos — spuse cu o uşoară undă de ironie, apoi continuă cu seriozitate: — Ar fi putut să ţină secretul pentru el, de aceea cred că putem lăsa lucrurile aşa. Şi pe urmă, dacă timp de douăzeci de ani nimeni n-a cunoscut această taină, trei patru zile nu mai contează...

Victor trebui să facă un mare efort să-şi reţină un chiuit de bucurie. Îl bucura nu numai faptul că Eva era de partea lui, şi în felul acesta avea cîştig de cauză, ci şi altceva.

A minţit, constată el în sine, beat aproape de bucurie. A minţit pentru mine, ca să am eu cîştig de cauză. În realitate minciuna e mititică, e drept că eu am făcut pe grozavul gratuit, dar totuşi ea

a făcut descoperirea. Și asta a trecut-o sub tăcere...

— Bine — hotărî Robert. — Pentru moment vom tăcea. Dar promite-mi că numai pînă în clipa în care se va deschide ușa. Restul nu e treaba noastră...

— Bineînțeles! Și cît timp îmi acorzi pentru asta?

— Cît timp? Cum e și firesc, atîta timp cît mai rămîi la noi... Cum zicea Eva, dacă a stat douăzeci de ani, mai poate sta o vreme ușa aceea închisă... Ceea ce văd însă limpede este că acum, ca și zilele trecute, voi fi lipsit de prea plăcuta-ți prezență...

— Eh, omul din cînd în cînd mai are nevoie și de odihnă... rîse Victor — Și pe urmă cel puțin acum nu mai macin în gol, cum ai binevoit să observi cu superioară ironie ieri seară...

Între timp ajunseră în oraș.

Abia acum, cînd căzuseră de acord, simți Victor cît de rău îl doare din nou glezna. Șchiopăta vizibil.

— Văd că ți-ai aranjat cît se poate de bine glezna, sau e doar actorie, ca să poți sta zile întregi în singurătate?

Robert formulase întrebarea atît de mucalit încît nu te puteai supăra pe el.

— Ia spune, te-a durut îngrozitor în prima clipă, pe urmă a trecut și acum te doare în același loc?

— Exact!

— Atunci nu te invidiez pentru ce va fi la noapte! N-ai să-ți bați tu capul cu nici un fel de

uşă blindată. Mai bine zic să intrăm la farmacie să cumpărăm nişte apă de Burow.

Sfatul lui Robert fu unanim acceptat, cu atît mai mult cu cît Victor abia se mai putea ţine pe picioare.

Farmacistul îi primi cu amabilitate. Îl cunoştea pe Victor din vedere şi se gîndea că i-ar face plăcere să-l cunoască personal. Asta, cum e de la sine înţeles, s-ar fi putut întîmpla şi fără să fie nevoie de o gleznă scrintită.

— Descalţă-te, tinere! — dădu dispoziţii în farmacie. Domnişoară, împachetează douăzeci de pastile de Burow!

Fata îmbrăcată în halat alb se pregătise să scoată pastilele dintr-un sertar, în timp ce farmacistul se aplecă deasupra gleznei cu pricina.

— N-aş putea spune că n-am văzut şi lucruri mai frumoase. Îmi permiteţi să-l invit pe tînăr în camera mea. Am să-i fac un masaj, dar pentru asta trebuie să stea culcat.

Victor încercă să scape, dar Eva îl apostrofă atît de sever încît renunţă.

Îl conduseră în încăperea alăturată şi acolo se întinse pe canapea. Farmacistul prinse cu mişcări profesionale glezna în cauză, în cazul de faţă această atingere era cel puţin la nivelul profesionismului cu care-şi exercitau călăii închiziţiei meseria.

— Doare tare?

Victor nu răspunse. Strîngea puternic din dinţi.

Apoi cu totul pe neașteptate durerea încetă. Nu simțea nimic, nici măcar atingerea degetelor osoase ale farmacistului. Să fi avut oare acele mîini puteri vrăjite?

Nu, numai că Victor zărise pe peretele de lîngă divan, o plăcuță de aramă înrămată:

„Martha, Aue, Bieldeck . . ."

Erau doar în casa fiului bătrînului fierar Márton . . .

CAPITOLUL TREI

Robert avusese dreptate. Victor zăcu două zile în pat. Și nu și-ar fi părăsit odaia nici a treia zi, dacă înlănțuirea aceea a neprevăzutului nu și-ar fi băgat coada în treburile lui.

În prima noapte nu putuse lipi geană de geană, dar nu preocupat fiind de taina ușii blindate, ci răscolit de dureri înțepătoare, insuportabile. Eva îi schimbă pînă la ore tîrzii compresele, dar aproape fără nici un rezultat. Pînă la urmă Victor o convinsese să se culce lăsîndu-i lui la îndemînă apa pentru comprese. Din cînd în cînd își schimba el compresele, dar durerile nu slăbeau și reuși să adoarmă abia în zori. A doua zi, pe la orele un-

sprezece, cînd se trezi și cînd să spună că se simțea ceva mai bine, apăru un nou inchizitor.

— Lasă-te pe el, în picioare, imediat în picioare, — îl îndemna Robert — strînge din dinți și lasă-te pe el. Crede-mă, sînt turist bătrîn, altă soluție nu există... știu cît de tare te doare, dar încă din prima zi trebuie să umbli prin cameră...

Umblatul acesta era o jalnică șchiopătare și după douăzeci de minute Victor era epuizat.

— Acum culcă-te și încearcă să dormi — ordonă Robert. După o noapte ca asta e cazul să te odihnești puțin.

Victor rămase singur și constată că, dacă stă nemișcat, nu simte nici o durere. Era foarte obosit, poate și somnoros, dar nici prin gînd nu-i trecea să doarmă. Profită de faptul că ai casei, dincolo, umblau în vîrful picioarelor și își vorbeau în șoaptă și, făcînd un efort, se întinse să scoată din buzunarul jachetei întinse pe scaun un carnețel de notițe și creionul. Scrise din nou acele nume și se gîndi îndelung la ele.

Șase nume: șase simboluri cifrice — ideea asta o susținea cu o stăruință încăpățînată. Dar de ce le încrustaseră pe o plăcuță de aramă? Pentru ca cineva să le poată purta în buzunar și la nevoie să le poată scoate la iveală. Numerele nu avusese voie să le noteze acel cineva, dar cu ajutorul unei chei simple le putea citi traducînd cele scrise pe plăcuță.

Cum poate fi această cheie? Cu siguranță era mai simplu de memorat ca un număr de telefon oarecare, pentru că, dacă ar fi fost mai greu, atunci nimeni n-ar mai avea nevoie de sistemul cifrat,

s-ar putea memora numărul însuşi. De aici se mai poate trage şi o altă concluzie, cheia cifrată a discurilor de aramă a fost folosită foarte rar sau în orice caz la mare distanţă de timp. Poate individul sau indivizii de odinioară şi-au părăsit ascunzătoarea pentru multă vreme. Altfel ar fi memorat uşor numărul, la urma urmei cîte combinaţii de şase cifre nu se memorează în chip de număr de telefon de către oricare locuitor al Capitalei? Ce-i drept, oamenii le şi uită repede... I se întîmplase şi lui ca plecînd pentru o lună în vacanţă să-şi uite propriul număr de telefon şi să facă, zîmbind, un efort spre a-l reconstitui. Asta însemna deci că persoana, proprietarul plăcuţei, sau destinatarul ei — trebuia să-şi amintească numărul exact după un timp mai îndelungat — luni sau poate chiar ani. De ce nu şi-l notase în carnet, printre numerele de telefon, sub un nume fals, folosind poate chiar acel Martha Aue? Întrebarea are un singur răspuns. Fiind vorba de un secret militar, era supus unor rigori severe. Dacă cineva ar fi găsit carnetul, ar fi putut încerca la rînd toate numerele notate în el.

Şi, totuşi, care poate fi acea cheie, aparent simplă?

Cu siguranţă numele acelea lipsite de conţinut au fost alese în baza unui anumit principiu. Asta ar trebui descoperit.

Era o problemă emoţionantă şi cu multe variante posibile.

Poate locul numeric ocupat în şirul alfabetic de prima literă? Asta era exclus din capul locului, M ocupă locul treisprezece şi litera trebuie să corespundă unei singure cifre.

Găsise pe biroul din cameră un caiet neînceput în care notă de nenumărate ori acele nume.

Să fie oare indicele numeric al consoanelor? Dar al doilea nume nu cuprinde nici o consoană! Bine, atunci poate fi zero și rezultă numărul 405233. Ar trebui încercat, deși pare prea simplu. Sau poate simbolul vocalelor: 233213. Ăsta e un număr și mai simplu, n-are nici o fantezie, devine neverosimil. Nu, trebuie să fie la mijloc ceva mai complicat, mai șiret!

Se mai jucă o vreme cu ipotezele, apoi i se făcu somn.

Cînd, mai tîrziu, Eva îi bătu în ușă, dorind să-l cheme la cină, dormea profund, fata nu se îndură să-l trezească. Și el dormi pînă a doua zi dimineața, cînd se trezi auzind că cineva umblă în vîrful picioarelor prin cameră.

Era gospodina casei:

— Ei, bine că te-ai trezit. Îți aduc imediat gustarea, doar n-ai mîncat nici aseară...

Și într-o clipă se întoarse aducînd ceai, unt, pîine prăjită și ouă moi.

— Mănîncă liniștit în pat — zise femeia și Victor se opuse în zadar, pentru că ea, întorcîndu-se pe călcîie, îi întinse un lighenaș cu apă călduță și un prosop. Victor, destul de încurcat, își spălă mîinile, fața, apoi începu să mănînce.

— Eva s-a dus pînă la grădiniță, fac niște transformări pe acolo, iar Robert s-a dus la farmacie, că s-a terminat Burow-ul.

Victor voia tocmai să spună că piciorul nu-l mai doare de loc și că nu mai e nevoie de comprese, dar femeia ieșise și închidea încet ușa în

urma ei. Auzind acestea, Victor mîncă grăbit, se îmbrăcă și trecu în camera de zi pe care o foloseau și ca sufragerie. Mai bine zis șontăcăi pînă acolo că de cum puse piciorul stîng pe pămînt înțelese că Robert nu se dusese degeaba după Burow. Luă caietul și se întinse pe canapeaua din sufragerie. Otto stătea la masă și făcea, foarte îmbufnat și plictisit, niște exerciții:

„Martha, Aue, Bieldeck..." era atît de absorbit din nou de studierea acelor nume misterioase încît tresări abia cînd Otto își repetă rugămintea:

— Nene Victor, nu-mi ajuți și mie un pic?

— Deh... despre ce e vorba?

— E aici în manual un exemplu pe care nu-l pricep — zise Otto și dădu înapoi cîteva foi din cartea de geometrie. — Zice așa:

„Ce proprietăți au figurile geometrice simetrice față de o axă?"

— E destul de simplu — începu Victor.

— Înțeleg și eu despre ce e vorba, dar nu știu să explic.

— Ascultă, bătrîne, eu treaba asta am învățat-o cam de multișor. Nu prea sînt la curent nici cu felul în care determinați voi proprietățile figurilor geometrice. Dar dacă-mi dai puțin cartea...

Otto sări în picioare și se grăbi să-i dea lui Victor cartea. Acesta i-o luă din mînă, parcurse exemplul și voi să dea înapoi cîteva pagini dar ochii îi rămaseră ațintiți asupra unui alt exercițiu. Litere mari de tipar culese cu caractere dolofane se înșiruiau unele lîngă altele. Dedesubtul lor era următorul text:

„Stabiliți axul de simetrie al acestor litere".

— Ia stai, măi! — strigă Victor emoționat și puse deoparte cartea de geometrie luîndu-și din nou caietul. Desigur, pe placa de aramă erau înscrise exclusiv litere mari. La asta nici nu se gîndise pînă acum, poate că important nu era numărul literelor, nici configurația lor sonoră, ci pur și simplu forma lor geometrică...

Acum scrise primul nume cu majuscule:

MARTHA

Ei, fir-ar al naibii! Fiecare literă e perfect simetrică, dacă tragem un ax vertical prin mijlocul corpului literei, așa:

Fiecare literă se împarte în două jumătăți identice. Chiar fiecare? Ia să vedem:

Deci, a treia, litera R nu se împarte. Se abate de la regulă. Dar următorul nume?

— Înțelegeți? — întrebă curios Otto care privea mirat emoția pe care o trăia musafirul lor la vederea exercițiilor lui de geometrie.

— Imediat, imediat... trebuie să mai văd ceva.

Păi da! Și AUE e alcătuit din două litere simetrice paralel — a treia poate fi împărțită orizontal în două. Dacă așa e pînă la capăt, atunci... atunci el va fi în posesia cheii cifrului.

Dar în BIELDECK prima literă nu se putea împărți în două părți simetrice cu ajutorul unui ax vertical. Nici a treia și aproape fiecare se abătea de la regulă. Dar ia să ne oprim puțin! Aici literele se împart simetric pe o linie verticală. Așa:

BIELDECK

Uraaa! Din nou toate opt! Fiecare parte superioară e identică cu cea inferioară. Fiecare cu excepția lui L.

Și literele din ADAM sînt vertical simetrice, cu excepția lui D. Literele din MÜHL la fel, cu excepția lui L, care se abate de la regulă. Și în sfîrșit în EICHIG pentru a doua oară axul vertical, unde din nou litera G se abate de la regulă.

Atunci se poate nota cheia cifrului, ținînd seama de literele care se abat de la regulă cheia este următoarea: 334246. Victor oftă din rărunchi și se gîndi la gleznă.

Încercă să se ridice, dar glezna îl săgetă cu o durere cumplită.

Abia atunci îl observă pe Otto care aștepta nerăbdător un răspuns.

— Bine frățioare, spuse Victor înveselit de-a binelea după ce îi trecu durerea —, fii atent, am să-ți explic...

Pînă să se întoarcă Robert cu apa de plumb, Victor se postă la fereastră și cînd îl zări îi făcu nerăbdător semne cu mîinile și porni șontăcăind în întîmpinarea lui.

— Ce-i cu tine? — își întîmpină el prietenul — De unde ți se trage viteza asta?

— Știi tu cît face zece la puterea șasea? — îl întrebă Victor fără nici o altă introducere.

— Să tot fie un milion — răspunse puțin surprins Robert — dar de ce mă întrebi?

— Vino la mine în cameră și îți spun — și Victor îl trase pe Robert după sine. Închise ușa cu grijă apoi continuă:

— Din cele zece simboluri cifrice ale celor șase discuri metalice putem alcătui un milion de formule-cheie posibile. Într-un ceas sînt 3 600 de secunde, în zece 36 000. Dacă presupunem că putem încerca o variantă pe secundă, cu condiția să ne umble degetele cu viteza ventilatorului, în zece zile terminăm 360 de mii de variante și într-o lună isprăvim toate variantele. Eu în schimb îți deschid ușa blindată în două minute.

— Cum?

— Ascultă-mă cu atenție... începu Victor și îi arătă lui Robert caietul. Este imposibil ca această mică abatere de la regula generală care se repetă de șase ori la rînd să fie o simplă întîmplare. Și atunci ne putem explica și de ce localitățile respective nu există însemnate pe nici un fel de hartă. Ar fi putut alege, la urma urmei, numele oricărui sat pierdut prin munții Germaniei. Dar ei cu bună știință au redactat pe baza unei reguli geometrice stricte un nume geografic de rezonanță verosimilă, dar cu totul și cu totul ireal. Și atunci putem deduce și numărul: 33 42 46.

— Sună destul de logic ceea ce spui — constată Robert îngîndurat, aplecîndu-se din nou asupra foii de hîrtie. Un singur lucru nu prea pricep exact.

— Ce anume?

— Aici cele patru nume sînt așezate pe patru rînduri, două cîte două: MARTHA, AUE, și ADAM, MÜHL, și fiecare dintre ele separat. Bine, asta nu e decît o capcană, pentru că trebuie să le luăm drept nume de persoane. Dar cele patru nume de persoane scrise consecutiv pe același rînd nu cred că se împart simetric în două pe un ax orizontal în timp ce denumirile din al doilea rînd, nume de presupuse localități sînt simetrice pe un ax orizontal. Și atunci ar fi posibil ca E-ul și AUE să nu fie a treia și că MARTHA și șirul AUE este a noua. L-ul din MÜHL este al optulea în șirul ADAM MÜHL. Și atunci numărul cheie se modifică... Stai puțin... se poate și așa: 394286.

Victor dădu din cap:

— Nu este exclus. Dar chiar dacă este așa, nu ne rămîn decît două combinații pe care le putem verifica îndată. Cînd începem?

— Păi asta depinde și de faptul că tu, acum, ai să te ridici de pe scaun... uite așa... și te plimbi prin cameră... hai, copăcel, copăcel, dă-i înainte bărbătește, fără gemete... gîndește-te între timp că ușa aia blindată nu e aici în dosul magaziei noastre de lemne, ci un pic mai depărtișor... așa... sprijină-te de mine... și între timp lasă-mă să te felicit pentru descoperire... mie în vecii vecilor nu mi-ar fi trecut prin cap soluția asta.

— Ce-i drept, fără exemplul lui Otto din cartea de geometrie, nici mie — răspunse Victor, care — cu toată durerea ascuțită pe care i-o provoca fiecare pas — acum s-ar fi angajat chiar ca globe-trotteur.

Compresa i-o schimbă Eva, care sosise între timp și căreia îi împărtășiră descoperirea lor atît de neașteptată. Spre marea lor surpriză, fata nu se entuziasmă de fel.

— Toată dimineața nu m-am putut gîndi la altceva — spuse ea — se și mirau tîmplarul și zidarul văzîndu-mă cît sînt de distrată. Mă gîndeam că plăcuțe de aramă nu puteau face prea multe nemții și au observat cu siguranță că una le lipsește. Și atunci...

— Și presupui atunci că au schimbat numărul — o completă fratele.

— Presupun.

— Uite, la asta nu m-am gîndit — zise Victor puțin demobilizat. Dar asta putem s-o constatăm rapid. Și dacă l-au schimbat, l-au schimbat, n-avem ce face! Noi am făcut tot ce am putut face, și ceea ce va rămîne de făcut va fi să anunțăm autoritățile — continuă el privindu-l pe Robert. Dacă mi-amintesc bine, am citit undeva că fabricile de fichet-uri au cîte un tehnician specializat să deschidă seiffurile ale căror cifruri s-au pierdut. O să găsească ei un asemenea om...

Evei i se păru cam ciudat că Victor acceptă cu atîta ușurință o asemenea rezolvare a strădaniei lor. Dar Robert, care-și cunoștea de mult și mai cu seamă foarte bine prietenul, știa că pentru el problema cea mai interesantă nu mai era ascunzătoarea subterană, ci însăși simbolul misterului, problema abstractă, teoretică și pe asta o rezolvase.

Oricum, se înțeleseră că Victor trebuie să se mai odihnească și că a doua zi vor putea face o

plimbare pînă la poalele Șeii Dîmbului. Pentru excursia asta pregătiră un singur obiect care-l socotiră necesar: o lanternă.

CAPITOLUL PATRU

A doua zi dimineață, nici durerea încă persistentă din gleznă și nici timpul care prezenta o ușoară înnourare nu-l puteau reține pe Victor în casă. Dar trebuie să recunoaștem că din momentul descoperirii cifrului și Robert și Eva așteptau cu nerăbdare să facă acest drum sperînd să lămurească un mister vechi de douăzeci de ani.

Cerul era de un cenușiu amenințător, nori zdrențuiți acopereau șirul munților și învăluiau contururile Șeii Dîmbului și cu toate că era mijlocul verii, bolta închisă și tomnatecă cernea picături de ploaie mărunte și reci. Strada principală a orașului, veselă de obicei, acum parcă ar fi fost învăluită de tristețea unei nenorociri familiale. Era pustie, rece și respingătoare, nici farmacistul nu stătea ca de obicei rezemat de ușa prăvăliei lîngă statueta spoită cu praf de bronz a maestrului Aesculap, deși cu siguranță i-ar fi făcut plăcere să-l salute pe Victor, care mergea acum spriji-

nindu-se destul de bine pe gleznă. Se retrăsese desigur printre recipientele lui cu inscripţii latine sau poate şi mai în adîncul casei, în camera plăcut aranjată pe peretele căreia atîrna înrămată plăcuţa de aramă „MARTHA, AUE, BIELDECK..." scrijelită cu litere mari, în metal dur, ca un strigăt de acuzare al unei nopţi de demult şi al acelui meşter faur hăituit care a transmis cu preţul vieţii mesajul nedescifrat încă pînă azi. Sau poate spiţerul mestecă tocmai prafuri anodine, medicamente oarecare în mojarurile lui de porţelan, sau poate numără din zece în zece pilulele preparate şi le aşează în pliculeţe ştampilate, fără să viseze măcar că prin faţa farmaciei lui, trei tineri, după atîţia ani de uitare, pornesc la drum, dornici să ducă pînă la capăt rezolvarea acelui mesaj pentru care tatăl său a trebuit să putrezească sub hăţişurile Şeii Dîmbului.

Poate că nici unul din cei trei drumeţi nu gîndea chiar în felul acesta, privindu-l în trecerea lor pe maestrul Aesculap, dar dacă am turna în fraze gîndurile lor nerostite, înţelesul lor s-ar înşirui aproape la fel.

Şi se gîndeau nu numai la spiţer, ci la toţi locuitorii oraşelului, la bărbaţii care în această dimineaţă sură îşi cheltuiau forţele muncind în atelierele celor două uzine, în birouri, la femeile care, privind dimineaţa cerul greu de povara norilor, şi-au amînat tîrguielile plănuite cu o seară înainte pentru o zi mai însorită şi ai căror copii, lăsînd azi mingea de fotbal şi coarda deoparte, dezleagă cuvinte încrucişate, răsfoiesc cărţi cu po-

veşti, călătoresc rînduindu-şi timbrele, departe cu gîndul, pe alte coordonate geografice. Şi e firesc ca viaţa cotidiană, cu monotonia ei să curgă lin în albia obişnuită, cu bucurii mărunte şi necazuri nesemnificative, învăluind în uitarea a două decenii cumplitele amintiri ale unui eveniment petrecut de mult, dar care prin urmările sale a condamnat atîtea femei la singurătate şi la întristare. Şi asta fără ca să ştie cineva *de ce*, fără ca cineva să îndrăznească să rostească sfîşietoarea interogaţie, — desigur în afara celor trei tineri, care coteau acum după colţul străzii principale, spre a intra în brădetul Şeii Dîmbului, cu speranţa că vor smulge pentru totdeauna şi definitiv îndoliatul linţoliu ce învăluia acest mister.

Ploaia se îndesise şi paşii celor trei tineri îi urmară ritmul. Victor constata bucuros că pasul îi e din ce în ce mai sigur, mersul fiind probabil remediul pentru vindecarea entorselor.

— Doare? — întrebă Eva.

Victor îi zîmbi:

— De loc...

Sub bolta întunecată zîmbetul lui luminos părea aproape nefiresc, la fel ca starea lor de tensiune, în contrast cu atmosfera lîncedă şi înnourată a zilei.

După ce dădură la o parte piatra care astupa gura pîlniei, Robert se gîndi că n-ar fi fost rău să fi luat cu el un scăunel care să le ajute să urce înapoi la întoarcere. Pentru că, aşa cum era şi firesc, nici unul dintre ei nu era dispus să rămînă în afară cînd se experimentează magica formulă: „sesam deschide-te".

Dar se gîndi de îndată că trecerea lor pe străzile oraşului cu un scaun de bucătărie în braţe ar fi atras atenţia multora şi cine ştie dacă privitorii ascunşi pe după perdele nu i-ar fi luat drept nebuni.

Dar experienţa lui de alpinist îi veni în ajutor.

— O clipă — zise ridicîndu-se de lîngă piatră.

Văzuse ceva mai încolo o creangă despicată la capete, groasă cît un braţ, era poate unul din acele vreascuri tîrîte la vale de alunecarea involuntară a lui Victor.

Îi încercă rezistenţa cu genunchiul, apoi se întoarse către ceilalţi doi şi le aruncă băţul.

— Dacă îl înţepenim bine în pămînt şi îl rezemăm de peretele gropii putem urca pe el ca pe o scară de marmoră.

— Ei, atunci să pornim! zise Victor şi coborî primul. Eva îl urmă ţinînd în mînă hîrtiuţa cu cele două cifre cheie, notate încă de acasă. Ultimul sări Robert.

Victor aprinse lanterna, Eva citi primul număr: 334246.

Era un efort gratuit. Dacă Eva ar fi locuit în capitală şi Victor timp de trei ani ar fi sunat-o zilnic la telefon, tot n-ar fi ştiut numărul mai bine pe de rost, cum ştia acest număr-cheie format din şase cifre.

Formă cele şase numere învîrtînd discul şi observă abia acum un amănunt care la prima vedere îi scăpase, discurile erau acoperite cu un strat subţire de ulei, de aceea nici nu ruginiseră şi străluceau ca noi, oricum, trebui să constate că după formarea numărului nu se întîmplă nimic. Clanţa

nu se învîrti și ușa nu cedă presiunii. În schimb discurile reveniră la loc.

— Celălalt — zise Victor, deși îl știa și pe acesta pe dinafară: 394286.

După ce formă cele șase numere Victor puse din nou mîna pe clanță, era prea tîrziu.

Ușa blindată se deschise fără zgomot și parcă de la sine. Lumina gălbuie a lanternei pătrunse prin crăpătură, pipăind temătoare densitatea întunericului. În fața lor se deschidea un culoar care timp de decenii fusese ascuns oricărei priviri. Capătul culoarului se pierdea undeva în întuneric ascunzîndu-și astfel lungimea.

Cei trei tineri stăteau în fața ușii deschise încremeniți de uimire, cu genunchii țepeni de parcă picioarele le-ar fi prins rădăcini în pămînt.

— Am reușit — ar fi vrut să chiuie Victor, dar emoția îi uscase gîtlejul.

Eva, la fel de mișcată, căută în penumbră, cu degetele tremurînde, mîna lui Victor, o găsi și o strînse încetișor. Nu era o declarație, și cu atît mai puțin o mărturisire, era mai degrabă comunicarea tainică transmisă prin undele nevăzute ale senzațiilor că orice mărturisire ar fi de prisos, dîndu-le fascinant sentimentul că-și aparțin, constituind un singur mare și fierbinte tot.

Robert vorbi primul:

— Nu trebuie să intrăm... după cîte îmi amintesc așa ne-am și înțeles...

— Desigur — răspunse răgușit Victor, în timp ce simțea o irezistibilă atracție magnetică spre adîncurile culoarului, spre penumbra aceea tainică,

spre cuibul care adăpostea de atîtea decenii miezul enigmei.

Sensibilă, mîna Evei îi intui sentimentele. Şi degetele ei, receptacole fine de senzaţii, vibrară speriate şi dezorientate. Simţi că încordarea nervoasă care-l stăpîneşte acum pe tînărul de lîngă ea, gata să-l determine să facă pasul pentru care se pregătise atît, nu trebuie stăvilită, dar un instinct nemărturisit îi spunea în acelaşi timp, că totuşi trebuie reţinut şi nu oricum şi nu de către oricine, ci tocmai de voinţa ei, de desperarea ei...

În clipele scurse ochii li se obişnuiseră cu penumbra coridorului. Văzură astfel că la trei paşi de ei, pe perete se desena o figură strălucitoare. Liniile fosforescente roşii albăstrii ale unei scheme nu prea complicate...

Schiţa se profila ca un mesaj de răspuns gîndului rostit de Robert, gîndurilor nerostite ale celorlalţi doi.

Victor, făcu aproape instinctiv un pas înainte, Eva îl urmă.

Paşii lui Robert erau nesiguri. Dar, în ultimă instanţă, schiţa strălucitoare îl atrase şi pe el.

Era aşa cum presupuseră, o schiţă simplă, evident planul culoarelor subpămîntene. Ici colo inscripţii scurte desenate cu litere mărunte: „Laborator". „Arsenal". „Uzină". Se aplecară să descifreze corect inscripţiile şi, stăpîniţi de emoţie, nu se mirară că textul era scris în *limba lor maternă* şi nu în germană.

Şi în aceeaşi limbă a lor se auzi răstindu-se la ei, de undeva din spatele lor, o voce hotărîtă:

— Mîinile sus!

Se supuseră speriați și uluiți și priviră în urmă. Dar cum ușa blindată se închisese tocmai atunci, fără zgomot în spatele lor, nu distinseră nimic. Lanterna lui Victor își aruncă raza de lumină spre tavan.

În exterior, în groapa aceea nu fuseseră decît ei trei, deci acela a cărui voce se auzi din nou nu putuse intra decît pe o ușă secretă plasată între ei și ușa blindată.

— Întoarceți-vă cu spatele spre intrare! Repede! Sau trag!

Toți trei se supuseră fără să crîcnească — sau poate nu chiar toți pentru că împușcătura se auzi bubuind. Șuierul ei asurzitor se reverberă în golul coridorului de parcă ametită s-ar fi izbit pe ici colo de pereți.

Victor întinse dispersat mîna spre Eva, dar fata stătea chiar acolo, lîngă el.

Aproape simultan cu gestul lui se auzi din nou vocea aceea necunoscută pînă atunci:

— Nimeni nu mișcă! Am tras în gol!

Stăteau încremeniți de spaimă. Nu puteau face nimic și așteptau alte ordine.

În curînd vocea se auzi din nou:

— Doi pași înainte! Toți! Intrați pe ușa din dreapta.

Într-adevăr, în dreapta lor, fără să facă nici un zgomot se deschise o ușă, acționată pe cîte se părea de un buton. Lumina neașteptat de puternică din încăpere îi orbi aproape, făcîndu-le pașii nesiguri. Pînă să li se obișnuiască ochii cu lumina, ușa din spatele lor se închise la fel de încet.

Eva făcu un gest, ca și cum, înspăimîntată, ar fi vrut să se agațe din nou de brațul lui Victor, ba chiar gata să-l strige pe nume, reuși însă în ultima clipă să-și recapete stăpînirea de sine și se simți chiar rușinată. Era doar și fratele ei acolo... și ea se temea doar pentru acest oaspete al lor.

De fapt nici nu era chiar așa. Se priviră lung cu o întrebare mută în ochi. Erau toți trei nevătămați! Și această primă asigurare liniștitoare se putea citi în privirea fiecăruia.

Necunoscutul se vede că era frate cu dracul, pentru că vocea se auzi din nou:

— Ei, sînteți nevătămați? E în regulă, bătrînul Gerhardt o să stea de vorbă puțin mai tîrziu cu voi. Deocamdată vă felicit pentru dezlegarea cifrului. În rest vom vedea ce urmează. Acum faceți-vă comozi, simțiți-vă ca acasă. Sînteți oaspeții mei. Pînă nu voi fi nevoit să întorc roata mă voi purta ca o gazdă bună...

Necunoscutul rosti vorbele astea cu un puternic accent german, dar în rest corect. De unde vorbea?

Cu siguranță vocea îi era transmisă printr-un megafon ascuns pe undeva. Nu puteau stabili nici măcar direcția din care venea vocea.

Se uitară atenți în jur. Se aflau într-o cameră destul de spațioasă și plăcută. Față în față cu ușa se aflau două divane largi, între ele o masă. În stînga se vedeau ușile unui dulap zidit în perete. Ferestre nicăieri. Pe pereți butoane și mînere cu destinație secretă și un burlan de metal care cobora din unul din colțurile tavanului terminîn-

du-se la nivelul mijlocului într-un cot ușor îndoit și închis.

Nu îndrăzneau să-și vorbească. Necunoscutul, așa numitul Gerhardt, sau poate altcineva, le putea intercepta vorbele.

După o vreme, Robert se hotărî și se apropie de unul dintre divane. Îl pipăi, era un gest bizar, de parcă ar fi vrut să vadă dacă e destul de moale, apoi se așează fără să scoată nici un cuvînt. Îl privea interogativ pe ceilalți doi, Eva se încumetă și ea și se așează pe al doilea divan iar Victor ocupă unul din cele două scaune de lîngă masă, își sprijini coatele de tăblia mesii și își aplecă fruntea îngîndurată în palme. Abia acum își dădu seama că strînge convulsiv în mîna stîngă lanterna încă aprinsă, o stinse și o puse pe masă.

Gîndul că intraseră cu o naivitate atît de caraghioasă în capcană era cumplit.

Dar mai cumplit decît acest gînd era faptul că erau condamnați la tăcere. Abia îndrăzneau să se privească.

Fiecare dintre ei simțea povara unei apăsătoare răspunderi și se mustră cu severitate. Pentru că fiecare dintre ei era convins că poartă răspunderea acestui pas necugetat ale cărui urmări erau încă greu de prevăzut.

Victor se gîndea, se gîndea în sfîrșit și el că n-ar fi fost indicat să intre în construcțiile tainice de lîngă acest orășel fără nici o măsură de siguranță. Robert i-o spusese doar, îi atrăsese atenția de la început, dar el nu îl luase în seamă. Nu-i fusese de ajuns să dezlege misterul cifrului, nu-i fusese de ajuns să se convingă de viabilitatea so-

luției și iată că astfel își tîrîse cel mai bun prieten și pe această fată lipsită de apărare într-o primejdie de moarte. Gîndul acestei vinovății era mai apăsător chiar decît greul situației în care se aflau.

Robert se blestema că n-a respectat cu consecvență hotărîrea lui inițială. Își cunoștea doar prietenul, știa că e cinstit pînă în pînzele albe și mai știa că dacă el s-ar fi opus, prietenul i-ar fi respectat dorința. Dar schița fosforescentă l-a zăpăcit și pe el. O clipă doar s-a abătut de la principiile de bază ale alpiniștilor: prudență și disciplină și iată în ce aventură s-au vîrît.

Cine știe dacă există vreo ieșire din capcana asta diabolic alcătuită?

Frămîntările Evei nu erau atît de închegate, atît de logice, erau dominate mai curînd de groaza nedefinită de adîncuri, groază care acum se concretiza în întrebări: de ce nu o ascultase, de ce nu l-a tras înapoi, trebuia totuși să facă aceea mișcare decisivă a brațului, să-l fi tras înapoi!

Nervoasă, voi să-și aprindă o țigară, dar constată că pachetul e gol. Plecase de acasă cu o jumătate de pachet și fumase toate țigările pe drum, acum îi va fi foarte greu, dar nu-i va necăji pe băieți cu asta.

Pe Victor începu să-l frămînte gîndul găsirii unei soluții care să le permită ieșirea de aici. Ceilalți doi înțeleseră asta de îndată ce îi văzură ochii pipăind tavanul și cei patru pereți ai încăperii și degetele bătînd darabana pe tăblia mesii. Îi urmăreau privirea și evident gîndul lor era același: să găsească cea mai mică fisură care le-ar putea deschide drum spre burnița de afară și i-ar

putea duce înapoi, măcar și cu un singur ceas din viață în vremea cînd fără vreo bănuială și fără conștiința amenințării pericolului pășeau pe strada principală a orășelului.

Dar ajunseră curînd toți trei la concluzia că acela care, viclean îi momise să intre, nu îi va scăpa chiar atît de ușor din gheare.

Privirile triste pe care le schimbau între ei exprimau gînduri pe care nu îndrăzneau să le rostească de teamă să nu fie interceptate.

Dar cine poate fi străinul cu nume german care pronunțase cuvintele limbii lor materne corect doar cu un accent atît de pregnant străin? O fi singur? Și ce face aici, la douăzeci și ceva de ani după încheierea celui de-al doilea război mondial? Nu avură prea mult timp să-și frămînte mintea, căci vocea se auzi din nou:

— Vorbește Gerhardt, căpitan al serviciului secret al forțelor armate germane. S-au instalat comod oaspeții noștri?

După o scurtă pauză, în care nu primi nici un răspuns continuă:

— Vă sînt dator cu cîteva explicații. Ei bine, luați la cunoștință, micuții mei prieteni, că v-ați bucurat prea devreme de acea psihoză colectivă, pe care voi acolo afară ați numit-o libertate. Totul nu-i decît un coșmar îngrozitor și cîtă dreptate am vă puteți da seama cîntărind situația voastră de acum. E adevărat?

Nici unul dintre ei nu răspunse, ar fi străpuns doar cu o privire furioasă batjocura rostită pe un ton mieros și obraznic; dar încotro să îndrepte ei

acea privire cînd nu puteau determina nici măcar direcția de unde se auzea vocea?

Numai că pe căpitanul Gerhardt tăcerea lor încăpățînată nu-l supăra de fel.

— Cît sînteți voi de liberi, cam tot atît de liberi sînt și cei de afară! Singura deosebire este că bravilor voștri compatrioți le-am permis vremelnic iluzia unui spațiu mai larg de desfășurare, în timp ce libertatea voastră de mișcare este circumscrisă în spațiul cuprins între cei patru pereți ai încăperii în care vă aflați. Totul datorită, desigur, unor trecătoare condiții vitrege pe care am fost nevoiți să le acceptăm. Subliniez însă că aceste condiții sînt vremelnice pentru că situația se va schimba în curînd și toți vor trebui să se supună vrerii noastre, așa cum, aici, voi, trebuie să vă supuneți voinței mele. Precum vedeți, eu joc cu cărțile pe masă. Dacă veți ști să-mi apreciați bunăvoința puteți nădăjdui că veți pleca de aici nevătămați. Dacă nu, luați la cunoștință că, dispunînd de mijloace tehnice moderne, îmi va fi foarte simplu să transform închisoarea voastră de azi într-o criptă de veci.

Urmă din nou o pauză scurtă, căpitanul Gerhardt își drese vocea și continuă:

— Dar de ce să ne imaginăm viitorul în culori atît de sumbre? Pentru moment, sînteți oaspeții mei, așa cum v-am mai spus-o. Vă cunosc foarte bine, sînteți ospitalieri de felul vostru și n-aș vrea să fiu mai prejos. Deci, vă rog să mă urmăriți cu atenție!

Continuă după o scurtă pauză de efect:

— Deasupra divanului din stînga sînt trei butoane. Dacă veţi apăsa pe primul, veţi putea scoate din dulăpiorul de dedesubtul lui trei porţii de mîncare. Desigur, va trebui să fiţi modeşti, nu vă putem asigura un ospăţ împărătesc, pentru asta trebuia să vă fi anunţat vizita mai din timp, dar veţi primi pesmeţi, lapte praf şi conserve de carne. O singură dată pe zi! Puteţi apăsa ori de cîte ori vreţi pe buton, alimente se distribuie o dată pe zi. Ne pare rău, avem provizii puţine...

Toţi trei îşi îndreptară privirile spre butoanele indicate, dar nici unul din ei nu le atinse.

Căpitanul Gerhardt continuă să vorbească fără să dea vreun semn de tulburare:

— Văd că aţi găsit butoanele. Al doilea vă stă oricînd la dispoziţie. Dacă îl apăsaţi se va deschide în stînga uşa spre baie. Găsiţi acolo şi apă, vă puteţi spăla şi... totul ca la un hotel de lux.

Deci uşa pe care o descoperiseră puţin mai înainte nu era uşa unui dulap ci uşa spre baie.

Între timp căpitanul Gerhardt explica utilitatea celui de al treilea buton.

— Prin apăsarea lui se pune în funcţiune poşta pneumatică. Pentru că noi vom coresponda. În sertarul mesii găsiţi un creion şi nişte formulare. Nu vă supăraţi, doar şi la hotel oamenii se înregistrează. Deci, procedaţi în felul următor: scoateţi din sertar trei formulare din patru. Le completaţi pe rînd — nu aveţi decît un singur creion — numerotaţi foile. Eu dacă am să am nevoie de voi am să vă strig conform numărului notat. Cînd aţi completat formularele apăsaţi al treilea buton, deşurubaţi capacul cablului poştal, este în colţul

de lîngă uşă; scoateţi cutia de aramă în formă de cilindru, aşezaţi în ea formularele, aşezaţi cutia înapoi în ţeavă şi îi puneţi capacul la loc. Aţi înţeles? Peste trei ore, repet, exact peste o sută optzeci de minute am să revin. Pînă atunci formularele trebuie aşezate în cutie, şi — atenţie! — mi le expediaţi apăsînd de două ori pe butonul indicat. Nu cred să aveţi de ce vă plînge, faţă de situaţia dată aveţi condiţii excelente, dar vă atrag atenţia că nu permit nici o abatere de la disciplină. Deci peste trei ore, fix.

Se auzi un declic slab, de unde se putea presupune că Gerhardt întrerupsese legătura cu celula lor.

Totuşi, puteau fi siguri?

Nu trage cumva cu urechea?

Nu-i supraveghează printr-un vizor?

Robert se ridică primul, se apropie de Victor şi deschise sertarul mesii. Găsi într-adevăr patru formulare, ca nişte fişe şi un creion cu mină. Îl examină cu atenţie şi îl privi semnificativ pe Victor.

Celălalt înţelese îndată sensul privirii. Dacă în sertar ar fi fost un creion obişnuit, ar fi fost nevoie şi de un cuţit pentru cazul că i s-ar fi tocit sau rupt vîrful. Dar nu, nu era. La urma urmei ar fi putut avea şi ei un briceag prin buzunare — doar nu i-a percheziţionat nimeni la intrare. Ar fi putut avea chiar şi un pistol...

Era un amănunt pe care nu-l pricepea. Şi nici cu Robert nu-şi putea lămuri gîndul. Băiatul continuă să examineze sertarul, descoperi un teanc de hîrtie albă. Victor avu o idee neaşteptată. Luă

creionul din mîna lui Robert și scrise într-un colț cu litere mărunte: „nu completăm formularele! Am sau nu dreptate?"

Robert citi și cu ochii strălucind luă creionul și scrise răspunsul:

„Bine înțeles că nu le vom completa".

Apoi îi făcu Evei un semn, fata se apropie, citi rîndurile scrise de cei doi băieți și dădu afirmativ din cap.

Scăpaseră de ceea ce li se păruse cel mai cumplit, lipsa posibilității de a comunica. Pentru că era greu de presupus că Gerhardt ar fi putut descifra prin vreo crăpătură, din tavan sau din perete, scrisul lor mărunt și acoperit de căușul palmei, mai ales că Victor trăsese linii groase peste rîndurile scrise. Apoi deșurubă vîrful creionului și cotrobăi prin sertar. Constată că erau aprovizionați cu o cantitate mulțumitoare de mine. Traseră de aici concluzia, și pentru asta nu mai era nevoie să se consulte, că acel Gerhardt avea de gînd să ducă o îndelungată și activă corespondență cu ei, dar că pe lîngă asta vor avea și ei posibilitatea să comunice între dînșii fără nici un pericol.

Cei doi frați se așezară lîngă masă și acum Victor se întinse pe divanul din dreapta, le făcu semn celor doi să nu-l tulbure și prietenii înțeleseră că își frămîntă din nou mintea cu dezlegarea unei noi și încurcate enigme.

De unde știa căpitanul că vor veni? Era doar pregătit. Cu siguranță prima lor încercare neizbutită de a răsuci discurile îl pusese în gardă. Dar de ce nu-i percheziționase la intrare? Dacă ar putea pereții celulei să-i răspundă . . .

De ce n-a considerat Gerhardt important pentru el să știe dacă ei dispun de arme sau nu?

În mintea lui presupunerile și ipotezele, se succedeau într-o goană febrilă.

Bun, să admitem, deși timp prea mult n-a avut la dispoziție, că și-a dat seama că are de-a face cu trei tineri, trei studenți. Ar fi putut să-i someze să-și arunce armele. În cazul în care au, briceagul sau chiar lanterna.

Dar Gerhardt nu procedase așa și asta demonstrează că era nerăbdător să-i vadă intrați în această încăpere.

De ce?

N-avea a se teme de sosirea unor noi vizitatori, doar închisese în urma lor ușa blindată. E greu de presupus că, apăsînd pe un buton, n-ar fi putut s-o închidă în așa fel încît cifrul să nu mai funcționeze. Dealtfel siguranța și calmul vocii lui, încetineala voită — ca în jocul degradant și inuman de-a pisica și șoricelul, nu puteau fi atitudini practicate de o persoană presată de spaima unui nou atac, sau care ar voi să-și economisească timpul terminînd repede cu victimele căzute în capcana lui.

Atunci de ce acționase Gerhardt cu atîta grabă?

Victor găsi o singură explicație plauzibilă:

Gerhardt este singur.

Este singur și de aceea nu i-a putut perchezitiona, n-a putut verifica dacă au aruncat eventualele scule nedorite de el aici. Era important pentru el să-i vadă închiși aici și s-a folosit în acțiunea lui de efectul surpriză.

Faptul că stăteau față în față cu un singur temnicer și nu cu o gașcă de tîlhari îl liniști întrucîtva pe Victor. De ce, n-ar fi putut spune nici el, își măsurau doar forțele cu o născocire tehnică diabolică, cu un dușman viclean și bine înarmat. Întrebat, n-ar fi putut spune în ce constă avantajul de a fi descoperit singurătatea temnicerului lor. Se miră chiar de liniștea și seninătatea cu care se ridică și se apropie de masă spre a le comunica tovarășilor lui descoperirea pe care o făcuse:

„Gerhardt este singur, nu are ajutoare!"

Robert îl privi neîncrezător, Eva se mulțumi să clipească mirat, drept pentru care Victor scrise în continuare: „Dacă ar fi fost mai mulți, ne-ar fi controlat la intrare".

Apoi se întinse pe divan. Îl invită în gînd pe Gerhardt la un duel. N-are decît să-și execute micuța lui partitură, el va fi vigilent! Va fi vigilent? Acum, într-adevăr, trebuie să-și mobilizeze toată capacitatea combinatorie, toată logica și să uzeze de cea mai mică breșă ce s-ar ivi.

Timpul trecea prelingîndu-se parcă pe pereți și după multă vreme se auzi din nou zgomotul de contact semnalînd trecerea celor trei ore. Odată cu asta, se prăbuși, dovedindu-se a fi neîntemeiată prima ipoteză născocită de Victor.

Vocea care se auzi acum era o altă voce:

— Au trecut cele trei ore. Formularele nu au sosit și în consecință căpitanul Gerhardt vă transmite că pentru nerespectarea ordinului veți fi sancționați și pînă mîine seară nu veți primi alimente.

Apoi, după o scurtă pauză, adăugă:

— Asta e sancțiunea cea mai ușoară. Dacă nu veți asculta, vor urma altele mai grele.

CAPITOLUL CINCI

Ceea ce li se păru curios ascultînd noua voce și ceea ce îi făcu să se cutremure, era lipsa totală a oricărui accent străin.

„Trădător" — scrise Robert, de parcă n-ar fi gîndit toți trei același lucru.

Victor dădu scîrbit din cap, apoi își întoarse privirile spre Eva, care apăsa butonul fixat în stînga peretelui.

Vocea spusese adevărul.

Dulăpiorul se deschise, dar era gol. Căpitanul Gerhardd îi condamnase la o zi și jumătate de post.

Eva apăsă și pe al doilea buton și se deschise într-adevăr ușa pe care ei o luară drept ușa unui dulap. După ce le trecu prima furie sechestrații porniră să inspecteze terenul. Trecuse momentul furiei reținute și acum tacit, se pregăteau de luptă. Era necesar, deci, să cunoască obstacolele din jur.

Baia era o baie după toate regulile artei cu săpun, prosop, perie de dinți (pastă nu era) și în

genere cu tot ce se obișnuiește a se folosi într-o asemenea încăpere, cu excepția oricărui orificiu de aerisire nemaivorbind de fereastră sau de vreo altă ieșire.

Mai încolo, pe un raft, găsiră o crăticioară și o cutiuță cu sare. Altceva nimic.

Nici aici nu îndrăzniră să-și vorbească, de teamă că în pereți ar putea fi instalată o rețea de microfoane.

Victor luă săpunul în mînă și, instinctiv, îl mirosi. Dar interesant nu era parfumul săpunului ci crăpăturile sale. Era tare ca piatra, se pare că Gerhardt nu controlase de multă vreme condițiile pe care avea să le ofere unor eventuali vizitatori.

Acum Victor nu îndrăzni să facă nici o presupunere. Prima înfrîngere îl supăra într-atîta încît, ajuns înapoi în încăperea lor, mai trase o linie groasă peste ipoteza așternută pe hîrtie.

Hotărî în sinea lui că orice s-ar întîmpla își va recompensa prietenii pentru eroarea pe care le-o servise fără să vrea, dar pe care bănuia că Gerhardt o premeditase.

Acum se așeză Robert lîngă masă, Eva se întinse pe unul din divane și evident epuizată după atîtea emoții închise ochii și adormi.

Cel puțin nu îi e foame, gîndi Robert cu un zîmbet amar. Apoi scrise cele două ipoteze de cifru și — cine știe de ce — scoase rădăcina pătrată din fiecare. Între timp se gîndea la momentul cînd cei de acasă vor observa dispariția lor. Constată amărît că n-are de ce conta pe cei de acasă. Ei n-au cum să presupună nici măcar unde ar putea fi ei. Și nici pe jocul întîmplării nu se poate conta.

Gerhardt, de bună seamă, avusese grijă să mascheze intrarea. Dealtfel, cum le-ar putea descoperi urma? Cu ajutorul cîinilor? Afară plouase și ploaia le spălase urmele și în orășelul L nici nu erau cîini polițiști. Pînă să-i aducă din orașul vecin, și mai ales pînă să le vină ideea... Robert ridică dezamăgit din umeri.

Și părinții lui! Cît de îngrijorați vor fi! Sau poate că au și devenit neliniștiți!

Dar mîine?! Și poimîine?! Și cine știe pînă cînd va dura starea asta...

În primul rînd, ar fi trebuit să se gîndească la ei. Bieții bătrîni ar fi meritat să fie cruțați... În clipa asta Robert ar fi putut defini cu greu cui se adresa furia care-i răscolea sufletul, se ura pe sine pentru că se prinsese cu asemenea naivitate în cursă sau ura violent pe cel care cu o cruzime diabolică, născocise această capcană?

Își roti din nou privirea prin încăpere. Nicăieri nici o fisură, nicăieri nici o posibilitate de a scăpa din capcană. Peretele din dreapta era împodobit cu butoni și cleme metalice, dar cine îndrăznea să le încerce utilitatea? Cine știe ce pericole mascau? Erau și așa destul de amenințați de un neprevăzut plin de capcane.

În acest răstimp, Victor, cu mîinile încrucișate sub ceafă, inspecta crispat tavanul.

Nu, nu avea dreptul să renunțe la acest duel mut. În prima rundă a pierdut, acum va fi mai atent. Stătea față în față cu un dușman bine înarmat, se pare că Gerhardt folosea împotriva lor mijloacele tehnice de care dispunea nu numai cu binecunoscuta meticulozitate germană, ci și mînat

de o pasiune sadică. Însă dacă e vorba de tehnică, atunci de astă dată nu are de a face cu niște prizonieri oarecare. E drept, Gerhardt lucrează cu meticulozitate, dar odată tot va greși el.

Ia să ne mai gîndim puțin la logica percheziției!

Pare și acum veridic că Gerhardt este singur. Ipoteza e contrazisă de apariția celei de a doua voci. Aici apare nu nou semn de întrebare. De ce ajutorul lui Gerhardt nu este tot neamț?

Probabil pentru că, în ipoteza că ar fi mai mulți, numai Gerhardt le cunoaște limba. Să fie oare mai mulți? În afară de Gerhardt să mai fie și alții? Să nu abandonăm cu ușurință unica ipoteză logică cu privire la percheziție. Este însă cineva, care le știe limba, care li s-a adresat în numele lui Gerhardt, dar pe care căpitanul nu a vrut să-l folosească spre a-i căuta. De ce oare? Nu prezintă suficientă încredere? Ia să ne oprim aici! Se poate presupune că ar fi cineva inapt pentru acțiune, dar acel cineva poate să rostească un mesaj. De pildă un bolnav! Infirm, neputincios... sau... sau deținut... ehei... încă un deținut.

Gîndul acesta îl entuziasmă într-atît încît sări de pe divan. Robert îl privi întrebător, dar Victor se mulțumi să ridice din umeri nevoind să comunice o ipoteză care s-ar putea dovedi din nou eronată. Robert îi făcu un semn discret ducînd un deget la buze și arătîndu-i că Eva a adormit și că e bine să nu fie trezită.

Victor se trînti din nou pe divan.

Poate că presupunerile lui sînt absurde de la un capăt la altul și doar dorința de a interpreta situația îl face să-și ia gîndurile drept realitate... Îi plăcea să creadă că Gerhardt este singur și ține în subordinea lui unul sau chiar mai mulți prizonieri! Sau poate acoliți? Desigur s-ar putea ca vreunul dintre ei să i se fi spus, dar cine știe la ce mijloace de presiune a cedat. Poate individul nici nu știa de ce trebuie să rostească acele cuvinte și cui le sînt ele adresate. Poate... poate nici n-a vorbit în fața unui microfon și Gerhardt a folosit doar o bandă imprimată de mult... dar și pe bandă trebuia imprimat textul, deci el fusese rostit, situația rămînea aceeași...

Și-l închipuia acum pe Gerhardt cuplînd magnetofonul odată cu trecerea celor trei ore.

E caraghios! — gîndi Victor în sinea lui, un bufon caraghios!

Asta dacă povestea cu magnetofonul era reală...

Și dacă nu era?

Ia să mai vedem!

„Căpitanul Gerhardt vă comunică..." de ce „comunică". Ce treburi atît de importante poate avea aici sub pămînt că nu se deranja să le vorbească el însuși? Judecînd după voce, este fără doar și poate un sadic, și călăul acesta mieros se lipsește de plăcerea de a le comunica victimelor sale prima măsură coercitivă?

Bizar...

Și mai ales neveridic.

Deci, cu magnetofon sau fără: bufon. Și ce foloase trage din ceremonialul acesta rizibil?

Victor putea presupune două variante plauzibile. Ori s-a procedat astfel spre a-i induce cu bună știință în eroare, ori au avut o mostră de perversitate maladivă a unui psihopat, cu manii sadice...

Dar lucrurile mai trebuiau cîntărite o dată.

Deci, una din date: un căpitan disimulat într-o ascunzătoare subterană care așteaptă ca prizonierii lui să completeze niște formulare.

Le dă un răgaz de trei ceasuri și după trecerea lor, cînd constată, că prizonierii lui nu sînt niște îngerași nevinovați, deci cînd ar fi nevoie de intervenția lui dură spre a-i învăța minte — atunci acest ofițer „lipsește" fără nici un motiv serios.

Cum adică „lipsește"?

Iese din ascunzătoarea lui sigură să se plimbe în ploaie? Tocmai acum cînd această ascunzătoare a fost descoperită? Imposibil. Sau poate doarme... De necrezut... Poate dormi oricînd și oricît dorește. Se află într-un punct mai îndepărtat al tainicei construcții subpămîntene? Ce treburi urgente pe care nu le-a putut face ieri, sau alaltăieri sau mîine, sau poimîine, sau oricînd ar putea avea acolo? Or, spusese singur că așteaptă rezolvarea unor „situații vremelnice" (zadarnică speranță, gîndi cu o amară satisfacție Victor), dar asta chiar după aprecierea lui nu era o situație rezolvabilă în zile, săptămîni și cu atît mai puțin în ore. Deci, după toate regulile unei logici elementare el ar fi trebuit să-i admonesteze la prima abatere de prizonieri. Dacă totuși nu procedează astfel, atunci... dacă e pervers. Exclus. Dacă vrea să se distreze, dacă îi face plăcere să-i chinuie pe alții, atunci

avea un prilej pentru asta și el n-ar fi ratat... Această ipoteză cade! Rămîne cealaltă, mai veridică, și anume intenția de a-i deruta. Și cum anume vrea să-i deruteze?

Vrea să le sugereze că nu este singur. Toată comedia asta n-ar avea altfel nici un sens...

Deci, este totuși singur!

Adică cum, toată comedia asta n-are nici un alt scop? Poate ar vrea să-i facă să creadă că dușmanul lor are colaboratori și nu niște colaboratori oarecare, ci compatrioți de-ai lor pe care a reușit să-i facă să lucreze cu el, să presupună deci că se va putea ajunge la o înțelegere și cu noii veniți.

Te-am prins, căpitane! — gîndi Victor și cît pe ce să-și rostească gîndul cu glas tare.

Se ridică, se apropie de Robert și scrise cu litere groase și hotărîte:

„Nu m-am înșelat! Căpitanul este singur".

Robert își privi mirat prietenul de parcă ar fi vrut să-i spună:

— Ai înebunit? Doar am auzit limpede vocea celuilalt.

Victor însă îi răspunse cu o uitătură atît de severă încît băiatul căzu pe gînduri. Cunoștea prea bine capacitatea de deducție logică a prietenului său, știa că nu prea dă greș și mai ales acum, cînd afirmă cu atîta hotărîre un lucru în contradicție flagrantă cu toate datele reale, nu putea crede că nu are motive întemeiate.

Lui Victor i se părea hazardat să aștearnă tot firul gîndului său pe hîrtie, așa că scrise doar atît:

„Gîndește-te, de ce n-a vorbit chiar el? Ori crezi poate că a fost invitat la vreun chiolhan?"

Apoi trase din nou o linie groasă peste text făcîndu-l indescifrabil.

Se întinse din nou și începu să deșire un gînd care i se părea că-l duce spre o cărare mai puțin întortocheată.

Războiul s-a terminat de mai bine de douăzeci de ani. Dușmanul a trebuit să părăsească aceste meleaguri cu puțină vreme înainte de încetarea focului. Făcuseră această construcție într-o vreme în care știau că vor trebui să părăsească locul mobilizînd și investind în construcția ei energii de o valoare diabolică. Asta nu poate avea decît o singură explicație, au făcut-o știind că pierd terenul. Bun. Asta au dedus-o și ziariștii care s-au ocupat de problema asta. Deci voiau să folosească această construcție a lor ca o bază de acțiune, după eliberarea orășelului L. Se pare că timpul acestei „acțiuni" nu sosise încă, pentru că, dacă ar fi sosit vremea, s-ar fi putut deduce măcar scopul acțiunii. Și, totuși, pe această „acțiune" se mai contează încă. O dovedește prezența căpitanului Gerhardt în aceste catacombe. El trebuie să fie investit cu o misiune... Dar care?

Și cît de uluitoare este ideea că, după atîta timp de la sîngerosul măcel european, agenții lui Hitler mai dăinuie încă pe aceste meleaguri! Oare ce vor? Ce pot voi în general și ce vor aici?

Cum s-ar putea afla? Pentru că lămurirea acestui lucru e poate chiar mai importantă decît redobîndirea libertății lor.

Sau mai exact, ei trebuie să scape de aici știind ce are de gînd căpitanul Gerhardt, ce planuri urzesc cei care l-au trimis sau l-au menținut aici și cum pot fi zădărnicite planurile lor.

Deasupra acestei văgăuni subterane se întinde un orășel pașnic. Printre locuitori, mama și tatăl prietenilor lui, micuțul Otto și farmacistul, de moartea tatălui căruia este vinovat poate chiar acest Gerhardt. Un orășel pașnic, ferm încredințat că trăiește într-o lume în care domnește pacea. Locuitorii orașului se așază zilnic liniștiți la masă, fără să bănuiască în vreun fel că dedesubtul picioarelor lor colcăie o mașină infernală, că ei ridică schele pentru grădinițe deasupra acestei mașini diabolice, că își altoiesc cu grijă trandafirii deasupra unei mașini infernale și că tot deasupra ei se duc duminica la meci...

E cumplit măcar și gîndul acesta!

Dar ia să vedem!

S-au mai ivit cîteva semne de întrebare.

Gerhardt a fost acela care a ordonat împușcarea bătrînului meșter fierar Márton? Asta ar fi fost important de știut, pentru că de aici s-ar putea deduce aproximativ vîrsta lui Gerhardt. Să presupunem că avea pe atunci treizeci de ani — doar nu puteau pune un individ mai tînăr în fruntea unei acțiuni atît de complicate și confidențiale — atunci înseamnă că acum ar avea cincizeci și ceva de ani. În nici un caz mai puțin! Judecînd după voce, se ține destul de bine! Ori ar putea fi mai tînăr și a fost trimis aici mai tîrziu? Greu de presupus, după Potsdam e dificil de acceptat ideea că au recrutat agenți noi pentru o istorie d-asta.

Și dacă Gerhardt e vechiul Gerhardt? Victor zîmbi observîndu-și formularea. Atunci se poate presupune că el trăiește de douăzeci de ani sub pămînt? Ei bine, atunci e nebun! Sau a plecat între timp acasă și a revenit din nou? Atunci înseamnă că se pregătește ceva, strict în această perioadă, ceva cumplit! Dar mai e ceva: s-ar putea ca Gerhardt să fie unul dintre locuitorii pașnici ai micului orășel. Sau se dă drept unul dintre ei. Limba o cunoaște la perfecție, hîrtii false trebuie că are cu toptanul și vine aici din cînd în cînd să-și supravegheze comandamentul general.

Da, da! Ia stai! Și dacă acum se dusese în tîrg și de aceea nu le-a comunicat el însuși penitența?

Atunci însemnează că și-a lăsat labirintul în grija altcuiva. A acelui cineva care a vorbit în lipsa lui. Pe mîna unui nearian toată această construcție subterană? Toată? Înseamnă că individul respectiv se bucură de o mare încredere din partea lui Gerhardt, dacă în linii generale Gerhardt are căderea să-și încredințeze taina vreunui străin! Și dacă ar fi chiar așa? Dar cum rămîne cu percheziția? Individul l-ar fi putut ajuta. Sau atunci fusese plecat acela? Asta e o tîmpenie! Cum s-ar putea crede că ăștia forfotesc ziua-n amiaza mare prin fața intrării secrete ca liceenii la balul de sîmbătă seara? E absurd!

Dar atunci?

Rămîne ipoteza că celălalt este închis și el într-o încăpere și că n-are a face cu toată mașinăria fiind și el deținut. Sechestrat ca și ei. Și atunci,

dobitocul n-ar folosi prilejul să le spună compatrioților ceva încurajator?

Încă o ipoteză neviabilă.

Mai rămîne o soluție posibilă. Și anume că Gerhardt a plecat de mult și că a imprimat pe bandă textul pe care acum l-a difuzat. Dar de unde știe că ei n-au completat formularele? Cum a luat măsuri să nu li se dea de mîncare cînd inițial repartizase porțiile?

Rămîne în picioare prima ipoteză. Gerhardt se preface. Vrea să ascundă ceva, să disimuleze realitatea.

Dar ce anume?

Și cum s-ar putea afla asta?

Se ridică, luă creionul și îi scrise lui Robert: „Să completăm formularele!"

Robert îl privi mirat. Nevenindu-i să-și creadă ochilor mai citi textul încă o dată.

Apoi așternu pe hîrtie o întrebare, o întrebare de amară ironie, cu evidentă intenție de a-l jigni pe interlocutor, o întrebare încălzită la flacăra mocnită a revoltei:

— Ți-e foame?

Victor zîmbi atît de deschis citind întrebarea încît Robert se rușină de gîndul său. De ce gînduri îl suspectează el pe acest băiat cu sufletul și privirea atît de deschise? Pe prietenul său.

Prietenul luă cu un gest scurt creionul rezervor și scrise scurt:

„Timpitule!"

Și iată că această jignire grosolană, așternută pe hîrtie suna acum ca o binevoitoare iertare.

Acest cuvînt Victor nu îl șterse, șterse doar cele două propoziții scurte dinaintea lui. Cuvîntul respectiv n-avea decît să-l citească Gerhardt și să și-l însușească. Apoi își mobiliză toate forțele încercînd să își susțină hotărîrea cu argumente temeinice, dar exprimate cît se poate de concis.

Nu era ușor, dar se pare că reușise din moment ce Robert l-a înțeles de îndată.

Robert, îl privi întîi pe Victor, apoi pe Eva, care dormea liniștită, se gîndea evident dacă să o trezească sau nu și să-i comunice propunerea lui Victor, sau să aștepte pînă cînd fata se va trezi singură.

Apoi renunță, șterse ultimul cuvînt și începu să studieze formularul.

Cînd scoaseră prima oară formularele din sertar le priviseră superficial și întrebările nu li se păruseră ieșite din comun, erau cuprinse în niște rubrici obișnuite în formulare: locul nașterii .... data .... numele tatălui ... al mamei ...

Scoase și Victor o foaie și scrise în pătrățelul din stînga al foii cifra unu.

Timp aveau suficient, Robert își depuse formularul pe masă și se apropie să vadă cum completează Victor rubricile formularului. Dădu aprobator din cap cînd văzu că Victor trece orășelul L. în dreptul locului nașterii, după ce trecuse la rubricile nume și prenume niște fantasmagorii.

Dacă ar fi fost într-o situație mai degajată ar fi rîs cu hohote cînd ar fi citit că la rubrica „profesiunea", Victor scrisese „acar". La rubrica privind studiile, Victor scrisese de asemenea niște

date aiurea iar la „fraţi" trecea cu o inventivitate demnă de un poet fel şi fel de nume. În general prenumele avea o rezonanţă plină de o noblețe princiară.

Intenţia lui Victor nu era doar să-l deruteze pe Gerhardt. Se gîndea că dacă prin absurd ofiţerul se duce totuşi în oraş e imposibil să nu dispună de toate datele lor personale acum cînd dispariţia lor devenise fără îndoială evidentă. Desigur pentru minciună li se cuvenea o nouă pedeapsă, dar măcar astfel puteau afla dacă Gerhardt întreţine sau nu vreo legătură în oraş.

Robert scrise şi el pe formularul pe care l-a notat cu numărul doi date cu desăvîrşire false.

Al treilea formular aştepta încă neatins.

Eva se trezi curînd, se miră puţin cînd văzu că cei doi, într-un acord perfect completaseră formularele, dar de îndată ce le parcurse cu privirea se lămuri. Îşi luă formularul, numerotă: trei şi sub numele născocit scrise: „doică". Băieţii, păstrînd o tăcere deplină, se luminară veseli.

Cînd formularele fură completate apăsară pe al treilea buton. Se auzi un zuruit slab şi cînd deşurubară capacul ţevii îndoite găsiră acolo un cilindru. Robert îl deschise şi aşeză înăuntru formularele făcute sul. Apoi puse cilindrul la loc, înşurubă capacul şi apăsă butonul de două ori. Ţeava zurui din nou semnalînd astfel alunecarea cilindrului.

Acum cînd se lăsaseră „îmblînziţi", îi va ierta căpitanul Gerhardt? Eva apăsă curioasă primul buton. Nu, nu îi ierta. Dulăpiorul era gol.

Victor își privi ceasul. Erau condamnați să rabde de foame mai mult de douăzeci și patru de ore.

CAPITOLUL ȘASE

Mai mult de douăzeci și patru de ore.

Lui Victor îi veni o idee. Scoase o foaie de hîrtie curată și notă în colțul de sus din stînga data zilei.

„Sîmbătă 8 iulie — ora 17".

Așeză hîrtia pe colțul mesei și căzu pe gînduri.

După joaca de-a formularele, prietenii lui se întristaseră. Erau amîndoi de acord cu Victor că în celula asta blestemată, unde nu puteau deosebi ziua de noapte, aveau neapărat nevoie de un calendar, materializarea acestui gînd le relevase încă o dată timpul nedelimitat pe care aveau să-l petreacă în această izolare.

Cît timp, cîte zile, cîte ore vor fi nevoiți să noteze pe foaia albă? Și le va ajunge o singură foaie?

Eva se gîndi la calendarul inițiat de Robinson, nefericitul om eșuat pe o insulă pustie și la zilele

notate de el fără nădejde pe război și îl invidia parcă pentru că, oricît de lipsită de orizont era singurătatea lui, își ținea evidența zilelor sub cerul liber, în bătaia ploii sau pe arșiță în succesiunea firească a zilelor și nopților. Ce-i drept, el era singur, și era doar prizonierul unei insule și nu al unui dușman conștient de scopurile sale, înrăit și criminal. El își putea lua măsuri de apărare în fața pericolului reprezentat de sălbătăciuni sau băștinași. Oricum, avea avantajul oricărei inițiative. În timp ce aici, ei trei se aflau în ghearele căpitanului Gerhardt. Aici comandă el și îi poate dirija după voia lui ca pe niște biete marionete sau ca pe niște neînsufletite figurine de lemn pe cîmpul delimitat al unei table de șah. Cine știe ce intenții are, cine știe cît timp i se poate rezista?

Robert era și el răscolit de gînduri chinuitoare. Revedea în imaginație secvențe de film sau își amintea pagini de roman în care luptătorii pentru libertatea poporului său îi înfruntaseră pe sîngeroșii călăi al Gestapo-ului. Se gîndea de multe ori: dacă ar fi fost el în locul lor cum ar fi rezistat atîtor încercări grele? Cum s-ar fi opus cruzimii inumane a călăilor, cît ar fi putut rezista chinurilor? Auzise cînd despre unul, cînd despre altul, spunîndu-se cu nemăsurat dispreț că în timpul ocupației a fost colaboraționist. În legătură cu ideea asta avea el o nesiguranță care-i răscolea gîndurile. Oare pot fi băgați în aceeași oală aceia care s-au alăturat fasciștilor din interese materiale sau lașitate cu aceia care la capătul unor chinuri supraomenești, dezumanizați de călăi, au scăpat vreun tainic amănunt... răspunsul era me-

reu același: mîrșăvia nu se poate asemui cu tragedia, dar trădarea rămîne întotdeauna o mîrșăvie fără nici o scuză.

Și cu toate că în nenumărate rînduri se substituise celor chinuiți, nu se gîndise niciodată serios că ar putea fi pus vreodată într-o asemenea situație. Și iată că acum situația imaginată e realitate pentru toți trei. Chiar și pentru Eva, surioara lui, această fată delicată, poate puțin cam răsfățată, despre a cărei capacitate de rezistență nu-și poate face o idee cît de vagă.

Dar el... oare va avea tăria sufletească să reziste fiind martorul unor încercări la care ar putea fi supusă ea?

Pentru că și cărțile și filmele pomenesc nu o dată despre încercările morale mai insuportabile uneori chiar decît chinurile fizice. Au fost situații cînd călăii au chinuit femei și copii sub ochii celor anchetați ca aceștia, la capătul rezistenței nervoase, să vrea să curme cu orice preț chinurile celor dragi lor.

Ar avea el destulă forță să reziste?

Dar nu sînt oare prea timpurii aceste gînduri negre? Ce ar putea să afle de la ei? Nimic.

Și dacă vor să-i folosească pentru realizarea unor intenții ale lor? Deci să-i pună pe ei să acționeze, dar de acționat se poate acționa numai în libertate, deci ar trebui să le dea drumul și atunci și-ar pierde puterea asupra lor.

Sau ce ar fi dacă i-ar da drumul numai unuia dintre ei, și ceilalți doi, mai ales fata ar rămîne ostateci. De pildă, dacă l-ar trimite pe el în exterior cu o misiune pe care, dacă nu o îndeplinește,

căpitanul Gerhardt îi lichidează pe ceilalți doi. În cazul acesta ar mai putea el alarma orășelul și ar putea arăta organelor oficiale intrarea în catacombe? Pînă să se deschidă ușa blindată, căpitanul i-ar putea lichida pe ceilalți doi. Și ce soartă l-ar aștepta după asta pe Gerhardt?

Ar putea să o șteargă...

Ar renunța oare la toată această diabolică mașinărie subpămînteană ca să-și salveze viața? Asta nu e sigur și poate nici nu are asemenea instrucțiuni de la superiorii săi, dacă o mai fi avînd niște superiori ale căror instrucțiuni le aplică.

Pentru moment, deci, nici o nădejde.

Dacă, totuși...

Și aici printre gîndurile lui Robert își făcu loc o ipoteză la care, pe firul unei alte argumentări ajunsese și Victor.

Dacă, totuși, nu este dement?

Dacă nu e nebun acest căpitan hîrciog care, după atîtea decenii de la falimentul total al mașinăriei de război germane, își continuă viața în acest labirint tainic, populat de coșmaruri?

În cazul acesta nu există îndurare!

Robert își aminti că întîlnise o dată, la un prieten pe un unchi al acestuia mare maestru internațional de șah, care trăia în străinătate. Omul, pe lîngă renumele său internațional, era și deosebit de simpatic. I-a propus lui Robert o partidă și culmea, liceanul l-a învins pe maestru.

Toată lumea era încredințată că maestrul a vrut să-i facă puștiului o bucurie, dar el explica zîmbind că nici vorbă de așa ceva. Copilul juca atît de prost încît maestrul nu putea prevedea care

va fi mișcarea următoare. O și luase prea ușor de la început și cînd își dăduse seama că nu poate prevedea, după nici o logică, mișcările adversarului, era prea tîrziu ca să se mai apere.

Prin analogie toate astea se potriveau situației în care se aflau ei. Nu poți niciodată prevedea intențiile paradoxale ale unui nebun, impulsurile lui nesăbuite, deci nu poți lua nici o măsură de apărare.

Eva se întinse din nou pe divan și încerca să-și rînduiască gîndurile.

Începu să depene firul din ziua în care sosise Victor la ei. Și, cu toate că voise să pară indiferentă, prezența tînărului cu statura atletică, îi făcea plăcere. Victor nu sesiză jocul ei și sinceritatea deschisă a apropierii lui o cuceri. Nu-și dădea seama cît de ușor poate cuceri inima unei modeste educatoare dintr-un orășel oarecare un june sosit din vîltoarea agitată și plină de miraje a Capitalei, chiar dac-ar fi mărunțel și firav, cu ochii languroși, ascunși de lentilele groase. Dar dacă s-ar fi prezentat astfel, nu neapărat timid și cu dioptrii, dar plin de superioritatea impertinentă a orășeanului monden, Eva l-ar fi respins din prima clipă. Dar cum Victor era cu totul altfel, se purta cu discreție și modestie nesubliniind nici o clipă apartenența sa la o altă lume, fiindu-i străin pînă și un asemenea gînd, Evei îi devenise simpatic și apropiat. Și veni și ziua în care Eva simți că prezența acestui băiat aduce ceva nou și foarte important în viața ei. Evident, cînd era puștoaică i se întîmpla să fie „mortal îndrăgostită", dar acum, dacă i-ar fi pus cineva, sau poate chiar Victor această

întrebare, i-ar fi rîs în obraz. Cu toate că simțea ceva cu totul deosebit, ceva ca o liniște adîncă, o siguranță miraculoasă, o limpezime totală, încrengătura unor senzații răcoroase atît de necunoscute pînă acum încît nici măcar nu le-ar fi putut exprima în cuvinte.

Nu știa că toate acestea se exprimă cu un singur și atoatecuprinzător cuvînt: fericire. Cuvînt a cărui vrajă o lua încetul cu încetul în stăpînire și care se destrăma acum datorită acestei aventuri îngrozitoare.

Și oricît ar fi de curios, Eva nu despera, prezența lui Victor îi dădea pînă și în această situație un sentiment de securitate.

Dacă și-ar fi analizat mai profund sentimentele, Eva ar fi descoperit că acest sentiment se alimenta foarte vag din încrederea în inteligența, inventivitatea și calitățile volitive ale băiatului, atît de categoric apreciat de Robert, de obicei reținut și minuțios în caracterizări superlative. Desigur, toate astea își aveau rolul lor în conturarea ideii aproape mistice, a unui crez nerostit, și anume că Victor va fi acela care îi va elibera din capcană. Mai presus de orice o liniștea prezența lui fizică, simplul fapt că stătea pe divanul celălalt, că îi poate auzi respirația liniștită, că-i vede fruntea îngîndurată, fără să-i pese dacă el se gîndește la un mijloc simplu și eficient de a-i scoate de aici în următoarele cinci minute sau își bate capul cu ideea că în antichitate, locuitorii de pe Marte au vizitat pămîntul.

Cum era și firesc, Victor nu-și bătea capul cu asemenea fantasmagorii, chiar dacă nădejdea de

a scăpa de aici, fără prea mari complicații, i se părea fantasmagorică. Examinase de sute de ori valoarea puținelor elemente cu ajutorul cărora ar fi putut determina cît de cît nivelul tehnic de înzestrare a locului lor de detenție, numărul și intențiile celor în puterea cărora se află, caracterul și eventual unele slăbiciuni ale acelora.

La ultimele se gîndea mai cu seamă. Ar fi vrut să constate cea mai mică greșeală sau omisiune căci nu vedea altă soluție pe care ar fi putut miza spre a scăpa de aici. Din păcate însă nici o asemenea posibilitate nu se întrezărea.

Adversarul lor părea a fi deosebit de prudent și, evident, pregătise totul cu minuțiozitate.

Trebuiau să aștepte, trebuiau să reziste acestei așteptări enervante și lipsite de perspectivă.

Victor privi cele trei butoane de aramă.

De ce se deschisese dulăpiorul dacă era gol?

Și dacă va fi plin pe unde va fi alimentat?

Se ridică și, aplecîndu-se deasupra divanului Evei, apăsă butonul.

Ușița se deschise și, cum era și firesc, văzură că dulăpiorul era gol.

Robert și Eva îl urmăreau cu priviri curioase. Nu trecuseră nici patru ore din cele douăzeci și patru de grație... Crezură că lui Victor îi este foame, dar oricum, nu putea fi atît de flămînd încît să pipăie pereții dulăpiorului, sperînd să găsească ceva...

Victor bătu ușurel în pereții dulăpiorului. Tăblia din spate suna altfel decît cele două laterale, cea de jos și de sus, sunau mai gol. Ca un fel de ascensor pentru alimente... gîndi Victor.

Luă creionul și desenă o cruce pe tăblia de jos a dulăpiorului. În felul acesta va putea constata dacă această cutie se dislocă și se înlocuiește sau rămîne aceeași.

Închise dulăpiorul, apoi se răzgîndi și apăsă din nou pe buton. Oare n-ar fi mai interesant să vadă și ei mișcarea cabinei micuțului ascensor? Era un experiment ispititor. Dar o privi pe Eva și se gîndi că ar putea fi pedepsiți din nou cu prelungirea zilelor de înfometare. Nu, nu îi era permisă o asemenea nesăbuință.

Și cînd te gîndești că mai aveau de așteptat o zi întreagă.

O să le chiorăie mațele ca o orchestră, apoi se rușină de acest gînd, ca și cum slăbiciunea lor ar fi fost o victorie repurtată de voința căpitanului. Continuă să țină creionul în mînă, apoi luă foaia de hîrtie pe care o foloseau pentru corespondență și scrise: „Să ne culcăm și să încercăm să dormim, în timpul somnului organismul consumă mai puține calorii și nu ne vom pierde atît de curînd forțele."

Citise undeva că echipajul unui submarin eșuat era ținut de căpitanul vasului mai mult în pat. În situația dată probabil că aveau probleme și în ceea ce privește rezervele de aer, ori se știe că în timpul somnului se consumă mai puțin oxigen.

Aici însă asemenea probleme nu se puneau, un sistem invizibil de echilibrare a compoziției și temperaturii aerului funcționa perfect. Victor avea tot timpul senzația că undeva este deschis un geam și că astfel aerul din încăpere se primenește con-

tinuu. Dar nu putea determina direcția de unde izvorăște curentul de aer.

Îi trecu hîrtia lui Robert, acesta dădu din cap și i-o arătă Evei apoi conform ritualului șterse cuvintele cu o linie groasă.

Victor se întinse pe divan, se trase lîngă perete și îi făcu un semn lui Robert. Era evident că pe divanul din dreapta se vor odihni ei doi, pe cel din stînga cedîndu-l definitiv Evei.

Definitiv? Pînă cînd?

Gîndul acesta le cam goni somnul. Îi mai supăra și lumina care ardea continuu și nu reușiseră să descopere vreun comutator. În ceea ce privește butoanele cu destinație încă necunoscută, nu îndrăzneau să le atingă neștiind ce mașinărie infernală ar putea dezlănțui ele.

Și dintr-o dată simțiră toți trei, apariția celui mai cumplit dușman: frica. Pînă acum totul li se păruse neverosimil, ca un coșmar. Atît de bizar, de necrezut, de grotesc încît nu puteau încadra cele ce li se întîmpla în nici o schemă reală care ar fi prefigurat vreun pericol vital. Dar cu trecerea orelor acest sentiment, împotriva căruia luptau din toate puterile, refuzîndu-i-se cu argumente logice, îi acapara din ce în ce mai mult, punînd stăpînire pe ei. Erau la discreția unui dușman necunoscut și nemilos, nu-și puteau lua măsuri de apărare în fața unor capricii nebănuite, era cumplit să analizezi situația, era cumplit să faci o analogie între ceea ce trăiau ei acum și grozăviile citite în literatura despre război, era apăsătoare conștiința faptului că hotarul între viață și moarte se subțiase pînă la consistența fragilă a unui fir

de păr şi cumplit era să accepţi că această realitate e atît de a lor şi atît de implacabil imediată.

Adormiră cu greu şi după multă vreme. Organismele lor tinere înfruntau viguros oboseala la care se adăuga epuizarea nervoasă biciuită de furia neputinţei de a acţiona şi de teamă.

A doua zi primul se trezi Robert. Îşi privi ceasul şi observă că trecuse o zi. Era opt fără un sfert. Adormise pe la ora şapte şi, judecînd după cît era de odihnit, era imposibil să fi dormit doar trei sferturi de ceas.

Şi dacă totuşi aşa era? Dacă în nişte condiţii excepţionale capacitatea de a se integra în timp îi joacă o festă?

Îşi aminti că Gerhardt le promisese pentru seară alimentele. Deci va putea să se verifice.

Puse mîna pe creion şi notă sub data scrisă de Victor:

„Duminică, 9 iulie. Ora opt dimineaţa".

Dumnezeule, e duminică! Cît de îngrijoraţi se vor aşeza părinţii lui în dimineaţa aceasta lîngă masa frumos pregătită pentru micul dejun atît de vesel altădată. Dacă mai au chef, în general, de micul dejun...

Imaginea evocată îl făcu să simtă ca o durere acută foamea. Doar nu mîncase de o zi întreagă. Îi privi pe ceilalţi doi, ce bine că dorm, ei nu simt foamea.

Gîndul îi fugi înapoi la micul dejun duminical. Ceai, cornuri cu unt, miere sau gem, uneori crenvurşti. Crenvurşti! Simţi saliva adunîndu-i-se în gură. Şi oricît de milă îi era de îngrijorarea părinţilor se gîndi fără să vrea că decît să mănînce în

silă, mai bine ar găsi un mijloc de a le trimite lor micul dejun. Văzuse cîndva într-o revistă o caricatură nostimă. Un șoarece căzut în capcană se întindea desperat să apuce caşcavalul pus de momeală. Un altul din afara capcanei îi spune: „Dă-mi mie caşcavalul, ţie tot nu-ţi mai arde de el". Acum situaţia era inversă.

Apoi se gîndi că în urmă cu o săptămînă urcaseră toţi trei pe culmea Dîmbului. Atunci zărise Victor piramidele de beton, atunci îi povestiseră ei istoria tainică a construcţiilor făcute de naziști, moartea tragică a bătrînului Márton şi a celorlalţi. De fapt atunci începuse totul. Toată această aventură care-i împinsese într-o situaţie imposibilă.

De ce nu fusese mai hotărît ieri dimineaţă? Victor l-ar fi ascultat fără doar şi poate şi iată că acum, datorită acestei slăbiciuni, el simte apăsînd pe umerii lui toată răspunderea situaţiei.

Dar mustrările de conştiinţă fură domolite de reflexele sufleteşti spontane ale alpinistului sportiv.

Se apropie tiptil de divanul Evei, şi apăsă al doilea buton. Se deschise uşa băii, intră şi începu să învîrtească robinetele. Spre marea lui surpriză, la dispoziţie îi stătea atît jetul de apă rece ca ghiaţa, cît şi şuvoiul de apă fierbinte pe care le putea potrivi după plac.

Ne îndreptăm senini spre nefiinţă... gîndi cu ironie amară, apoi începu să studieze săpunul: Oare cît timp ne va ajunge bucăţica asta la toţi trei?

Pînă îşi termină toaleta, în condiţii la fel de comode ca acasă, lipsindu-i doar lenjeria curată,

se treziră și ceilalți doi. Luară, pe rînd, în stăpînirea baia și în timp ce Eva era dincolo Victor consultă „calendarul", dădu din cap și apăsă butonul dulăpiorului. Nici o schimbare, găsi pînă și semnul făcut de el cu o zi înainte. Dezamăgit închise ușa.

Voi să se întindă din nou, dar Robert îi făcu semn să se așeze lîngă masă.

„Ce putem face"? — îl întrebă pe Victor și arătă spre ușa băii. De parcă ar fi bănuit că pe Victor îl reținuse prezența Evei ca să-i comunice vreo idee genială.

Victor îi luă creionul din mînă și scrise la rîndul lui:

„Așteptăm..." și apăsă puternic pe cele trei puncte.

Trei puncte, la atît se reduceau posibilitățile lor. Trei puncte abstracte cuprinzînd infinitatea necunoscutului.

Un miracol, în posibilitatea căruia tehnicieni fiind nu crezuseră niciodată, în posibilitatea căruia nu voiau să creadă nici acum și în posibilitatea căruia trebuiau totuși să creadă spre a putea supraviețui.

Victor șterse cu grijă rîndurile așternute pe hîrtie și se așeză pe marginea divanului. Revenind, Eva se așeză lîngă masă în timp ce Robert măsura camera în lung și în lat plimbîndu-se nervos cu mîinile la spate.

Așteptăm... fără să știe nici ei ce așteaptă.

Sau poate știau, așteptau mila promisă de căpitanul Gerhardt care îi pedepsise ca pe copiii neascultători cărora le iei porția de ciocolată sau biletele de cinema promise.

Arătătoarele ceasului se mișcau cu o încetineală de melc și ei îl priveau tot mai nervoși, tot mai nerăbdători. Erau prada unei tensiuni cumplite. Pentru prima oară Eva se lupta să-și rețină lacrimile. Și se străduia să-și rețină cu un efort supraomenesc suspinele gata-gata să izbucnească spre a nu-i încărca pe băieți cu și mai multă amărăciune pentru neputința lor de a acționa.

Robert măsură camera ore în șir. Uneori se așeza pentru o clipă, apoi sărea în sus și își continua plimbarea agitată și obsedantă: trei pași înainte, trei pași înapoi.

Un, doi, trei! Un, doi, trei. Din cînd în cînd pumnii i se strîngeau convulsiv. Dacă l-ar putea privi în față pe mizerabilul acela de căpitan... nu i-ar păsa nici măcar dacă ar fi înarmat... l-ar strînge de gît orice ar fi... Ar prefera să moară la picioarele lui decît să-i vadă privirile ironice și să-i rabde aerele de superioritate.

Pentru că așa și-l închipuia, ironic și superior ca aceia pe care îi văzuse la filme. Dar oare îi cunoștea el într-adevăr? Acel plutonier cu fața plină de cicatrice care îi asmuțea pe cîini asupra deținuților în haine vărgate, acel animal sălbatec, cu mutră nesuferită, văzut cîndva într-un film, interpretat de un renumit actor din Capitală care la ora asta cu siguranță își savura ceașca de cacao cu lapte și felia de cozonac și care poate se pregătește să plece într-un week-end în munți, îi apărea aievea de cîte ori se gîndea la acest imaterial Gerhardt.

Cozonac și cacao cu lapte...

Evident, mîncăciosului de Robert îi era cel mai greu să rabde de foame.

Cozonac... cacao...

Și chifle cu șuncă... o singură chiflă cu șuncă... Chiar dacă ar trebui împărțită în trei porții minuscule și nu i-ar ajunge nici pe o măsea...

Animal turbat!

Dar cine este acel animal turbat? Plutonierul? Actorul care-și verifică tocmai rezerva de benzină a skoditei lui? Omul, cu siguranță cinstit pînă-n pînzele albe, vesel și bun prieten de chef? Nu, nu despre el e vorba, ci despre căpitanul Gerhardt! Căpitanul Gerhardt cu epoleți de plutonier, cu cîini polițiști și cu fizionomia actorului! Robert se surprinse cerîndu-i scuze, în gînd, acelui actor, al cărui nume nici nu-l reținuse. „Scuză-mă, Gerhardt!" Ia te uită, acum l-a și botezat Gerhardt! Nu, asta era prea de tot... e insuportabil!...

Și nu este adevărat. Armatele hitleriste au fost nimicite în 1945. Nu există nici un fel de Gestapo, nici un fel de Gerhardt! Ei trei și-au pierdut mințile... au înnebunit și au halucinații...

Și totuși... unu, doi, trei!

Unu, doi, trei, asta e o celulă reglementară, dacă vrei n-ai decît să te dai cu capul de pereți că ea tot celulă rămîne, o celulă în care te-au închis pe tine, pe sora ta și l-au închis și pe Victor. Și nu ți se dă de mîncare. „Tunuri în loc de unt!" Cum venea povestea aceea? Führerul dejunează liniștit la Berchtesgaden și, așa, într-o doară, îi zice aghiotantului său: „Să nu le dați cintezoilor ăia nici o îmbucătură! Ai înțeles? Nici o îmbucă-

tură!" Apoi se apleacă asupra hărții și cercetează situația militară.

Să înnebunești, nu alta!

În primăvara anului 1945, Führerul s-a căsătorit cu Eva Braun și noaptea nunții lor a fost noaptea unui măcel sîngeros.

Führerul nu mai există! După ce s-a otrăvit, l-au stropit cu benzină și l-au ars.

El nu mai există!

Și totuși: unu, doi, trei!

Asta e o celulă. Are pereți, are podea, are tavan. Este luminată — de unde dracu e alimentată cu energie electrică? Și este și o baie cu apă rece și caldă. De unde dracu vine apa asta rece și caldă? Nu cumva din fundul infernului?

Da, acesta e infernul! Nu există paradis, nu există lume de apoi, dar infern există.

Și infernul acesta se cheamă unu, doi, trei! Unu, doi, trei! Se numește Căpitanul Gerhardt. Dar nici căpitanul nu mai este, de ieri după amiază nu mai este și el trebuie să nădăjduiască în întoarcerea lui pentru că acest căpitan le va da hrana aceea blestemată fără de care vor pieri toți trei. Pe ei îi hrănește un șobolan, un șobolan dement și scîrbos pe care ar trebui să-l strivească, dar n-au cum... ba, dimpotrivă, trebuie să se bucure că nu-i strivește șobolanul pe ei...

Unu, doi, trei... unu, doi...

Trebuie să se calmeze, se gîndi Robert. Știa din lecturi că, claustrarea duce la stări psihotice. Deținuții condamnați la singurătate nu trebuie chinuiți cu mijloace speciale, se chinuie ei înșiși cu gîndurile, îndoielile și frămîntările lor.

Dar ei sînt trei, numai că nu-şi pot spune nici un cuvînt. Ca şi cum ar fi existat trei celule într-una singură. Îi despart nişte pereţi nevăzuţi. Şi totuşi izolarea asta are o breşă, creionul şi hîrtia...

Dar nu pot coresponda toată ziua. Poate ar trebui să facă economie de mină de creion... şi de hîrtie... Pînă cînd... Dumnezeule, pînă cînd? Şi în tot acest răstimp vor fi singuri în izolarea şi cu gîndurile lor sfîşietoare.

Trei celule într-una singură!

Nu le e permis să vorbească pentru că s-ar putea ca fiecare cuvînt să fie interceptat.

Dar nici să gîndească nu e prea recomandabil, căci hăţişul gîndurilor proprii îi poate înnebuni. Trebuie să facă un efort de voinţă spre a-şi disciplina mintea. Are nevoie de întreaga sa forţă, de calm şi poate chiar de agerimea instinctelor.

Victor se poartă mult mai raţional. Nu fuge de colo-colo ca un smintit şi e vizibil că se gîndeşte foarte profund la ceva. Nervii lui sînt de oţel?

Robert tocmai îi întoarse spatele, cînd Victor sări în picioare şi începu să urle ca turbat.

— Găinar neisprăvit ce eşti, din cauza ta am ajuns în situaţia asta, în pivniţa asta nenorocită!

A înebunit? Atît de repede?

Robert se întoarse brusc şi îl dădu la o parte pe Victor care se repezise la el. Dar Victor continua:

— Nu, n-ai să scapi de mine, nemernicule... am să te ucid... te ucid...

Eva ţipă şi se pregătea să sară să-i despartă. Dar fratele ei îl imobiliză la podea pe Victor cu o

mișcare îndemînatecă de Judo. Eva își îngropă fața în căușul palmelor și se porni pe un plîns cu sughițuri.

Victor se sbătea și urla cît îl ținea gîtlejul.

— Lasă-mă, vită turbată! Domnule căpitan! Domnule căpitan, mă sugrumă... Ajutor!...

Robert, într-adevăr, trebui să prindă gîtlejul prietenului său între degetele lui de oțel ca să-l domolească... Acum Victor zăcea sfîrșit într-o abulie totală...

Robert îi dădu drumul și se ridică.

Victor rămase nemișcat, cu ochii larg deschiși, cu respirația sacadată. Nu i se întîmplase nimic grav.

Robert îi întoarse spatele. Era într-o stare de mare tulburare, îi venea greu să-și privească prietenul și se jenă să se uite în ochii surorii lui. Că avusese un șoc nervos, mai treacă meargă, dar că-l strigase pe căpitan în ajutor, asta era prea de tot. Pe căpitan! Bețivii și nebunii spun ce gîndesc... dar ce nebunie mai e și asta? Și, totuși, îl strigase pe căpitan, de la el aștepta ajutor...

Într-un tîrziu, Victor se ridică, se tîrî pînă la divan și se întinse, îl dureau umerii și gîtul îngrozitor.

Robert îi aruncă o privire nimicitoare la care Victor — sau poate i se păruse — îi zîmbi, ba chiar îi făcu și cu ochiul.

Ăsta și-a pierdut mințile!

A înebunit gîndindu-se la inexistența oricărei perspective...

Eva se liniști încetul cu încetul, mai suspina din cînd în cînd, dar nu mai plîngea cu sughițuri.

Evita să privească spre Victor, îi era ruşine. Acum... acum pierduse şi bruma de siguranţă pe care o mai avea...

Cu ce drept o lipsise Victor de asta?

Deşi, dacă s-ar fi uitat la el, privirea ei s-ar fi încrucişat cu privirea lui care se odihnea zîmbind pe chipul ei.

Dar nu se întoarse spre el. Privea fix un punct de pe podea.

Trecură ceasuri, sau era scurgerea încetinită a unor clipe?

Nici unul dintre ei nu-şi mai scruta cadranul ceasului.

După o vreme nesfîrşită, Victor se ridică şi, întinzîndu-se din toate mădularele, se aşeză lîngă masă.

Eva privea încă în gol.

Robert se opri instinctiv, se temea poate de un nou asalt. Apoi se calmă şi îşi urmări prietenul cu priviri furişe.

Victor puse mîna pe creion şi scrise.

Îşi revenise? Poate îşi cere scuze? Şi chestia cu căpitanul cum o va explica?

Victor scria mult mai mult decît ar fi fost necesar pentru o scuză. Apoi scoase încă o foaie de hîrtie, acoperi ceea ce scrisese şi se tîrî greoi pînă la divan. Nu-i aruncă lui Robert nici o privire măcar, se sculă şi se întoarse către perete.

Robert îşi cîntări o vreme buimac prietenul, dar acela nu-i mai acorda nici o atenţie. Se aşeză la masă şi ridică la un colţ hîrtia albă începînd să citească cele scrise de Victor.

Desigur începea așa cum se aștepta el: „Nu te supăra...“ Dar continuarea era surprinzătoare.

După ce citi, Robert acoperi plictisit textul și își reluă plimbarea prin cameră. Unu, doi, trei; Unu, doi trei! După o vreme se opri în fața Evei și privirii ei întrebătoare îi răspunse doar cu ochii spre masă: citește!

Apoi își continuă mersul.

Nerăbdătoare, cu o aviditate ușor de înțeles se repezi la masă. Un festin regal n-ar fi atras-o mai cu putere și nici bucuria nu i-ar fi fost mai mare văzîndu-l.

Victor scrisese următoarele:

„Nu te supăra că nu te-am avertizat. Și nici Eva să nu se supere. N-am suficientă încredere în capacitatea voastră de a vă preface. Oricum, în felul acesta scena a reușit de minune, a fost cît se poate de veridică. Nu am înnebunit și nu doresc să-i fac căpitanului nici un fel de avansuri. Am considerat că e singura modalitate prin care putem afla dacă sîntem supravegheați permanent sau nu. La o următoare anchetă asta se va vedea căci căpitanul nu va trece scena sub tăcere. Din păcate nici după aceea nu vom putea comunica nestingheriți pentru că s-ar putea să fim observați prin sondaj. Dar și asta e important de știut! Deci, încă o dată, te rog, să nu te superi, dealtfel pentru că ai vrut să mă sugrumi îți rămîn dator. A fost cam prea veridic... Ar fi bine să fim cît mai curînd în situația de a-mi putea lua revanșa...“

Și mai jos încă un rînd:

„Eva trebuie să mai aibe chibrituri. Să le distrugă în baie. Nu ștergeți acest rînd!“.

Fata își privi fratele, Robert îi făcu un semn afirmativ și Eva apăsă butonul din mijloc spre a se conforma instrucțiunilor lui Victor.

CAPITOLUL ȘAPTE

Pînă la prînz nu se întîmplă nimic ieșit din comun.

Pe la două și jumătate auziră dinspre ușița dulăpiorului un fel de scîrțîit. Două secunde, apoi zgomotul amuți.

Eva se afla cel mai aproape, se ridică nerăbdătoare și apăsă pe buton.

Robert goli smerit conținutul dulăpiorului: trei cutii de conserve, trei cutiuțe mai mici de tablă și trei pachețele, în hîrtie de celofan lipită cu grijă la capete. Cu siguranță pesmeți.

Victor aruncă doar o privire fugară către alimente, apoi dintr-un salt fu lîngă dulăpior. Voi să vadă dacă semnul făcut de el pe scîndura tăbliei era la locul lui. Nu era. Și totuși dulăpiorul era la locul lui, identic cu cel însemnat de el.

Închise ușița. Se auzi din nou scîrțîitul acela. Victor apăsă din nou pe buton și constată că semnul era la locul lui.

Deci sertarul gol era alimentat de undeva de mai sus sau de mai jos.

Victor se bucură de cele aflate deşi orificiul fiind foarte strîmt nu le putea oferi nici o şansă de scăpare.

Dacă nu s-ar putea lărgi cumva. Caja liftului trebuie să fie oricum mai spaţioasă.

Dar cu ce să lărgească orificiul? Doar nu dispuneau de nici un fel de unelte. Privi cheia pentru conserve, nu era o lamă, ci o cheie obişnuită pentru aşa ceva.

Dealtfel, ar fi fost destul de nesăbuită ideea de a-şi căuta ieşirea prin locul de unde li se furnizau alimentele. În cazul unui eşec, s-ar condamna singuri la moarte prin inaniţie.

Totuşi chestia asta cu dulăpiorul e o informaţie. Mai mult sau mai puţin valoroasă... Se va vedea... la, anchetă... voi să adauge Victor la firul gîndurilor sale, dar se reţinu speriat.

Asta era funia aceea de care nu trebuie să pomeneşti în casa spînzuratului.

Între timp Robert se şi apucase cu o nerăbdare uşor de înţeles să desfacă una din cutiile de conserve. Victor întinse mîna după o altă cutie.

Conservele nu purtau nici o inscripţie, doar pe fundul cutiei un W în relief şi un număr. Pe fiecare cutie acelaşi număr format din patru cifre. Asta putea să însemne Wermacht, denumirea armatei germane, tot atît de bine ca şi iniţiala numelui unui fabricant. Dar cu asta nu merita să-ţi baţi capul. Deşi problema era destul de interesantă. De unde provin aceste conserve, cine şi cînd le-a stocat?

Ipoteza cea mai plauzibilă era că aveau mai bine de douăzeci de ani. La asta trebuie să se fi gîndit şi Robert pentru că mirosi atent conţinutul cutiei. Făcu o mutră mirată, îi întinse întîi Evei, apoi lui Victor cutia care mirosea îmbietor a tocăniţă proaspătă. Şi gustul era grozav. Sau poate li se părea lor aşa, după o zi şi jumătate de post?

Era o masă gustoasă, chiar şi cu pesmeţii tari ca piatra pe care Eva îi muiase în puţină apă.

Tot în puţină apă călduţă a dizolvat şi laptele praf, care avea un gust puţin schimbat, dar se putea consuma.

Încă în timpul mesei, Victor încerca să intuiască faptul căruia i se datora inconsecvenţa lui Gerhardt care le scurtase termenul de post. Să i se fi făcut căpitanului milă? Îndepărtă de îndată acest gînd. Nu-l putea bănui pe ofiţerul nazist, ascuns de două decenii sub pămînt, de vreun sentiment uman.

Atunci?

S-ar putea să-i fi iertat. Desigur nu din bunăvoinţă, ci ca să-şi demonstreze mărinimia şi fără doar şi poate în schimb va pretinde în viitor mai multă umilinţă şi strădanie din partea lor.

Nu, nici asta nu e plauzibil. Dacă ar fi avut intenţia asta le-ar fi dat mai întîi peste nas, cam aşa:

„Ei copii, vă iert pentru ultima oară. De aici înainte nu accept nici o nesupunere".

Da, n-ar fi renunţat el la aşa ceva.

Se pare că Robert care-şi ştergea mulţumit cu batista colţurile buzelor trebuie să fi gîndit ceva asemănător pentru că îi scrise lui Victor:

„De ce ne-a dat să mîncăm la prînz?"

De ce? Dac-ar ști Victor...

Dar să ne gîndim! Dacă înlăturăm ideea bunăvoinței sau a dorinței de a le intra în voie, intenție care trebuie neapărat însoțită de un text, atunci ajungem la o singură concluzie posibilă: căpitanul Gerhardt nu știe că acum e prînzul.

Crede că e seară.

Cum poate să creadă așa ceva? Nu are ceas? Nu știe să facă socoteala orelor de ieri seara pînă acum?

Nu e verosimil. Cine dispune de curent electric, manipulează o poștă pneumatică, lift alimentar, magnetofon, trebuie neapărat să dispună și de un ceas care arată ora exactă.

Dar dacă ceasul nu merge bine?

Acum fu rîndul lui Victor să se plimbe nerăbdător prin cameră. Șase sau opt ore, cîte greșise căpitanul, dacă greșise într-adevăr, era cam mult chiar pentru o ceapă nenorocită, darămite pentru o mașinărie nemțească. Într-o zi. Dar pe parcursul unor luni? Se poate ca Gerhardt să nu fi greșit acum, ci ieri după amiază. Dacă nu știa că e după amiază? Dacă după socotelile lui era dimineață, atunci pentru el era într-adevăr seară...

Ce semnificație au toate astea?

Că, într-adevăr, de vreme foarte îndelungată el nu ieșise din această văgăună.

Și, radio nu are?

Ciudat lucru. Dar se pare totuși că nu are. Și atunci nici nu are legături cu nimeni.

Era o concluzie încurajatoare. Se încrucișează spadele, domnule căpitan! Apără-te!

Victor luă creionul şi scrise răspunsul.

„Nu ştie că acum e vremea prînzului! Adică ieri nu ştia că era după amiază! Gîndiţi-vă, de ce?"

Apoi, în timp ce Eva cu o îndemînare demnă de o excelentă gospodină spăla crăticioara în baie, singurul semn al prînzului lor, căci nici o fărămitură nu rămăsese, el se întinse pe divan.

„Te-am prins, căpitane, te-am prins Gerhardt!"

Ce coincidenţă ciudată, abia trecuseră cîteva secunde şi vocea căpitanului Gerhardt se auzi croncănind, parcă ar fi vrut să-i răspundă lui Victor:

— Începem interogatoriul!

Victor se gîndi o clipă, apoi sări în sus şi se aşeză lîngă masă. Cu o grabă febrilă îşi luă o foaie de hîrtie curată. Ascultase şi pînă acum cu atenţie încordată spusele căpitanului, acum însă se hotărî să şi le şi noteze.

Putea începe de îndată.

— Häftling numărul unu! Ia o foaie de hîrtie şi răspunde la următoarele întrebări:

1. Ce efective militare se află momentan în orăşelul L?

2. Ce uzine sînt în funcţiune?

3. Ce s-a reconstituit, ce s-a construit în ultima vreme şi ce se construieşte în prezent?

4. În ce măsură s-au refăcut căile de comunicaţie şi gara?

5. Ce se vorbeşte în tîrg despre piramidele de beton?

La întrebări se răspunde pe rînd. Răspunsurile se vor numerota. Häftling număru unu! Scrie tot ce ştii! Dacă faci vreo omisiune intenţionată sau

intenționezi să ne induci în eroare vei fi pedepsit la modul cel mai aspru. Aștept răspunsul cel mai tîrziu peste trei ore, deci ai la dispoziție o sută optzeci de minute. Așezi hîrtia în cutie după sistemul cunoscut.

Aici căpitanul Gerhardt. Am încheiat.

Deci însuși căpitanul îl îndemnase să noteze întrebările. Iată că — gîndi Victor — intenția lui cea mai de seamă, pe care voia să o întoarcă împotriva lui Gerhardt, o execută din însăși ordinul scurt și cazon al căpitanului.

Îi făcu lui Robert un semn mai mult liniștitor decît interogativ, apoi se aplecă asupra foii cu întrebări. După foarte scurtă vreme dădu foaia mai încolo.

Încetișor și fără grabă! Să luăm lucrurile în ordine, ordinea lucrurilor însă, cu oricîtă meticulozitate germană ar lucra căpitanul Gerhardt, în cazul de față o va impune el. Noroc că pentru asta nu poate fi pedepsit cu tăierea porției, gîndi Victor privind în gol cu o calmă seninătate.

Deci, în ordine: la ce oare ne-am fi putut aștepta? Unu: că observase datele false pe care le-au înscris în rubricile formularelor? Observase că au mințit?

Se pare că nu. Doar pentru cea mai mică intenție de a-l induce în eroare promisese cea mai aspră pedeapsă. Și e sigur că n-ar fi ezitat. Ce scriseseră în rubricile acelea?

Vîrstele erau scrise aproape de realitate. Numele erau inventate. N-avea cum să le verifice. Deci nu își părăsește ascunzătoarea, sau în orice caz nu iese prea des. Trebuie să fi crezut și datele

cu privire la profesie. Poate n-are umor nici cît negru sub unghie. În legătură cu numele bizare ale surorilor și fraților lui Victor, oricît de bine le-ar fi cunoscut Gerhardt limba, nu știe că în familia unui acar nu prea sînt obișnuite asemenea nume aristocratice.

Dar mai e ceva! Dacă așa stau lucrurile, cum rămîne cu acel ajutor al său care le cunoaște limba atît de bine? Nici acela nu știe un asemenea lucru? Doar cele scrise acolo sînt demne de o revistă umoristică...

Deci acel compatriot ori nu există, ori nu i-au fost arătate formularele. În cazul acesta, dacă există, înseamnă că n-au încredere în el, altfel ar fi fost interesați să verifice exactitatea datelor înscrise de ei.

Într-un fel sau altul ești singur, căpitane!

Și în ceea ce privește profesiunea de doică a Evei... ia te uită, cum de nu-i venise ideea! Acum e prea tîrziu, dar, evident, trebuia să înscrie și ea un nume de bărbat. Ar fi putut deduce de aici dacă Gerhardt poate sau nu să-i privească. De fapt el ar fi putut să-i vadă și pe coridor, pînă să-i închidă în celulă și să-și dea seama că unul din prizonierii lui e femeie.

Chiar și astfel e greu de crezut, și Victor o privi duios pe Eva că fata asta atît de gingașă e doică... Dar ăsta era un punct de sprijin destul de nesigur.

Și a doua problemă?

A recepționat căpitanul Gerhardt incidentul de azi dimineață? Bătaia mimată? (Victor duse instinctiv mîna la gît... Robert nu prea mimase...)

Auzise că fusese chemat în ajutor? Aproape cu siguranţă nu. Trebuia să pună măcar o singură întrebare în legătură cu incidentul. Ca primul să-l ancheteze pe cel în care, după părerea sa poate avea mai multă încredere fiind mai slab, mai uşor de cumpărat. E drept că oricum lui i se adresase primul, dar nu avea de unde să ştie că el este numărul unu. Nici măcar dacă ţine celula sub observaţie. Doar indicativul acesta îl scrisese pe o foaie, altfel nu îl folosiseră. Şi e firesc să înceapă cu numărul unu.

Eva se apropie şi scrise o întrebare pe hîrtia de corespondenţă:

„Ce înseamnă Häftling?"

„Deţinut — pe nemţeşte", răspunse Victor în scris.

Apoi continuă să cugete.

Pînă aici reiese că Gerhardt nu-i poate ţine continuu sub observaţie. Deşi tehnic s-ar fi putut înarma pentru asta la fel de bine ca pentru a-i alimenta sau coresponda cu ei. Şi ar fi avut interes să o facă. Nemaivorbind că timp avea berechet... Evident, dacă nu e singur, căci dacă este, trebuie să mai doarmă şi el, şi uneori poate avea şi alte treburi.

Victor trăi din nou sentimentul că a mai avansat un pas.

Se strînge laţul, domnule căpitan!

Ia să vedem acum întrebările!

Prima este cît se poate de firească şi nu demonstrează nimic deosebit. Cîţi soldaţi sînt în L — întrebarea cea mai banală pe care o poate pune cineva.

Nici a doua nu este mult mai interesantă, deşi s-ar fi cuvenit să ştie domnul căpitan ce uzine funcţionează la suprafaţă. Dar poate că asta e o întrebare prin care vrea să verifice sinceritatea răspunsurilor date.

Va fi vigilent!

Ce s-a reconstruit, ce s-a construit, ce se construieşte? Asta n-are de unde să ştie. Şi, ţinînd seama de dezvoltarea industrială atît de redusă a orăşelului L, nici măcar nu e important.

Întrebarea a patra e cea mai demnă de atenţie.

Ce înseamnă cît s-a reconstruit din linia ferată şi din gară? La două decenii după război? Ăsta ori e ţîcnit, ori i s-a urcat la cap într-atît încît îşi închipuie că „rasa inferioară" care vieţuieşte în afara acestor ziduri este incapabilă să se descurce fără ei. Ce şi-o fi imaginînd?

Cele de a cincea întrebări îi aruncă o privire cu totul sumară. Curiozitatea era pe deplin justificată. E firesc ca orice răpitoare să-şi apere înainte de toate cuibul, cu asta ar fi trebuit să înceapă căpitanul. Dar cu siguranţă că îi era ruşine şi nu voia să le dea sentimentul că, deşi la adăpostul celei mai perfecţionate tehnici, el nu se simte în siguranţă.

Să vedem acum răspunsurile:

1. În oraşul L este cantonat: batalionul trei din regimentul opt infanterie. Mai mult nu cunosc.

Robert care citea textul peste umărul lui Victor, dădu mulţumit din cap. De fapt, în orăşel nu există nici o unitate militară, afară de miliţie, dar

de ce să nu-şi facă Gerhardt puţin sînge rău. Apoi citi în continuare răspunsul la a doua întrebare.

„2. Funcţionează o fabrică de cherestea şi una de cărămizi. Nu le cunosc capacitatea".

Urma al treilea răspuns:

„3. De reconstruit s-au reconstruit aceste două obiective, altele noi nu s-au construit şi nici nu se construiesc".

Adevărul era că dincolo de culmea dîmbului se construise o fabrică de ceramică, dar Victor nu avea de unde să ştie asta şi dealtfel nu avea nici o importanţă.

Răspunzînd la a patra întrebare Victor plasă o nadă de pe urma căreia puteau trage foloase ei:

„4. Linia ferată a fost reconstruită atît cît să poată asigura traficul. Clădirea gării a fost bombardată, în locul ei este o baracă".

Dacă de aberaţii aveai nevoie, acum ţi le-am servit! Şi vom putea constata acum dacă înghiţi găluşca asta sau nu, căpitane Gerhardt, dacă îţi scoţi măcar din cînd în cînd rîtul din gaura asta...

Răspunsul cel mai fantezist îl dăduse Victor celei de-a cincea întrebări:

„5. Lumea din exterior îşi imaginează că aici sub pămînt vieţuieşte însuşi Hitler. Dar nimeni nu ştie nimic precis".

Îngîndurat, învîrtea creionul în mînă. Se gîndea să adauge cîteva rînduri:

„Am lăsat acasă o scrisoare prin care indicăm locul unde să fim căutaţi dacă nu ne întoarcem..."

Dar renunţă. I se păru periculos şi prea definitiv.

Făcu sul foaia de hîrtie şi după ce Robert îi aprobă gestul, apăsă pe al treilea buton.

Cablul funcţiona perfect.

Un zuruit scurt şi hîrtia trebuie să fi ajuns în mîinile căpitanului Gerhardt. Cu asta deocamdată o încheiaseră...

Victor aştepta încordat să răsune din nou vocea căpitanului.

Îşi privi ceasul şi neavînd ceva mai bun de făcut luă foaia pe care îşi ţineau socoteala zilelor şi notă:

„9 iulie. Duminică. Ora patru şi un sfert."

Ei da, avea timp căpitanul pînă deseară. Şi se părea că nu era prea grăbit.

Sau poate datele le confrunta undeva, cu cineva?

Nu este exclus, deşi Victor ajunsese la concluzia că Gerhardt era imprevizibil în acţiunile sale, se întărea în el din ce în ce mai adînc sentimentul la care ajunsese în cursul zilei de ieri: bufon!

Timpul trecea şi Gerhardt nu îşi mai făcea apariţia. Victor se culcă şi Robert se întinse lîngă el. Nu se făcuse încă seara, cu o noapte înainte se odihnise copios şi, totuşi, acum, cine ştie, din cauza emoţiilor, sau poate pentru că era sătul, Victor îşi simţea pleoapele grele ca de plumb. În ciuda faptului că se gîndi că ar trebui să aştepte apariţia căpitanului, în ciuda eforturilor făcute, adormi buştean.

CAPITOLUL OPT

Poate nu chiar în clipa în care Victor notase din nou data, dar în cursul aceleiași după amieze de duminică, între orele patru și cinci, un necunoscut, suna la ușa apartamentului în care locuiau părinții lui Robert.

Îi deschise doamna. Necunoscutul observă de îndată ochii încercănați și plînși ai femeii. Se aștepta și se temea puțin de o asemenea stare de spirit, dar se liniști auzind vocea reținută, tonul trist dar hotărît cu care întrebă:

— Pe cine căutați?

— În problema copiilor... Am sosit acum din Capitală. Am trecut pe la miliție și aș vrea să mai cunosc niște amănunte...

Apoi adăugă ca și cum și-ar fi cerut scuze pentru neîndeplinirea formelor de politețe:

— Sînt colonelul Raimond, de la Ministerul Forțelor Armate. Dacă doriți, mă pot legitima.

Femeia îl pofti să intre:

— Intrați, vă rog! Soțul meu este acasă...

Colonelul purta un costum simplu, gri. Era un bărbat de treizeci și opt—patruzeci de ani, cu privirea blîndă, la prima vedere părea chiar puțin placid, un tip pe care cu greu ți l-ai fi putut imagina purtînd o uniformă severă. Părea mai curînd un voiajor comercial, un binevoitor tată de familie care cîștigă cu trudă pîinea zilnică a copiilor săi, un tip care parcurge doar titlurile mari

din ziare şi care adoarme înainte de a întoarce a zecea filă din romanul pe care se străduieşte să-l citească înainte de culcare şi pe care după o masă copioasă îl poate interesa cel mult o partidă de cărţi. Părea să fie genul de om care nu prinde niciodată un autobuz aglomerat pentru că, după ce le-a dat altora întîietate, priveşte în jur, doar-doar s-o mai ivi cineva care trebuie ajutat, care îşi cere scuze zîmbind timid, cînd în aglomeraţie, l-a călcat cineva pe picior. Făcea parte poate din categoria acelor oameni calmi care obişnuiesc să dedramatizeze situaţiile limită cu o foarte delicată vorbă de duh, a acelor bebe uriaşi care privesc cu ochi strălucinaţi de uimire vînzoleala nervoasă a semenilor lor, care nu pricep de ce e nevoie de avioane supersonice şi de ce trebuie doborît recordul mondial la săritura cu prăjina, cînd oamenii de fapt ar trebui să viseze să-şi petreacă duminicile în răcoarea plăcută a unei case înconjurate de o grădiniţă cu flori, de unde pleacă să facă o plimbare nu prea obositoare şi unde se întorc să savureze aroma parfumată a unui ceai cu lămîie şi biscuiţi, elemente doveditoare ale perfecţiunii vieţii.

Privindu-l, nici tatăl lui Robert nu l-ar fi putut caracteriza altfel. Îi oferi un scaun, apoi copleşit de gînduri aşteptă ca străinul să vorbească. Deşi nu se aştepta la vizita omului venit de la centru, gîndi întristat că alegerea celor ce-l trimiseseră ar fi putut fi mai potrivită, apoi se strădui să-şi mascheze dezamăgirea.

Se pare că nu fu nevoit să facă eforturi deosebite.

Oaspetele se așeză comod și fără vreun semn de interes privi în jur inspectînd camera, apoi fără să spună nimic dădu din cap cînd gospodina îl întrebă dacă servește o cafea și își opri privirea plictisită la stăpînul casei.

Părea ostenit, tatăl lui Robert îl întrebă chiar:

— Ați venit cu trenul de prînz? După cîte știu eu acela pleacă la o oră destul de nepotrivită, noaptea, pe la două și jumătate...

Colonelul negă dînd din cap:

— Am venit cu mașina și am sosit la prînz. Am luat legătura cu cercetașii. Știți că cercetarea cu cîinii n-a dat nici un rezultat?

Privirea tristă a tatălui confirmă.

Încă în cursul după amiezii de sîmbătă își făcuseră o mulțime de griji. Li se păruse ciudat ca tinerii să fi pornit pe o asemenea vreme în excursie. Fără rucsac-uri, fără alimente și fără să-i fi anunțat. Toată după amiaza plouase mărunt, lipsa celor trei tineri de acasă li se păru astfel și mai bizară. În sfîrșit, seara, mai mult la îndemnul femeii, anunțară dispariția celor trei. Miliției nu-i fu greu să cerceteze cercul cunoștințelor mai apropiate, cabana pădurarului și cele două cabane turistice unde s-ar fi putut adăposti de ploaie. Nedînd de urma lor, au telefonat la centru, de unde a doua zi dimineața s-a deplasat brigada cu cîini. Toată noaptea plouase și cercetările nu dăduseră nici un rezultat.

— Am citit declarația dată de dumneavoastră. Dacă am reținut corect, Victor, oaspetele tinerilor, zăcea de două zile în pat în urma unei entorse la gleznă. E greu deci de presupus că s-ar fi în-

cumetat să facă un drum mai lung stabili cu o mină încă plictisită colonelul Raimond.

— Da, tocmai de asta ne-am și grăbit să anunțăm atît de repede dispariția lor — răspunse cu ochi pierduți în gol tatăl lui Robert. — Altfel am mai fi așteptat. Dar așa, ne-a fost frică. Credeți că...

— Nu pot gîndi mai mult decît mi-o permit datele pe care le am și cît pot deduce din ele. Și de date nu prea dispun, răspunse cu o duritate neașteptată colonelul. Îmi permiteți să vă pun cîteva întrebări?

— Vă rog! — răspunse surprinsă gazda care nu se așteptase la o ieșire atît de energică din partea colonelului atît de placid pînă atunci.

Dar colonelul devenise acum din nou la fel de absent și distrat și se juca cu franjurile feței de masă.

— Unde și-a scrîntit Victor, piciorul?

— Dacă am reținut bine, pe undeva pe lîngă fîntîna de pe Șeaua Dîmbului. Dar dacă nu cunoașteți locul... tatăl ridică ostenit din umeri de parcă ar fi vrut să spună: „Dacă nu ne puteți ajuta... măcar nu ne răscoliți durerea".

Colonelul scoase din buzunar o hartă împăturită și o desfăcu întinzînd-o pe masă.

Era planul orășelului și al împrejurimilor sale.

— Fiți amabil și indicați locul unde se află fîntîna.

— Aici! — arată tatăl lui Robert. — Văd de altfel că este notat.

— Aici? — întrebă mirat colonelul — e destul de complicat și nici măcar nu pricep...

— Ce? — întrebă gazda care răspundea încă fără să creadă în eficiența lucrurilor și chiar puțin iritată.

Colonelul împături harta și cu o sprinteneală pe care judecîndu-l după calmul de pînă acum nu i-ai fi bănuit-o, o puse brusc în buzunar.

Gospodina intră aducînd două cești cu cafea.

— Mulțumesc — spuse colonelul pe un ton aproape jignitor, de parcă ar fi vrut să spună: „La naiba, dacă tot le-ați adus, am să beau..."

Tatăl lui Robert îi aruncă soției o privire prin care o concedie căci deduse, din graba cu care ascunsese colonelul harta, că prezența unei a treia persoane l-ar deranja.

Femeia dispăru tăcută închizînd cu grijă ușa după ea. Dar nu suficient de repede și cei doi bărbați auziră sughițurile de plîns pe care nu și le mai putuse reține.

Colonelul își sorbea îngîndurat cafeaua apoi dintr-o dată puse o nouă întrebare.

— Victor a venit acasă pe picioare?

— Da, au intrat chiar la farmacie să cumpere Burow și farmacistul a și examinat piciorul băiatului...

— Ce fel de om e farmacistul? întrebă colonelul.

— Din ce puncte de vedere?

— Adică, e un om de încredere?

— Cum să nu! Îl cunosc de cînd era copil. Dealtfel tatăl lui, poate ați citit în ziare, a evadat din ghearele gestapoului și a fost împușcat. Știți, aici la noi...

— Fierarul?

— Văd că sînteți informat Da, farmacistul este fiul fierarului, maică-si i-a fost adus mesajul acela secret care a făcut atîta vîlvă cu mulți ani în urmă...

Acum, contabilul șef răspundea cu amabilitate. Poate faptul că colonelul era atît de bine informat îi trezise o nădejde? Raimond se gîndi o vreme apoi răspunse:

— N-ar fi judicios să-l caut eu. Dar dumneata ai putea, și l-ai putea întreba, așa printre altele, despre ce au discutat cînd au fost la el...

— Pot să mă duc chiar acum...

— Nu, nu-i nici o grabă... Spune-mi, te rog, despre istoria asta veche, adică despre buncărele nemțești, ați discutat zilele trecute?

Tatăl lui Robert își încreți fruntea.

— Da! Și îmi amintesc bine. Sîmbăta trecută și dumineca Victor a fost deosebit de distrat. Atunci a spus parcă fiica mea, sau mai degrabă băiatul, că i-au împărtășit lui Victor istoria tristă a detașamentului de muncă forțată din orășel și i-au vorbit despre construcția asta tainică... sărmanii copii. Dacă am fi știut...

— Au vorbit despre asta în prezența dumnevoastră?

— Nu, au amintit doar.

— Ați putea să vă amintiți cu precizie?

— Sigur, dar n-a fost vorba de cine știe ce Poate doar cît de stranie e povestea asta și că pe Victor îl pasionează rebusurile. Dar știți, toată povestea asta pentru noi e mai mult tristă decît stranie, nu ne prea place să vorbim despre ea. Nici în seara aceea nu s-a vorbit mai mult.

— Înțeleg! — conchise colonelul. Altceva nu v-a atras atenția? Dacă ați face un efort de memorie...

— Nu, altceva nimic.

— Ieri dimineața tinerii nu au fost agitați?

— Eu plec dimineața devreme la servici, dar după cîte zicea nevastă-mea, nu erau agitați, ci mai degrabă veseli... bieții de ei...

— Dintre lucrurile lor nu lipsește nimic care să merite să fie luat în seamă?

— Asta au întrebat și cei de la investigații. Din cîte am putut constata noi, nimic. Dar cine ar putea afirma asta cu precizie? Știți, tinerii de azi duc o viață atît de independentă. Și mie nu-mi place să mă bag, sînt copii foarte la locul lor, nu am avut niciodată neplăceri cu ei.

— Și Victor cum vi s-a părut?

— Era coleg de an cu băiatul meu. Se pregăteau să devină ingineri mecanici...

— Știu — întrerupse colonelul.

— Atunci ați aflat desigur că fiul meu l-a invitat să-și petreacă vacanța la noi. E un tînăr deosebit de manierat și modest, și pentru un părinte e o mare bucurie să-și știe feciorul într-un mediu bun.

— Asta-i firesc.

— Atît pot spune despre Victor. În aceste cîteva zile ne-a devenit drag. Și vă rog să ne credeți, ne îngrijorează deopotrivă soarta lui. Sîntem dealtfel răspunzători pentru el, am și vrut să le scriem părinților lui, dar, credeți-ne, nu le cunoaștem adresa, adăugă el jenat, de parcă ar fi vrut să se scuze.

— Victor avea aici cameră separată?

— Da, am moștenit casa asta de la părinții mei și am lărgit-o cînd au crescut copii, știți că avem trei, stăm destul de comod.

— Aș putea să-i văd camera?

— Poftiți; vă rog!

Tatăl lui Robert sări în picioare și deschise ușa.

— Mergeți înainte, ca să mă conduceți, doar dumnevoastră știți drumul!

În camera lui Victor colonelul isprăvi repede. Cîteva obiecte de îmbrăcăminte, cîteva cărți, cîteva caiete, nici o urmă. Pe birou era ordine, colonelul aprinse distrat veioza, apoi o stinse. În sertar nu erau lucruri de ale lui Victor, ci cărți de pedagogie.

— Știți, asta e camera Evei, a fetiței mele... oh dacă ați cunoaște-o... — oftă gazda — Acum dormea cu băieții, cu Otto...

Colonelul aruncă o privire și sub masă și își opri îngîndurat ochii pe coșul de hîrtii, gol.

— Cînd a fost golit ultima oară?

— Nu știu, dar putem întreba.

— Întrebați, vă rog! Și dacă a mai rămas ceva din conținut...

— Imediat...

După cîteva clipe, omul se întoarse cu un vraf de hîrtii mototolite.

— Noroc că mai sînt, nevastă-mea aprinde de obicei focul la bucătărie cu ele, dar azi nici mîncare n-a făcut, cum ar fi avut putere pentru asta? Și cui îi arde acum să mănînce? Copilul l-am trimis la bunică-sa, la soacră-mea... Credeți că...

Colonelul nu răspunse. Întindea grijuliu foile de caiet mototolite.

Obrazul lui nu exprima o emoție deosebită, dar parcă se întrevedea pe el o undă de mulțumire:

— Cunoașteți acest text?

— Tatăl lui Robert își șterse cu grijă ochelarii, apoi îi puse și se aplecă asupra hîrtiilor. Citi:

— „Martha, Aue, Bieldeck..." și mai departe: „Adam, Mühl,... Eichig..."

O dată, de zece ori, de nenumărate ori. Unele litere erau tăiate, erau scrise și multe cifre, tăiate și ele în majoritate.

— Cum să nu-l cunosc! Bănuiți că...

— V-aș ruga mult de tot să nu pomeniți despre asta nimănui nici un cuvînt. Fără supărare, nici măcar soției! Ați înțeles.

— Desigur! — oftă tatăl lui Robert. — Mi-aș înghiți și limba, doar-doar să ne ajute cineva...

Colonelul strînse hîrtiile și le vîrî în buzunar. Apoi se ridică de pe scaun.

— Liniștiți-vă, vă rog. Acum am eu nevoie de ajutor. Pot conta pe el?

Gazda încercă să se calmeze.

— Mai e vorbă!

— Fîntîna aceea mi s-a părut că nu e prea departe de aici, ați face cu mine o plimbare pînă acolo?

— Sigur.

— Dacă ne întîlnim cu cineva, eu sînt o veche cunoștință de-a dumitale.

— Înțeleg...

— Dumneata ai fost trimis în 1952 să lucrezi la administrația hidrocentralei de la Z...

— De unde știți?

— Ce importanță are? Deci dumneata mă cunoști de acolo. Sînt inginer, inginer constructor. Acum am fost detașat aici, la construcția fabricii de porțelan. Dacă m-a văzut cineva la miliție, am fost acolo ca să vă aflu adresa. Știam doar atît că locuiți în orașul L...

— Nu vă temeți, oamenii de pe la noi nu sînt prea curioși.

Colonelul oftă:

— Înțelege-mă, omule, ei nu trebuie să întrebe, ai să le povestești dumneata, totul în amănunțime, cît mai detaliat. Deci: Am fost detașat aici, la fabrica de porțelan. Trebuie să mă prezint mîine, pînă atunci caut să găsesc unica persoană pe care o cunosc aici și firește caut o cameră de închiriat. Chiar așa și este! N-ați vrea să-mi închiriați mie camera asta?

Acum tatăl lui Robert înțelese o seamă de lucruri. Și printre altele faptul că asta nu era o întrebare, cît o indicație. Și apoi în joc era cauza copiilor lui. Și s-ar putea, ba chiar se pare că acest colonel nu e chiar atît de papă lapte pe cît arăta a fi la început.

— Vă rog! Și bagajele?

— Sînt în mașină, o să le aducem diseară. Acum să ne grăbim, să nu se întunece.

Trecură înapoi în sufragerie și colonelul Raimond își trimise gazda la bucătărie.

— Vă rog să-i spuneți soției tot ce am discutat. Afară de hîrtii. Despre astea, nimic.

Cînd ieşiră pe stradă era ora şase. Colonelul se opri o clipă în faţa porţii:

— Ia să vedem cum ar trebui să vă purtaţi! Dumitale ieri ţi-au dispărut copii. Azi, din pură întîmplare soseşte un foarte vechi prieten. O bucurie neaşteptată în imensa durere care v-a copleşit... ce plăcut ar fi fost acum să fi fost şi copiii acasă... iertaţi-mă vă rog! Deci le veţi spune toate astea, prietenul încearcă să vă consoleze, dar asta nu prea merge... atunci, oaspetele, ca să vă distreze, vă propune o plimbare... Ia staţi, fîntîna aceea nu e în direcţia fabricii de porţelan...

— Se poate merge şi pe acolo, dar e un ocol...

— Am putea porni înspre şantierul fabricii, pe drum ne răzgîndim.

— De prisos. Drumul se bifurcă mai departe şi duminică nu prea e lume pe acolo. E noroi, oamenii n-au ce căuta pe acolo.

— Cu atît mai bine!

Ieşiră pe poartă.

— Nădăjduiesc că o să vă jucaţi bine rolul. Dacă întîlniţi vreo cunoştinţă, prezentaţi-mă neapărat şi povestiţi-i totul despre mine.

— Ce nume să-i spun?

— Raimond, desigur — zîmbi colonelul. Desigur, pentru că acesta nu e decît prenumele. Dar ar fi putut fi şi numele, doar aşa m-am recomandat cînd am intrat la dumneavoastră.

Porniră spre strada principală.

Cerul era încă acoperit, burniţa. Pe străzi era lume puţină, întîlniră doar doi cunoscuţi şi conta-

bilul își juca rolul de minune. Era un om deschis, sincer, îi venea greu să joace teatru, dar acum era în joc soarta copiilor lui.

— Stați puțin. Eu i-am dat șoferului liber pînă seara dar văd că e în mașină. Ar putea să-mi ducă bagajul acasă.

În fața cofetăriei staționa o mașină cu număr de circulație din Capitală. Colonelul Raimond se apropie, schimbă cîteva cuvinte cu șoferul, îi indică probabil adresa, apoi îi dădu mîna și se întoarse.

— I-am propus să doarmă aici la hotel, dar nu vrea. Se grăbește să ajungă înapoi acasă, să-și vadă familia. Ah, da! Era să uit. Șoferul m-a adus din amabilitate, avea prin împrejurimi niște neamuri pe care a venit să le viziteze. E limpede ce spun?

Celălalt dădu din cap. Cînd ajunseră la fîntînă soarele strălucea deasupra coamelor din partea cealaltă a văii. Molatecul și somnorosul colonel parcă devenise alt om. Urca sprinten coasta dealului, apoi cobora din nou adulmecînd toate crăpăturile, cînd scrutînd tot terenul, cînd concentrîndu-se asupra unui amănunt.

Tatăl lui Robert nu descifra pe chipul lui nici bucuria vreunei descoperiri, nici semnul vreunei dezamăgiri.

Noi, știind mai multe decît el, am fi urmărit emoționați dacă colonelul explorează sau nu adîncitura de lîngă marginea fîntînii.

O exploră.

Dar dacă am fi aruncat și noi o privire într-acolo am fi fost uimiți. În chip miraculos pietro-

iul dispăruse fără urmă. Şi parcă şi gaura avea acum altă configuraţie. Era mai puţin adîncă şi se termina parcă în coborîşul lin al coamei.

Nicăieri nici un semn.

E firesc deci că, cercetînd colonelul să fi pierdut o mulţime de vreme, ocupîndu-se cu amănunte nesemnificative.

Se învîrtiră un ceas şi jumătate în jurul fîntînii şi nu descoperiră nimic.

Renunţară abia cînd începu să se întunece.

Erau obosiţi. Colonelul gustă din apa fîntînii, apoi se aşeză pe una din bănci. Tatăl lui Robert se aşeză şi el. Tăceau. Erau îngînduraţi şi osteniţi.

Colonelul vorbi primul:

— Am şi eu o fetiţă.

Tatăl lui Robert asculta încordat, spera că în sfîrşit colonelului i se va dezlega limba şi el va primi răspuns la întrebarea care-l frămînta.

Dar nici gînd, colonelul se cufundă din nou în muţenia lui enigmatică. Vorbi din nou doar după ce porniră la drum:

— Trebuie să fiţi foarte tare! Puteţi avea deplină încredere în mine. Voi face tot ce-mi stă în putinţă.

— Credeţi că li s-a putut întîmpla ceva cumplit? — întrebă tatăl lui Robert cu vocea tremurată.

Ar fi vrut să întrebe: trăiesc? — dar nu avu destul curaj.

— Nu ne e permis să gîndim astfel, pentru că atunci nu i-am mai putea ajuta.

Tăcură tot restul drumului pînă acasă.

Mama lui Robert pregătise o cină modestă,

ouă, smîntînă, ceai. Le puse oftînd pe masă, privind cu tristeţe la cele trei scaune care rămîneau neocupate.

Colonelul Raimond mulţimi pentru masă şi adăugă:

— De mîine mănînc, cum e şi firesc, la cantina întreprinderii...

Gazda îl privi curios:

— Şi o să fie bine?

— Am mai mîncat eu la cantină.

— Nu în sensul ăsta. Mă gîndeam că le-am spus tuturor cum că-mi sînteţi vechi prieten. Cine în orăşelul ăsta v-ar crede văzîndu-vă că mîncaţi la cantină.

La întrebarea asta era greu de răspuns. Gospodina îşi strînse puterile şi întrebă:

— Vă plac cartofii la cuptor? Dacă vă plac, am să fac mîine.

Colonelul Raimond dădu doar din cap ezitînd să vorbească cu gura plină, şi dealtfel nici n-ar fi ştiut ce să spună.

După masă îşi ceru scuze şi se retrase în camera lui. Patul era făcut, geamantanul aşezat lîngă dulap, dar el părea că nu le bagă în seamă.

Încruntat se aşeză la birou.

Apoi răsfoi din nou cărţile lui Victor. Nu găsi nimic interesant, în afara unui caiet gol din care se rupseseră foarte multe foi. Scoase din buzunar hîrtiile recuperate şi constată că fuseseră rupte din acest caiet. Le puse deoparte, îşi desfăcu stiloul şi începu să scrie pe caiet:

„Martha Aue, Bieldeck".

„Adam Mühl, Eichig".

Era de parcă oricine s-ar fi mutat în această cameră trebuia să scrie, în numele unui destin implacabil, aceste nume.

Colonelul Raimond stătu cufundat în gînduri pînă aproape de miezul nopții, apoi se culcă.

CAPITOLUL NOUĂ

Victor se trezi la nouă și cinci minute. Era amețit și frînt de oboseală, Capul îi vîjîia. Avusese un coșmar cumplit, ca în stările febrile. Își controlă pulsul: optzeci și doi. Deci normal... I se păru ciudat, se ridică ușurel să nu-l trezească pe Robert, se așeză la masă și luă calendarul. Se pare că dormise cinci ore, dar hotărî ca ori de cîte ori se trezește să noteze ora, să nu piardă șirul timpului și să nu li se tragă cine știe ce neplăceri de aici.

Scrise deci sub data notată înainte: „9 iulie, duminică, ora 9 seara".

Îl durea capul îngrozitor, trebui să se culce din nou.

Visul, care se destrăma de obicei după ce se trezea, acum îl obseda cu imagini foarte vii.

Erau toți trei aici în această celulă. Liftul în-

cepuse să zornăie și nu se știe de ce. Eva care își pusese un șorț alb și o bonetă asemenea fetelor de la restaurante, sări veselă în picioare și scoase din lift un platou mare cu pui pané și o garnitură aburindă. Le așeză pe masa pe care erau farfurii de porțelan și pahare cizelate. Pe masă erau și flori; niște amorași grăsulii se priveau în oglinda cu rame argintii.

Îngerașii ăștia îi vedea Victor și acum cu o claritate desăvîrșită. Asta îl mira din cale afară pentru că observase că în genere în vis vedea imagini estompate și de regulă alb negru ca pe ecran. Acum își aducea aminte cu acuitate garoafele roșii cu margini dantelate albe și îngerașii roz în mai multe nuanțe ca și zigzagurile albastre ale farfuriilor. De vină trebuie să fie tensiunea nervoasă a ultimelor zile — gîndi el. Dar capul de ce îl doare în halul ăsta? Și de ce i se făcuse atît de foame la amintirea puilor pané, doar abia mîncase.

Masa era pregătită pentru patru persoane. El se mirase, dar Eva și Robert zîmbeau complice.

— Cine va fi al patrulea?

— Psst, tu nu știi — răspunse Eva. L-am invitat pe nenea Gerhardt. Putem să-l ospătăm și noi o dată.

Lui Victor i se păru foarte firesc și își aminti că în vis se frămîntase chiar întrebîndu-se de ce nu-l invitaseră pînă acum pe nenea Gerhardt, care fusese atît de amabil și îi ospătase pe ei? Ceva trebuie să-i fi reținut, dar Victor nu reușea să descopere ce anume. Bizar era că nu se gîndea la căpitan cu ură sau supărare măcar. Parcă i-ar fi fost rudă sau cunoștință apropiată; dracu să mai înțe-

leagă. În vis nici nu-i trecuse prin minte că sînt prizonieri și că tocmai căpitanul îi ține închiși. Uitase într-atîta încît aștepta întîlnirea cu nerăbdare.

După scurtă vreme se deschise ușa și intră căpitanul. Era în uniformă germană, dar purta un fular alb de mătase la gît și joben. Semăna leit cu Maurice Chevalier, pe care-l văzuse într-un film la cinematecă. Adusese cu sine un buchet de trandafiri învelit în hîrtie albă și, după ce îi sărută Evei mîna, îi dădu buchetul, o clipă Victor fu gelos, dar apoi se rușină. Pe cine era gelos? Pe nenea Gerhardt? Pe bunul și drăguțul nenea Gerhardt, care era unchiul Evei și care cu gesturi mondene se așeză la masă, își legă fularul ca un șervet și cît ai zice pește înghiți puii cu garnitură și salată cu tot? Nici asta nu-l supără pe Victor, se poate supăra el pentru niște pui nenorociți pe bunul nenea Gerhardt care desfăcea tocmai o sticlă de șampanie ținută pînă acum într-o frapieră de argint, pe care el nici măcar n-o observase, și ridică paharul:

— Bem în sănătatea iubitului nostru Führer!

Acum descoperi Victor că de fapt scena asta o văzuse într-un film. Se miră gîndindu-se că în vis nu-i aruncase căpitanului șampania în obraz, ba chiar ciocnise cu el.

— În Führerul nostru poți avea încredere deplină. Nimeni nu știe să facă pui pané ca Führerul nostru!

Victor își amintea limpede șirul ideilor logice care îi veniseră în minte după această afirmație aberantă a căpitanului. Logice, dealtfel, în contextul ilogic al visului...

Tocmai voia să-i spună Evei să vadă dacă n-a mai rămas o porție de pui în lift; nu pentru el, ci pentru bietul nenea Gerhardt, care poate nu se săturase.

Dar nenea Gerhardt îi reteză această intenție zvîrlind paharul de cristal de perete și izbucnind în răcnete:

— „Detașament, după mine... Marș!..."

Toți trei săriseră de pe scaune avînd sentimentul că l-ar urma fericiți și în focul iadului pe oaspetele lor.

Căpitanul mergea în frunte ținînd în mînă ca pe un drapel victorios buchetul de trandafiri. Sau poate ca pe o torță, da, chiar ca pe o torță, pentru că buchetul lumina coridorul întunecos. Ce bine că nu-i percheziționase, altfel acum n-ar fi existat acest buchet care luminează... gîndi fără nici o coerență Victor. Între timp ajunseseră la schema fosforosecentă de pe peretele coridorului și Gerhardt le ordonă să se oprească.

Îl înconjuraseră și îi pîndeau cuvintele ca pe o profeție.

— Această schemă — perora Gerhardt; — este harta Europei! De la fabrica de cherestea pînă la Șeaua Dîmbului. Vă rog să priviți, doamnelor și domnilor, nu e nici o înșelătorie, nici o iluzie pentru că aici în Finlanda e fabrica de cherestea și aici lîngă Gibraltar Șeaua Dîmbului. Și sînt însemnate toate punctele geografice unde Führerul dorește să servească popoarelor Europei excelentul său produs culinar. Veacuri întregi popoarele Europei n-au mîncat pui pané, dar acum va începe Marele Turneu! Însăși bucătarul șef își va etala price-

perea și tu vei fi impresarul lui — și-l indică pe neașteptate pe Victor.

— Să fii aprovizionat tot timpul cu pesmeți spuse pe un ton brusc amenințător. — Bucătarul șef nu suportă indisciplina. Pentru cea mai mică abatere ordonă pedepsele cele mai cumplite!

După asta visul s-a cam încurcat.

— Liniile albastre indică pozițiile frontului — arăta Gerhard pe hartă. Vă rog să vă ocupați pozițiile de luptă.

Acum nu mai erau pe coridor, ci pe undeva pe una din coastele Șeii Dîmbului întretăiată peste tot de tranșee, începu un vacarm îngrozitor și Gerhardt alerga de colo colo. De cîte ori trecea pe lîngă Victor îl certa: — De ce lenevești, golanule, trage unde-i grosul. Victor nu știa cu ce să tragă și în cine să tragă și de ce se simțea prost și voia să se întoarcă în celulă ca să se poată gîndi... să gîndească... să descopere cheia misterului... dar în ce constă misterul? Uitase... Și atunci brusc-brusc își dădu seama că Eva e în pericol, că cineva vrea să arunce în aer Șeaua Dîmbului și că s-ar putea evita catastrofa dacă s-ar ști numerele. Cine știe numerele? Numerele le știa doar Mártha, o femeie grasă și blondă care însă era ocupată cu fitilele și care îi spusese să aștepte pentru că ea trebuie să potrivească mașina infernală pentru a doua zi dimineața la șase, și asta exact, pentru că altfel se duc dracului calendarele și nu vor mai ști în ce zi sînt...

Victor, speriat fugi să o reclame la căpitanul Gerhardt, care însă îl liniști spunîndu-i că ea nu e decît o chelneriță și că nu e nici un pericol...

Dar Victor văzu o linie roșie înghițind un fitil... unde poate fi Eva... acum n-o s-o mai găsească pentru că au pierdut buchetul de trandafiri luminoși... nu mai poate face nimic pentru că explodează... explodează...

Aproximativ atît își amintea Victor. Își verifică din nou pulsul. Era normal.

În cazul acesta nu fusese un coșmar, ci închipuirile febrile ale imaginației lui excitate de tensiunea nervoasă.

Apăsă al doilea buton și se duse în baie să facă un duș. Apa rece ca ghiața îi făcu bine. Îi trecu durerea de cap și se întoarse înviorat în cameră.

Se așeză lîngă masă și o privi îndelung pe Eva. Obrazul îi era crispat, dinții strînși. Expresia feței arăta că nici somnul nu îi deconectează nervii.

În spatele lui, Robert, scînci. Apoi strigă: „Nu... nu" și scînci iar ca un copil.

Sărmanii, cît vor mai putea suporta? — gîndi Victor, apoi se corectă: cît vom mai putea suporta?

Se rușină, erau abia în a doua zi de detenție și să nu poată suporta? Se gîndi apoi cu cîtă ușurință lua la cunoștință, citind cîte o carte, că cineva petrece săptămîni, luni, ba chiar ani într-o celulă. Abia acum înțelegea ce înseamnă asta. Și nu se gîndi numai la eroii din romane, ci la atîția și atîția oameni adevărați, nenumărate victime ale războiului care se chinuiau asemeni lor, dar în condiții mult mai proaste. Sau poate tocmai primele zile sînt cele mai grele? Mai tîrziu omul se obișnuiește? Mai tîrziu... După cît timp?

Robert scînci din nou și se întoarse cu o miș-

care violentă pe partea cealaltă. Se vedea că era gata-gata să se trezească...

Nu, nu e voie să renunțe la duel. Cine știe în ce măsură se poate conta pe cei de afară, s-ar putea ca ei să-și bată capul luni întregi fără nici un folos întrebîndu-se unde au dispărut ei? Nu au altă cale decît să fie vigilenți, să fie mereu în gardă, să rețină și să cumpănească pînă și cele mai mici amănunte, căutînd relațiile cauzale pentru că pot exista unele resorturi ascunse care le pot fi de folos.

Important e să reziste nervos acestei torturi. Acest coșmar a demonstrat că au o sarcină mai importantă decît oricine. Și pe aceasta Victor o denumi: „profilaxia nervilor". Expresia îi plăcu și o găsi foarte potrivită. Da, asta era sarcina cea mai importantă. Altfel...

Robert deschise ochii. Dar ce imagine nedefinită de groază îi stăruia în pupile?

— Măi... horcăi, apoi își roti privirile împrejur și își reveni.

Se ridică greoi, se duse lîngă masă. Luă creionul și scrise cu litere tremurate:

„Am visat ceva îngrozitor! Parcă aș avea febră!"

Victor își privi surprins prietenul. Îl năpădiră gîndurile. Deci și Robert... Luă creionul:

„Cercetează-ți pulsul".

Robert îl ascultă și își luă pulsul privindu-și îngrijorat secundarul ceasului.

„78" — scrise pe hîrtie.

Victor dădu din cap și arătă spre ușa băii.

Robert trecu dincolo și după scurtă vreme se auzi răpăitul dușului.

Cum așa, și Robert?

Abia aștepta să o vadă pe Eva trezindu-se. Luă creionul și îi și pregăti întrebarea: „Nu cumva ai avut un coșmar? Nu ai o senzație de febră?"

Robert reveni în cameră și privi mirat hîrtia. „Doar ți-am spus" citi Victor răspunsul în ochii lui, apoi arătă spre Eva marcînd astfel că întrebarea îi era adresată ei.

De ce să fi visat și Eva ceva îngrozitor și de ce să aibe o senzație de febră? — se gîndi nelămurit Robert, apoi privi calendarul, șterse data scrisă de Victor și scrise: „10 iulie. Luni a.m. zece și jumătate".

„De unde știi" — întrebă Victor.

„M-am trezit pe la miezul nopții și tu nu scriseseși încă nimic!"

Victor se miră. Acum înțelese de ce îi este foame, dar cum era posibil ca după *șaptesprezece* ore de somn să se trezească epuizat? Și în general, cum se poate dormi atît? Sau poate era atît de amețit pentru că nu dormise niciodată atît de mult? Și de ce au dormit toți trei atît de mult? E drept că Robert se trezise între timp, dar asta nu e semnificativ... și de ce avuseseră amîndoi coșmaruri?

De s-ar trezi Eva mai repede!

„Se pare că nu ne supraveghează continuu. Am putea vorbi cîte puțin, măcar despre lucruri fără însemnătate".

Victor făcu foarte hotărît semn că nu se poate, apoi văzîndu-și prietenul deconcertat scrise:

„Ne studiem reciproc — căpitanul și noi. E o

luptă surdă și crîncenă. Noi trebuie să aflăm cît mai multe despre el și el cît mai puține despre noi... Nici timbrul vocii, nici dacă ne tutuim sau ne spunem dumneata... Înțelegi?

Robert confirmă întristat.

Lui Victor i se făcu milă de el, îi veni o idee.

Scoase o foaie de hîrtie, o împături de mai multe ori, numărînd: două... patru... opt... șaisprezece... treizeci și doi... ce bine că doi la puterea cincea e treizeci și doi. Adică de două ori șaisprezece.

Întinse îndoiturile cu unghia și rupse hîrtia de două ori în șaisprezece pătrate, apoi începu să le deseneze: tură neagră, cal negru... nebun negru...

Apoi desenă tabla de șah și îi făcu semn lui Robert să vină lîngă el. Celălalt oftă de parcă ar fi vrut să spună: „Știi ce jucător slab sînt, mai ales în raport cu tine".

Dar privirea încurajatoare a lui Victor îi răspunse:

„Ai să înveți! Acum ori niciodată!"

Și îi zîmbi vag.

Robert, capitulînd, începu să așeze figurile.

Trezindu-se, Eva îi privi mirată. Strivi cu pumnul strîns un căscat apoi dădu din cap în semn de „bună dimineața" și se sprijini cu coatele de masă, urmărindu-i.

Victor îi întinse hîrtia pe care scrisese întrebarea adresată Evei.

Eva privi hîrtia apoi, minunîndu-se scrise răspunsul exprimat printr-o întrebare:

„De unde știi?"

După toate astea era inutil să-i mai ia Evei

pulsul. Totuși Victor o făcu. Era așa cum presupusese, normal.

Își privi prietenul cerîndu-și parcă scuze că întrerupsese jocul și se trînti pe divan. Trebuia neapărat să gîndească foarte concentrat.

Robert se miră puțin văzînd abandonul precipitat al partenerului, dar observă că prietenul lui cugetă profund. O așteptă pe Eva și cînd ea se întoarse din baie o invită să continue jocul întrerupt. Îi convenea mai mult ca partener decît Victor care juca excelent.

Văzîndu-i cufundați în joc, Victor se bucură că le găsise o ocupație.

Deci: trei oameni închiși într-o celulă dorm un somn prelungit și bîntuit de coșmaruri fără să aibă febră. Fenomenul se poate datora tensiunii nervoase, e ciudat însă că asta se manifestă la fel la toți trei. Treaba e suspectă. Poate fi efectul unui narcotic. Dar cum au putut fi drogați?

Existau două posibilități. Ori au răspîndit un gaz prin sistemul de aerisire, care funcționează cu siguranță, ori au amestecat ceva în mîncare.

Prima ipoteză era mai puțin verosimilă. Aerul nu era alterat. E drept că între timp el s-a putut primeni, dar mirosul nu s-ar fi îmbibat în haine? De unde? De ce trebuie să aibă un narcotic un miros aparte? Dar de ce n-au simțit asta în prima seară? Era limpede, că în prima seară nu mîncaseră nimic! Deci... mîncarea.

Primiseră lapte praf și conserve de carne. Victor își aminti că laptele avusese un gust aparte. Asta e simplu de descoperit, le va interzice celorlalți să bea lapte și va bea numai el. Simplu ca

bună ziua. Şi dacă totuşi sistemul de aerisire e acela de care se folosiseră spre a-i ameţi? Asta ar fi ceva mai greu de neutralizat!

În cazul acesta vor trebui să doarmă cu schimbul. Dar întrebarea e dacă acel care rămîne treaz poate descoperi sau nu sursa? Dacă gazul e inodor... sau dacă cel care veghează nu va adormi şi el ameţit de narcotice?

Asta e!

Dacă metoda eliminării laptelui, Victor zîmbi suprinzîndu-se că foloseşte involuntar o terminologie tehnică, nu duce la nici un rezultat, şi vor fi în continuare toţi trei chinuiţi de coşmaruri, în ziua următoare vor elimina carnea. Dacă în ciuda acestui lucru fenomenul se repetă ipoteza privitoare la sistemul de aerisire rămîne valabilă pentru că pesmeţii se exclud de la bun început. Din punctul de vedere al lui Gerhardt ar fi fost metoda cea mai dificilă de a-i droga.

„Din punctul de vedere al lui Gerhardt" — formularea îi captă atenţia. Ei da, totul trebuie privit din punctul lui de vedere dacă vor să descopere cîte ceva.

Deci, ce aş face eu, Victor, dacă aş trăi aici, sub pămînt, într-o izolare totală cine ştie cîţi ani şi la un moment dat mi-ar pica în plasă trei prizonieri?

Îi închid? Bun! Îi pun sub observaţie şi îi anchetez! În regulă! Îi hrănesc — cu ce scop? Evident, doresc ceva de la ei. Ce anume? E inutil să-ţi baţi capul, oricum asta se va vedea. Într-un fel sau altul trebuie să le-o aduc la cunoştinţă.

Din moment ce nu-i suprim înseamnă că urmă-

resc ceva. Nu mă arăt în fața lor și asta are o explicație, ori că sînt singur, ori că nu vreau să fiu identificat mai tîrziu, ori doresc pur și simplu să par misterios. Și asta are o logică.

Dar de ce să îi droghez?

Victor era într-un impas cumplit.

Poate căpitanul intrase în timpul somnului lor letargic să-i vadă... Altă modalitate de a-i privi nu are.

Nu, așa ceva nu e cu putință.

De unde ar fi putut ști că toți trei dorm un somn letargic? Doar dacă i-a adormit folosind un gaz și dacă unul dintre ei a stat mai mult în baie? Și cum a intrat căpitanul? Cu mască pentru gaze? Sau poate după un timp? Fără să se gîndească că acela care are o rezistență fizică mai mare se poate trezi? Iată că Robert, mai viguros, se și trezise într-adevăr, la miezul nopții.

Amestecînd drogul în laptele praf, nu putea fi sigur de efectul general. Dacă unuia dintre ei nu-i place laptele... Ce-i drept așa înfometați cum erau...

Dar să vedem ce motive aș avea să-mi narcotizez prizonierii?

Dureri de cap... rău... așa trebuie să fie. Scade rezistența sistemului nervos. Reduce capacitatea de rezistență!

Sîntem, deci, prea puternici față de forțele dumitale, domnule căpitan?

Victor înregistră și concluzia asta pe coloana izbînzilor, măruntă victorie, dar victorie! Și duelul continuă!

Asta trebuie să fi fost și opinia căpitanului,

pentru că pe neașteptate i se auzi vocea prin microfon.

— Häftling numărul unu!

Victor se ridică.

— Häftling numărul unu! Crezi oare că nu văd prin urzeală?

Făcu o pauză, și își drese vocea.

— Te-ai abătut de la ordin cu toate că eu v-am atras atenția! Ai răspuns eronat. Ca pedeapsă azi nu vei primi de mîncare și vei fi invitat la un interogatoriu individual în celula secretă.

Cum adică în celula secretă?

Priviră toți trei spre ușa care se deschidea încet, fără nici un zgomot.

— Nu te duci nicăieri — îi șopti Robert prinzîndu-l de braț. — Ori ce s-ar întîmpla, nu ne despărțim.

Victor stătea pe gînduri.

Propunerea lui Robert era logică. Dar ușa era deschisă și el avea acum posibilitatea să afle o sumedenie de lucruri despre construcția subterană. Erau date de care avea stringentă nevoie. Trebuia să afle totul!

— Așteaptă! îi șopti Victor lui Robert cînd acesta îi lăsă brațul.

Victor făcu un salt, scrise cîteva cuvinte pe calendarul care-i era cel mai la îndemînă.

Robert, curios, voi tocmai să citească textul cînd vocea se auzi din nou:

— Te aștept Häftling numărul unu!

Dintr-un salt, Victor fu pe coridor.

Robert ar fi vrut să fugă după el dar ușa se închise.

Se întoarse amărît lîngă masă şi citi textul care i se păru bizar:

„N-o lăsa pe Eva să bea din lapte, bea numai tu singur!"

Dădu din cap nelămurit şi îi întinse Evei calendarul. Fata privea buimacă textul nepricepînd rostul cuvintelor.

Era copleşită de sentimentul că Victor nu mai e cu ei!

Şi cine ştie dacă se va mai întoarce vreodată?

Ieşind, Victor văzu în faţa lui o altă uşă deschisă. În încăpere ardea lumina şi el constată mirat că şi în dreapta şi în stînga, coridorul era închis cu gratii groase de fier. Totul era ca la circ, culoarul prin care trec animalele sălbatece spre arenă.

Alaltăieri una dintre gratii nu putea fi acolo pentru că dacă ar fi fost n-ar fi putut intra în celula lor, deşi la lumina lanternei ar fi deslușit-o şi pe cealaltă. Deci, căpitanul le montase, sau dăduse ordin să fie montate între timp.

N-avea încotro, trebui să între în celula care se deschidea în faţa lui. Era o încăpere fără nici un mobilier, mai mică decît cea în care erau închişi ei. Pereţii goi. În tavan o placă rotundă de sticlă în spatele căreia era aşezată probabil o lampă şi probabil şi microfonul pentru că Gerhard continua să vorbească.

— Acum se va vedea Häftling numărul unu dacă îţi e permis să te măsori cu căpitanul Gerhardt! Crezi oare că eu am supt apă nu lapte? Mă iei drept un babalîc ramolit? Cum îţi închipui aşa ceva Häftling numărul unu? Te învăţ eu minte!

Douăzeci și patru de ore de metode dure și brevetate de căpitanul Gerhardt te vor înmuia ca pe un iepuraș! Știi mata cum se înmoaie un iepuraș? Să nu te pună dracu să rîzi de glumele căpitanului Gerhardt că te pun eu să vezi ce e aia!

Dintr-o dată lumina deveni orbitoare. Victor închise ochii dar lumina îi ardea pleoapele atît încît fu nevoit să și le acopere cu palmele.

— Dăm din mîini, fiule, așa... așa... altă dată ai să te gîndești mai bine cum răspunzi la întrebările căpitanului Gerhardt. Și asta încă nu e nimic...

Brusc, lumina se stinse. Dacă există într-adevăr întuneric beznă, atunci acum Victor își dădu seama ce înseamnă asta.

Apoi lumina se aprinse din nou cu intensitate maximă și se stinse iar.

Lui Victor i se făcu frig, tremura. Încercă să-și frece mîinile dar astfel își lipsea ochii de apărare. Și se făcea din ce în ce mai frig. Un ger ca în decembrie în ciupea obrajii, urechile și își simțea tălpile degerînd.

Refrigerator. M-a închis într-un refrigerator, îi trecu prin cap lui Victor.

Și între timp jocul acesta dement de întuneric și lumină. Și picioarele îi prindeau rădăcini înghețate, începu să țopăie.

Apoi, brusc frigul încetă.

Aerul deveni mai căldicel ba chiar se încălzi deabinelea. Și Victor începu să bănuiască oroarea care va urma. După frigul polar va urma căldura tropicelor. Se vor succeda ca lumina și întunericul.

Poate nu cu atîta repeziciune dar tot atît de insuportabil.

Acum tot trupul îi era scăldat în sudori, pielea îl ustura, respirația îi era șuierată și grea și simțea o dorință irezistibilă de a-și smulge hainele de pe el.

Își încordă voința și reuși să se disciplineze. Dealtfel și căldura începu să scadă, aerul se răcorea treptat. Și veni din nou gerul care îi sfîrșia tălpile și îi înțepea pînă și unghiile.

Și între timp lumina reflectorului se aprindea și se stingea... și din nou valul de căldură îl scăldă în sudori care nu avură timp să se svînte și înghețînd se făcură pojghiță de ghiață între piele și cămașă, ca imediat după aceia să fie nevoit să facă eforturi disperate ca să poată respira în dogoarea pîrjolitoare a celulei încinse ca vatra unui cuptor...

Cine ar putea spune cît au durat toate acestea? Un ceas încheiat sau poate doar zece minute?

Temperatura reveni la normal, lumina la fel și se auzi vocea căpitanului Gerhardt.

— Ei, ce părere are deținutul nostru neastîmpărat despre aceste metode? Altă dată îl va mai înfrunta oare pe căpitanul Gerhardt? Acum o să facem o pauză ca să nu leșini. Căpitanului Gerhardt nu-i place ca iepurașii lui să leșine... Pentru că atunci iepurașii nu mai simt nici căldura plăcută a verii, nici frigul înțepător care îmbujorează atît de frumos obrăjorii copiilor care se dau cu săniuța. Căpitanul Gerhardt nu dorește ca prizonierul său să-și piardă cunoștința și nu dorește

să-i facă nici un rău, dimpotrivă, îi asigură o viață lungă pentru că în decurs de douăzeci și patru de ore îi va oferi atîtea veri și atîtea ierni cîte nici n-ar fi visat să apuce vreodată. Dealtfel am mai spus-o, nu cred că e rezonabil să se rîdă de glumele căpitanului Gerhardt... Nu e recomandabil și pentru că ne-am odihnit destul... să o luăm de la început...

Totul se petrecu la fel ca mai înainte. Reflectorul se aprinse, se stinse, veni valul de frig, apoi acela de căldură. Totul era la fel atît doar că devenise și mai insuportabil.

— Destul! — horcăi Victor — A fost destul!

Apoi își dădu seama că nu ar fi avut voie să spună nici măcar atît. La urma urmei asta voiau de la el: să cedeze. După asta va urma capitularea, trădarea, dacă aceste cuvinte n-au fost luate ca atare...

Din fericire căpitanul Gerhardt nu recepționase cuvintele lui Victor. Sau poate nu voise să le ia la cunoștință. Poate horcăitul lui a fost atît de slab încît nici nu avea cum să-l audă.

Acum pauza părea că durează de o veșnicie; apoi încetă.

— Acum, după ce ne-am obișnuit cu plăcerea schimbării anotimpurilor urmează un mic concert, ca iepurașul nostru să nu se plictisească doamne ferește...

Și totul reîncepu.

În plus se auzi un vacarm asurzitor. Scîrțîituri iritante și insuportabile ca sunetele scoase de lilieci, apoi gemete și țipete omenești, șoapte, gemete, urlete, horcăituri... Și ceea ce era mai în-

grozitor era siguranța lui Victor că asemenea sunete nu pot fi produse nici măcar de cei mai geniali actori din lume, erau deci imprimate pe bandă sau pe discuri, voci omenești reale, înregistrarea ecoului sonor ale unor orori cumplite.

Cînd sunetul încetă Victor era aproape leșinat.

— Ei, te-ai răzgîndit oare, Häftling numărul unu? Te-ai convins oare că aici singurul sens al acțiunii este supunerea oarbă? Altfel te strivim ca pe un vierme. Te strivim așa cum pînă acum, i-am strivit pe toți aceia care ne-au stat în cale. De ce crede Häftling numărul unu că ar putea face excepție?

Și urmă din nou jocul ucigător al luminii și întunericului, din nou pîrjolul, din nou gerul, din nou vacarmul...

Victor își pierdu cunoștința.

Nu-și putu da seama cît timp a durat leșinul. I se păru apoi din nou că aude vocea căpitanului:

... nu vom răbda... ai să-ți aduci aminte de asta... te vom strivi... bandă de excroci neispră-viți... vă învățăm noi minte...

Victor nu mai putea urmări coerența frazelor. Dar descoperise ceva nou, ceva care-l umplea de o tulbure fericire. Și anume, știa că nici intensitatea luminii, nici aceea a temperaturilor nu se schimbase, dar el nu trebuie să-și mai acopere ochii, răbdă ghiara ascuțită a gerului fără să reacționeze, se abandonă leneș în brațele valului pîrjolitor iar sunetele vacarmului acela îngrozitor le recepționă ca și cum ar veni de undeva de foarte departe.

Prin agresiune dură, pragul de sensibilitate

coborîse. Şi pe jumătate ameţit dar bucuros totuşi trase concluzia că pînă şi asta se poate suporta.

Apoi îşi pierdu din nou cunoştinţa.

A doua zi la prînz reveni tîrîndu-se ca un om beat în celula în care rămăseseră Robert şi Eva.

Picioarele i se împleticeau, trebuia să se sprijine de pereţi şi cu chiu cu vai reuşi să ajungă pînă la divan.

Ceilalţi doi îl priveau uluiţi.

Hainele nu îi erau sfîşiate, nu se vedeau stigmatele vreunei bătăi. Ce i se întîmplase oare?

Prima reacţionă Eva. Îngenunche lîngă patul lui şi tăcînd îi întinse o conservă desfăcută de carne şi cîţiva pesmeţi.

Victor înţelese totul. Acum îl cunoştea destul de bine pe căpitan, nu îl iertase şi îi reţinuse porţia. Ceea ce însemna că Robert şi Eva se mulţumiseră cu cîte o jumătate de porţie de carne păstrîndu-i lui restul.

Sărmanul Robert! Doar acela care-i cunoştea apetitul putea aprecia într-adevăr gestul lui.

Victor îl privi cu recunoştinţă, dar dădu conserva la o parte. Nu putea înghiţi nimic.

— Apă — şoptiră buzele crăpate.

Eva se întorsese aducînd o cutie de conserve plină cu apă. Trebui să facă trei drumuri în baie şi înapoi pînă cînd îi făcu semn Victor că se săturase.

Ceru calendarul; era marţi, 11 iulie.

Făcu un semn spre masă. Îi înţeleseră gestul şi îi dădură hîrtia şi creionul. Abia avu putere să scrie: „Cine a băut lapte?"

Robert luă hîrtia şi răspunzîndu-i i-o dădu.

„Numai eu am avut coşmaruri. Am înţeles totul. Nimeni nu se va mai atinge de lapte..."

Victor zîmbi epuizat.

Iată că în timp ce dincolo căpitanul îl chinuia făcînd pe grozavul, aici suferise din nou o înfrîngere...

CAPITOLUL ZECE

Colonelul Raimond, să-i spunem şi noi astfel, avusese o duminică agitată şi obositoare. Parcursese sute de kilometri în maşină, se plimbase ore în şir pe coama muntelui şi cu toate că seara se culcase tîrziu, a doua zi se sculă dimineaţă în zori ca să-l întîlnească pe proprietarul său înainte de plecarea lui la serviciu...

— Vă rog să predaţi acest plic la miliţie, ştiu că vă este în drum şi eu aş dori să evit să fiu văzut pe acolo.

Tatăl lui Robert luă plicul şi, amabil, îşi salută înainte de plecare musafirul.

Raimond făcu o baie, se bărbieri şi cum nu putu evita micul dejun copios pe care i-l servi gospodina casei îi mulţumi frumos şi mîncă de două ori pe cît mînca de obicei, fără însă să o mul-

țumească pe gazdă, care se uita cu reproș la resturile lăsate în farfurii.

Mama celor doi tineri îl privea, în tăcere, pe colonel. Lui Raimond îi era foarte greu să facă abstracție de prezența tăcută a femeii rezemate de pervazul ușii. O simțea luptîndu-se să-și rețină lacrimile. Simțea și femeia că prezența ei este penibilă, dar n-avea puterea să plece de lîngă ușă. Abia cînd Raimond se ridică, lacrimile izbucniră însoțite de hohote de plîns și femeia îi tăie calea.

— Vă rog... vă rog din tot sufletul să nu mă spuneți soțului meu, dar eu nu mai pot... mi-a interzis să vă sîcîi... dar... nu mai pot! Spuneți-mi măcar o vorbă, un cuvințel cît de mic, sînt doar mama lor... înțelegeți-mă și pe mine... fie-vă milă... că eu nu mai pot...

Colonelul îi oferi cu blîndețe un scaun. Femeia se liniști puțin și își aținti stăruitor ochii înecați în lacrimi asupra lui.

— Liniștiți-vă, doamnă! Nu vă pot spune mai mult, dar cred că le-am dat de urmă.

— Dumnezeu să te ajute! și femeia voi să-i strîngă mîna.

— Am să-i găsesc... vă promit că am să-i găsesc... dar să nu spuneți nimănui nici un cuvînt!

— Nu, nimănui... murmură femeia — și iertați-mă... iertați-mă.

Da, trebuie să-i găsesc, dar unde? se gîndea Raimond mergînd spre fabrica de porțelan.

La fabrică se știa de sosirea lui și directorul fabriciii în construcție se izolă cu noul său „inginer" și ținură o consfătuire care dură vreun ceas

și jumătate. La urmă cînd directorul voi să-i dea ca însoțitor un inginer tînăr, Raimond îl refuză:

— Cunosc bine împrejurimile și dealtfel vreau doar să mă orientez puțin.

În anticamera directorului în afară de secretară mai erau vreo trei persoane, printre ei inginerul șef al construcției, vizibil supărat că îi fusese prezentat colegului din Capitală doar în fugă și că nu fusese invitat și el la această lungă consfătuire. Acum asculta încruntat cuvintele noului inginer:

— Echipa de prospecție geologică va sosi abia mîine, fără ei nu pot spune încă nimic despre cum și în ce fel vom lărgi aria construcției.

„Cum și în ce fel"; ce limbaj are, mîrîi în sinea lui inginerul șef. Noi ne dăm sufletul muncind de luni de zile la construcția asta și uite că vine un individ îngîmfat și care se crede plin de importanță și emite păreri crezînd că el e singurul în stare să aibe opinii. Parcă și-ar alege într-un pustiu sălbatic un loc pentru casă de odihnă.

Și nu se strădui de fel să-și păstreze părerea pentru sine. În felul lui reținut și politicos, cînd directorul îl pofti în cabinetul său, îi spuse opinia sa.

Directorul încercă să-l calmeze.

— Nici mie nu mi-a comunicat nimic precis, cred că nici el nu e prea lămurit încă. De altfel, nu el va fi cel care decide în chestiunea asta, cel mult va transmite la Centrală propunerile comisiei de prospecție. Și să știi că e un om foarte modest și la locul lui, te înșeli dacă crezi că vrea să se grozăvească sau să răstoarne ceva.

— Dar cum își închipuie el extinderea asta și

de ce nu ne-a consultat și pe noi? E limpede că noi avem mai multă experiență în problema asta, cunoaștem mai bine realitățile locale, puse inginerul punctul pe „i".

— Vorbești de parcă extinderea asta ar fi ideea lui — răspunse puțin enervat directorul. — E doar o propunere venită de sus și omul a spus limpede, a studiat propunerile de pînă acum, va asculta și părerile geologilor, apoi ne vom consulta și el nu va transmite nici o părere pînă cînd nu cădem de acord cu toții...

— Bine, bine — mormăi îmbunat inginerul șef — numai să nu ne ducă. Tipii ăștia încrezuți și mînați de dorința de a se grozăvi își vîră nasul peste tot și fac din te miri ce atîta tărăboi. Mă rog, n-are decît să vină să stea zile și nopți aici, nu să descindă din biroul lui confortabil și să emită păreri cu o mutră savantă de parc-ar fi descoperit el chibritul suedez...

Și dă-i și dă-i, cu toate că Raimond nu arborase o mutră savantă cînd, intrînd la bufetul întreprinderii, ceru să i se împacheteze două sendviciuri. Schimbase cîteva cuvinte cu fata de la bufet și cu vreo doi trei muncitori și funcționari care erau pe acolo. Apoi, după cum spusese, plecă să vadă cum e prin împrejurimi.

Plimbarea asta nu se asemăna deloc cu maniera în care obișnuiesc să se plimbe oamenii deprinși să descindă de lîngă birouri somptuoase.

Nu cunoștea regiunea dar avea în buzunar harta orașului și a împrejurimilor sale. Studie pe rază de mai mulți kilometri, în semicerc, drumurile de acces spre Șeaua Dîmbului. Se cățără pe panta

mai înclinată, studie împrejurimile privind de pe creastă, notă cîte ceva pe hartă, apoi coborî pe o cărare mai abruptă. Cercetă cu amănunțime locurile din preajma fîntînii, apoi, ca și în după amiaza precedentă, se așeză pe bancă și își aduse aminte de cele două sendviciuri.

Acestea constituiau masa lui de prînz.

Mînca adîncit în gînduri și întîrzie pe bancă, la fel ca în ziua precedentă, pînă începu să se întunece.

Era frînt de oboseală, mergea privind plictisit peisajul, doar faptul că se oprea din cînd în cînd să însemne ceva pe hartă dovedea că atenția îi era încordată febril.

Acum putea spune că a reușit să cunoască într-adevăr regiunea, nu însă și pe gospodina casei, care-l primi mai liniștită, dar cu nesfîrșite reproșuri pentru absența de la masă.

Cartofii cu brînză fură încălziți de îndată și colonelul Raimond fu pus să-și îndrepte greșeala. Nu era loc pentru scuze, masa de seară va ține loc și de masa de prînz.

Cu toate că era tîrziu, colonelul Raimond nu refuză cafeaua care i se oferi. Rămînînd singuri între bărbați, tatăl lui Robert spuse:

— Am vorbit cu farmacistul.

— Și? — întrebă curios colonelul.

— Am procedat cu grijă, așa cum mi-ați spus, ba am cumpărat chiar și o sticluță cu iod ca vizita mea să pară mai firească. Farmacistul mi-a spus că pe Victor îl culcase în camera lui pe pat ca să-i facă un masaj. N-au vorbit nimic deosebit, dar băiatul, cînd s-a ridicat s-a apropiat de plăcuța

de bronz prinsă în perete și a privit-o îndelung și cu interes.

— Farmacistul păstrează plăcuța?

— Cum să nu, ca pe-o relicvă de familie.

— Eh, da — conchise colonelul.

Farmacistul a remarcat interesul atît de viu pentru obiect, în ciuda faptului că pe Victor, piciorul trebuie să-l fi durut destul de tare. Și farmacistul se pricepea.

— Farmacistul n-a făcut nici o apropiere între dispariția băiatului și plăcuța aceea?

— Sincer vorbind, tot orașul face această apropiere. Dar detașamentul de cercetare a examinat terenul de prin jurul piramidelor, rețeaua de sîrmă, și n-a găsit nicăieri nici o urmă. Asta contrazice ideea că ar exista vreo legătură între dispariția copiilor și buncăre. Și totuși planează o vagă bănuială că ar exista o legătură.

După o scurtă pauză, tatăl lui Robert rupse din nou tăcerea:

— La un moment dat m-am simțit tentat să-i cer farmacistului plăcuța aceea, apoi am renunțat...

— Ar fi fost o greșeală — îi tăie colonelul vorba — și chiar vă rog ca pe viitor să nu întreprindeți nimic, dar absolut nimic pînă nu mă întrebați pe mine.

— Am înțeles...

— Mîine dimineață va sosi în oraș o comisie de experți geologi. Mă vor căuta pe mine. De cazare nu va fi nevoie, își aduc corturi. Vor studia posibilitățile de extindere ale fabricii de porțe-

lan, vom studia adică. Vă rog să reţineţi asta şi să le spuneţi tuturor la fel.

— Bine înţeles.

Colonelul nu mai avea nimic de spus, în schimb gazda avea chef de vorbă.

— Vă rog să nu vă supăraţi, aş dori să vă întreb ceva — spuse ezitînd. — Doar şi interesul meu este să tac ca mormîntul. Sînteţi şi dumneavoastră de părere că între dispariţia copiilor şi construcţiile subterane este o legătură? Presupun că aţi întors problema pe toate părţile...

Raimond întîrzie răspunsul. Privi un timp în gol, apoi încet îşi întoarse privirea spre interlocutorul său.

Dar cu ce ochi! Nici urmă de plictis, nici de linişte, încredere sau speranţă nu era în această privire. Era o privire pătrunzătoare cu care cerceta discreţia interlocutorului, poruncindu-i în acelaşi timp o tainică tăcere, o privire dură şi totuşi înţelegătoare faţă de temerile tatălui celor în cauză. O privire bărbătească, înţeleaptă şi plină de milă profund umană.

— Este — răspunse scurt.

Apoi adăugă cu vocea coborîtă şi cu o hotărîre spontană:

— Copiii au descoperit intrarea în buncăre şi acum sînt acolo jos...

Gazda oftă îngrijorat:

— Şi sînt în pericol?

Colonelul nu răspunse. Îşi examină preocupat ceaşca de cafea şi spuse:

— Ne-am înţeles să-mi puneţi o singură întrebare, la altele eu nu mai răspund. Puteţi fi sigur

că am să fac pentru ei tot ce îmi stă în puteri. Şi trebuie să faceţi şi dumneavoastră acelaşi lucru şi lucrul acesta trebuie să-l începeţi înăbuşind aceste gînduri. M-aţi înţeles?

— Da — dădu gazda din cap. Apoi se ridică stingherit de pe scaun gîndindu-se că oaspetele trebuie să se odihnească.

Colonelul Raimond îşi petrecu şi a doua noapte lîngă lumina filtrată verzui de abajurul veiozei de pe birou. Studia harta făcînd nenumărate schiţe. Păstră două dintre ele, pe celelalte le arse cu grijă în sobă, apoi se culcă.

A doua zi dimineaţa sosi într-adevăr o comisie tehnică de prospecţie. Veniră cu două camioane şi se opriră în faţa casei părinţilor lui Robert.

Gospodina voi să-i ospăteze pe toţi. Abia putură să o convingă să renunţe. Raimond se urcă în primul camion ca să-i conducă spre fabrica de porţelan.

Raimond, însoţit de şeful grupului, intră în biroul directorului. Întîlnirea fu scurtă, dură doar zece minute, apoi porniră la lucru şi pînă la ora prînzului corturile fură montate la poalele Şeii Dîmbului.

Geologii erau opt la număr. Doi dintre ei se vedea bine că sînt specialişti, ceilalţi şase, ajutoarele lor. Era o echipă complexă care elabora şi schiţele de plan, dar la nevoie lucra la fel de bine cu sapa şi lopata ca şi cu rădăcina pătrată. Se răspîndiră, evident ca să examineze terenul, apoi se adunară în grup pentru o consfătuire.

Seara Raimond se întoarse acasă cu o maşină.

— Nu-i pot lăsa pe ei în corturi în timp ce eu mă răsfăț aici. Camera o reținîn continuare. S-ar putea să dorm eu sau vreun coleg al meu aici dar în genere voi dormi și eu cu ei. Bagajele mi le las aici, îmi iau numai lucrurile de strictă necesitate.

— Și cina? — întrebă speriată gospodina.

Raimond mormăi cîteva cuvinte de scuză și gazda își ațintiprivirea severă și plină de semnificații asupra soției sale.

Femeia se întoarse nelămurită și tristă în bucătărie.

După drumul lung și munca dură pe care o desfășurase echipa, o masă la restaurant ar fi fost cît se poate de binevenită. Dar în seara aceea își pregătiră în grabă cîte ceva și renunțară să meargă în oraș.

— Ți-am spus eu — zise inginerul șef care își pusese un om de încredere să-i observe pe noii veniți — ți-am spus eu — mormăi seara, invitat la director acasă — că ăștia sînt niște inspectori. Cînd cineva nu se poartă curtenitor e suspect, ăștia vor cu tot dinadinsul să ne găsească tot felul de greșeli, ai să vezi după aia observațiile Centralei curgînd gîrlă.

Directorului nu i se părea atît de îngrijorătoare acțiunea geologilor, dar era prea obosit ca să angajeze o discuție în contradictoriu cu inginerul șef.

— O să fim vigilenți.

— Și trebuie să-i urmărim — adăugă inginerul.

— N-ai dreptul s-o faci și ți-o interzic categoric — se înfurie directorul.

Zadarnic încercă inginerul șef să-i urmărească pe geologi. A doua zi dimineața echipa își mută corturile cu cinci sute de metri mai sus. Săpau, investigau, apoi se consfătuiau dar păreau a nu fi siguri în nici un fel pe ceea ce făceau.

— În locul unde prospectează ei, n-aș ridica nici măcar o colibă — își zise în sine inginerul șef — sursa de materie primă se găsește cu totul în altă parte și uită-te la ăștia cum irosesc timpul și banii statului trăind ca niște veseli excursioniști.

O să-i pună el la punct cînd își vor prezenta concluziile, cu siguranță aberante, pentru că cercetările lor de pînă acum nu pot da decît rezultate aberante.

Inginerul șef nu-i mai comunică directorului aceste gînduri. O să-și dea el seama și singur cînd va vedea fantasmagoriile acestor intruși.

CAPITOLUL UNSPREZECE

Epuizat, Victor adormi. Somnul îi era agitat, tensiunea nervoasă acumulată se descărca acum repetînd chinurile suferite în celula de penitență.

Lumină orbitoare, întuneric beznă, ger cumplit, căldură înăbușitoare, zgomote asurzitoare și vaiere omenești îngrozitoare.

După vreo oră și jumătate se auzi megafonul.

Victor se trezi pe loc. Fiecare fibră a rețelei sale nervoase era angajată în duelul acesta surd, instinctele îi funcționau asemeni unui detașament de comandă în alertă gata să acționeze la primul ordin.

Se auzi din nou vocea care nu avea nici urmă de accent străin:

— Ordinul căpitanului Gerhardt: grăbiți-vă să serviți masa, după masă ancheta continuă. Am încheiat!

Instinctiv își întoarseră toți capul spre peretele din dreapta. După cîteva secunde se auzi scîrțîitul liftului cu alimente. Robert apăsă pe buton și găsiră într-adevăr porția de alimente pentru ziua aceea.

Trei porții.

Robert duse laptele praf în baie, apoi deschise prima cutie de conserve. Eva le luă pe celelalte două. Băiatul îi înțelese îndată gîndul. Acum dispuneau de patru cutii, vor consuma doar două, celelalte le vor păstra pentru seara.

Robert deși nu era prea bucuros de soluție, acceptă.

Victor își revenise într-atît încît să se poată așeza la masă. Acum își dădea seama cît îi este de foame. Eva observă și voi să mai desfacă o cutie de conserve dar Victor o opri.

Nu e nevoie, am să suport! îi spuse din ochi.

Fata încercă să-i dea din porția ei, dar el o opri, acceptă doar o bucățică de pesmet.

Terminară de mîncat și Victor se întinse din nou pe divan. Abia acum simți într-adevăr cît era

de epuizat. Știa însă că trebuie să stea de veghe. Era curios să afle cum va fi ancheta la care va fi supus Robert.

Se înșelase însă pentru că la anchetă fu chemată Eva.

— Häftling numărul trei — se auzi vocea scîrboasă a căpitanului. Ia o hîrtie și un creion și pregătește-te să răspunzi la întrebări.

Eva își privi surprinsă fratele, apoi luă creionul și hîrtia.

Vocea continuă:

— Ești gata? Atunci notează! Am de pus o singură întrebare, Häftling numărul trei: Cum funcționează în orășelul L oficiul poștal și rețeaua telefonică? Atențiune, întrebarea pare simplă doar la prima vedere. Trebuie să indici ce număr de salariați lucrează la oficiile respective, între ce ore, cum este asigurată paza clădirilor în timpul zilei și noaptea. V-aș putea recomanda Häftling numărul trei să faceți un mic schimb de experiență cu Häftling numărul unu. Veți afla de la el ce pățește acela care scrie neadevăruri sau încearcă să treacă sub tăcere anumite lucruri. Veți mai afla de la el că Gerhardt nu glumește de fel.

Häftling numărul trei! Ceea ce vei scrie pe hîrtie va fi scris pe proprie răspundere și vei suporta toate consecințele. Dacă vei fi docil nu vei păți nimic neplăcut, dar dacă ai de gînd să nu fii înțelegător celula individuală te așteaptă. Ce înseamnă asta îți poate descrie cu lux de amănunte colegul dumitale. Cum eu aștept răspunsul la întrebare abia deseară, ai suficient timp spre a te informa.

Un declic slab. Căpitanul încheiase ceea ce avusese de spus.

Lui Victor îi pieri somnul. De ce oare a luat fata la rînd? Logic ar fi fost să urmeze la rînd numărul doi: Robert. Să fie ăsta doar un simplu capriciu?

Sau poate căpitanul contează pe faptul că Eva e mai slabă?

Victor își încleștă pumnii la gîndul că Eva ar putea fi supusă oribilelor chinuri ale camerei de tortură. Nu, așa ceva nu trebuie să se întîmple.

El nu poate permite cu nici un chip așa ceva!

Dar cum se poate evita?

În primul rînd va verifica răspunsurile fetii. În fond, sînt niște întrebări atît de lipsite de importanță încît fără nici o rezervă poate scrie chiar adevărul...

Oare așa să fie?

Poșta și telefoanele nu sînt păzite nici ziua nici noaptea; La ce naiba le-ar fi păzit? Dar oare e indicat să afle căpitanul așa ceva? Cine știe ce intenții are? Trebuie apărată Eva, sau trebuie apărat orașul?

Între timp fata s-a apucat să scrie răspunsul. Cînd termină îi dădu foaia lui Victor. Efectivul îl scrisese, evident, din inspirație. Afirma că instituțiile respective sînt păzite cu strășnicie și ziua și noaptea. Victor ar fi vrut să șteargă afirmația asta. Dar avea oare dreptul, s-o împiedice pe Eva să-l deruteze pe căpitan, făcîndu-l să creadă că cele două clădiri sînt sub continuă supraveghere.

Dar căpitanul s-ar putea să dispună de informații exacte și să nu vrea decît să le verifice sin-

ceritatea? E limpede că și pe Victor îl pedepsise pentru careva dintre datele ireale pe care le consemnase.

Victor o privi îngrijorat pe Eva. Fata îi întoarse privirea și Victor își dădu seama că frămîntarea lui e zadarnică. Eva nu va accepta să schimbe nici o iotă din răspunsul așternut pe hîrtie. Își asumă răspunderea unei atitudini pe care o avusese dealtfel și el. Unica atitudine cinstită, unica posibilă. Și acum lui Victor îi era limpede că n-are nici un drept de a se amesteca, nemaivorbind de faptul că era convins că ar fi și inutil. Asta i-o spunea privirea hotărîtă și calmă a Evei.

Și totuși nu avea voie să-i permită să intre în camera de tortură. O va reține. Să vedem ce li se poate întîmpla dacă se opun? Nici măcar înfometarea nu este atît de chinuitoare ca acea încăpere de tortură. Și cît timp îi poate frustra de hrană? Căpitanul și acoliții lui nu intenționează să-i suprime. Asta ar fi putut să o realizeze mai ușor și mai din vreme dacă ar fi vrut. Modul complicat și costisitor, minuțiozitatea cu care au montat celula demonstrează că au foarte mare nevoie de prizonierii căzuți în capcană. Ei bine, atunci să-și dea seama că nu au pus mîna pe niște prizonieri oarecare!

Robert, care citise și el hîrtia, îl privea întrebător pe Victor.

Victor dădu doar din cap în timp ce Eva, apropiindu-se de poșta pneumatică, își încredință acesteia răspunsul.

Victor strînse pleoapele dar nu adormi. Acum începu să-l preocupe din nou persoana și reapari-

ţia servitorului, sau colaboratorului, sau poate, cine ştie, a prizonierului căpitanului.

Îşi frămînta memoria încercînd să găsească o asemănare de voce cu a cuiva cunoscut şi să deducă astfel vîrsta individului, personalitatea posibilă a acestuia şi odată cu asta şi rolul pe care l-ar putea împlini. Recunoscu apoi în sinea lui că nu poate deduce nimic. Sînt obosit, epuizat! îşi spuse el. Dracu pricepe toată afacerea asta. Din toate ipotezele cea mai plauzibilă rămîne tot aceea că Gerhardt a montat o situaţie artificială şi, în realitate, totul e o farsă. Şi adormi. Dormi un somn lung şi odihnitor. Nu se trezi nici măcar seara, cînd Robert notă pe foaia calendarului: „11 iulie — marţi seara — ora zece".

Eva puse de o parte conserva lui Victor, împărţi porţiile în trei şi după ce mîncară se culcară şi ei.

Deşi se culcaseră după Victor, amîndoi se treziră înaintea lui; dimineaţa între şase şi şapte. Prima se trezi Eva, apoi Robert. De cum se trezi, Eva scrisese pe o hîrtiuţă o întrebare: „Ai dormit bine?" şi i-o întinse fratelui ei cînd se trezi şi el.

„Da" răspunse el şi adăugă: „Dar tu?"

„Nimic deosebit" răspunse fata şi privi cu recunoştinţă spre Victor. El fusese doar cel care descoperise existenţa drogurilor în laptele praf şi înainte de a pleca spre camera de tortură avusese grijă să le comunice.

Oare ce i se întîmplase lui dincolo? Ieri nu voise să-l sîcîie, văzuse doar cît era de chinuit. Bietul băiat. Deşi chiar căpitanul îi spusese să-l întrebe pe Victor. Acum însă va trebui să-l întrebe.

La urma urmei trebuie să fie pregătită pentru ce o așteaptă.

La ora șapte notaseră pe calendar data de miercuri, Victor se trezi la opt fără un sfert.

Eva se grăbi să-i servească lui Victor, la pat, mîncarea rămasă de seara. Robert, somnoros și flămînd, se pregătea să intre în baie, voia să evite spectacolul care i-ar fi stimulat și mai mult foamea. Cu un gest, Victor îl reținu. Oferta era fermă, nu putea refuza.

„Coșmar?" scrise pe hîrtia de corespondență. Ceilalți doi, negară zîmbind.

„Deci laptele praf..." scrise din nou, apoi își dădu seama că știau și ei și șterse cuvintele scrise făcîndu-le ilizibile.

După ce intră Robert în baie Eva îl întrebă pe Victor: „Ce ți-au făcut în camera de tortură?"

Victor ridică din umeri, apoi, neputînd să evite răspunsul, îi scrise fetii vag despre reflectoare și despre corul acela infernal — trecu sub tăcere alternanța de temperatură. Nu știa încă precis ce va face, dar era hotărît să nu o lase pe Eva să intre în celula de tortură. Nu avea deci rost să o chinuie de pomană.

Eva strînse hîrtia, voia să i-o arate și lui Robert. Băiatul se întoarse curînd și citi impasibil rîndurile așternute pe hîrtie. Își cunoștea prietenul și știa că *dintr-atît* nu se putea întoarce în *halul* în care revenise în camera lor. I se păru și lui inutil să-i comunice Evei acest gînd. Se așeză lîngă masă și, invitîndu-l pe Victor, desfăcu hîrtia pe care era desenată tabla de șah.

Victor refuză să joace.

Robert o invită pe Eva, fata primi, mai mult ca să-l lase pe Victor să se odihnească.

Toate gîndurile lui Victor erau concentrate asupra găsirii unei modalităţi de a o scăpa pe Eva de chinurile celulei, de tortură fără ca asta să afecteze prea mult situaţia lor.

Dar dacă Gerhardt nu va repeta penitenţa de ieri, era şi asta o ipoteză, dar cea mai puţin verosimilă.

Privi în jur căutînd parcă un răspuns ascuns undeva în pereţii camerei.

Pe peretele din dreapta erau aliniate nişte mînere. Despre rostul acestora căpitanul Gerhardt nu vorbise încă. Nici măcar nu le interzise să se atingă de ele. Dacă acestea ar fi prezentat un pericol le-ar fi atras cu siguranţă atenţia.

Spre uimirea jucătorilor de şah Victor sări brusc în picioare şi trase de unul din mînere.

Dinspre megafon se auzi un declic slab, apoi vocea „trădătorului".

— Nu aveţi voie să vă atingeţi de nimic fără a avea instrucţiuni de la căpitanul Gerhardt. Dacă se repetă, voi raporta.

Declic. Linişte.

Asta ce-a mai fost?

Şobolanul ăsta îi ţine oare tot timpul sub observaţie?

Stă undeva într-o cămară şi receptează semnale luminoase ori de cîte ori ating ei vreun obiect? Poate raportează şi de cîte ori folosesc ei baia? Poate îi vede chiar?

Victor ar fi vrut să mai tragă o dată de mîner, sau măcar de un altul. Renunţă, nu trebuia

înfuriat căpitanul Gerhardt tocmai acum. Şi, după cum înţelesese, şobolanul nu va raporta prima încercare. Să ne limităm pentru moment la atît.

Fantastic, de ce tehnică uluitoare dispune căpitanul!

Victor se culcă din nou.

Dotaţia tehnică atît de exagerată şi complicată îl punea pe gînduri: două gratii care închideau culoarul şi care atunci cînd intraseră ei nu erau acolo; mînerele care transmit semnale recepţionate de un observator; tortura pe bază de reflectoare, megafoane şi termostate; liftul alimentar şi poşta pneumatică...

Toate erau un indiciu sigur că nu vor avea curînd prilejul să dea ochii cu domnul căpitan. Dar cu tehnica îşi puteau permite să cocheteze. Ce ar fi să întoarcă împotriva lui toată această maşină infernală găsind o fisură în mecanismul acesta complex? Cei doi şahişti îl priviră din nou miraţi.

Victor sărise în picioare şi, preocupat, măsura cu paşi egali camera, lucru care nu-i prea era în fire. Aceasta o ştia cel mai bine Robert care, cunoscîndu-şi prietenul, văzuse de nenumărate ori că atunci cînd îl frămîntau probleme vitale părea calm pînă la placiditate. Dacă Victor era atît de agitat, fără îndoială îi venise o idee extraordinară.

Ideea nu era încă decît o vagă părere, dar cu atît mai mult îl neliniştea. Se duse în baie şi reveni cu cratiţa în care dizolvaseră laptele praf. Era o crăticioară rotundă, încercă să-i îndoaie marginile dar nu reuşi. O duse înapoi şi strînse cutiile de conserve. Erau opt bucăţi. Eva, probabil

din instinct de gospodină spălase cu grijă cîteva dintre ele, cu toate că după ce făcuseră din primele cutii pahare pentru apă, celelalte nu le mai erau necesare. Victor le presă puțin și încercă să le vîre una într-alta, reuși cu trei dintre ele, pe celelalte le puse deoparte, pe cele trei le călcă în picioare în așa fel încît nici o forță din lume nu le-ar fi putut desprinde una de alta. Cînd termină, așeză ciudățenia fabricată pe mînerul ridicat al poștei pneumatice.

Eva și Robert priveau nelămuriți acțiunea lui Victor, dar simțeau, văzîndu-i concentrarea, că orice întrebare ar pune ar fi în zadar.

Terminînd de meșterit se culcă, își sprijini capul pe mîinile încrucișate și își aținti privirea în gol. Spre prînz se încheie și partida de șah. Eva se duse în baie, în curînd se auzi prin ușa închisă jetul de apă al dușului. Robert se întinse pe divanul fetii.

Respirația egală a lui Robert era un indiciu că aținise, Victor se ridică încetișor, luă de pe masă lanterna de care nu se atinseseră de cînd erau aici. O aprinse cu grijă, ardea. O stinse, o vîrî în buzunar și se culcă din nou.

Eva reveni din baie, proaspătă și cu un zîmbet forțat pe buze. Pe Robert îl trezi zgomotul ușii, îi zîmbi fetii la fel de forțat apoi sări cu o mișcare bruscă de pe pat.

Eva îi făcu semn să rămînă, dar Robert porni precipitat spre ușă, apoi îndărăt: unu, doi, trei, unu, doi, trei...

Victor își privea prietenul fără să spună nimic. Știa că nu reușise să-l înșele atunci cînd mi-

nimalizase voit descrierea torturilor suferite în celula individuală, amenințare de care nu scăpaseră încă. Robert nu îl credea și nu-l credea nici Eva. Fata zîmbea, dar aștepta, desigur cu inima strînsă cît un purice, chemarea căpitanului Gerhardt.

Era ora prînzului...

Robert știa și el ce o așteaptă pe Eva și sentimentul de neputință care-l copleșea era cumplit.

Douăsprezece și jumătate...

Cît o să mai dureze iadul acesta?

La unu fără un sfert se auzi vocea căpitanului:

— Vorbește Gerhardt. Häftling numărul trei, nici dumneata nu ai declarat adevărul. Pentru asta azi vom tăia porția dumitale de hrană și vei trece în celula de anchetă. Îmi pare sincer rău, dar eu v-am atras dinainte atenția. Și Häftling numărul unu ți-ar fi putut spune... Ei bine, mișcă...!

Ușa se deschise și Eva, cu bătăile inimii accelerate, făcu un pas spre ea, cînd Robert o prinse de încheietura mîinii și răsucindu-i brațul o zvîrli cu putere pe pat. Fără să țină seama de țipătul fetii se întoarse și se îndreptă spre ușă, dar Victor păsise peste prag ținînd într-o mînă cutiile de conserve strivite, cu cealaltă făcîndu-i semn lui Robert să tacă. Robert dădu înapoi, nu-și mai putea reține prietenul. Și n-avea nici un sens să se furișeze după el. Se descumpăni o clipă și, pînă să-și revină, ușa se închise fără nici un zgomot în urma lui Victor.

Eva, pentru prima oară de cînd fuseseră închiși aici, țipă disperată:

— Ce ai făcut?

Robert, dezorientat, stătea, clătinîndu-se în mijlocul camerei.

— Nu trebuia... tot el... și a doua oară...

Un plîns cu sughițuri scutura umerii fetii.

Robert voi să se apropie de fată, să-i spună consolînd-o că nu asta voise, că altfel își imaginase lucrurile și că nu se înțelesese cu Victor, că fusese și el surprins de hotărîrea acestuia, dar în clipa aceea de afară se auzi o împușcătură.

Apoi încă una și după ea un zgomot infernal, explozii, zornăituri.

Ce s-a întîmplat?

Să fi observat căpitanul Gerhardt substituirea de persoană și să-l fi împușcat pe Victor? Dar zgomotul acela de iad ce putea să fie? Ce poate să fie zgomotul acesta continuu, mai slab dar persistent ca o suită neîntreruptă de declicuri.

Robert se repezi la ușă și începu să bată cu pumnii în ea. Desigur în zadar.

Eva stătea îngrozită pe pat, nu mai plîngea, respira doar suspinînd, incapabilă să articuleze vreun cuvînt.

Și, deodată, ca un răspuns ironic, se auzi zgomotul liftului alimentar care le servea impasibil, hrana cea de toate zilele... Două porții...

Cînd ieşi pe uşă, Victor zări din nou cele două grilaje şi între ele celula luminată. Cu lanterna aprinsă lumină culoarul, într-o parte şi în cealaltă. Bezna se destrămă dar nu se vedea decît un coridor pustiu. Băgă iute lanterna în buzunar şi trecu tabla presată în mîna dreaptă. Cînd trecu pragul celulei de tortură aşeză cu grijă cutiile presate în colţul de jos al canatului uşii.

Socotea că dacă uşa nu se poate închide de tot va rămîne un spaţiu suficient de mare ca temperaturile excesive ale camerei să se mai anihileze puţin.

Se gîndea doar la atît?

La drept vorbind nu. Se gîndise şi la ceea ce s-a întîmplat într-adevăr după aceea. Spera să facă o breşă în angrenajul acela tehnic potrivit ca un ceasornic. Ce se putea întîmpla?

Şi iată, după ce a păşit pragul celulei, uşa ce-i drept s-a închis, dar împiedicîndu-se de cutii, scîrţîind îngrozitor, a glisat înapoi, şi s-a mai închis o dată, în clipa aceea s-au auzit cele două împuşcături pe coridor şi tot atunci începu hărmălaia. Uşa se trîntea şi se deschidea iar, afară se auzeau huruituri, apoi pe neaşteptate uşa se opri deschisă pe jumătate, zgomotele de pe culoar se estompaseră şi se auzi vocea căpitanului Gerhardt:

— Ei bine, să începem Häftling numărul trei. N-ai vrut să asculţi sfatul căpitanului Gerhardt,

acum vei face cunoștință cu metodele lui mai dure...

Victor chiui. Gerhardt n-a observat nimic, Gerhardt nu știe că el, Victor, din voința lui, a luat asupra sa chinurile cărora trebuia să le fie supusă fata, nu știe că ușa a rămas deschisă, căpitanul comandă mecanismul ușii, dar nu este informat îndată dacă mecanismul nu se supune comenzilor lui. Dar ce să fi însemnat oare împușcăturile?

Să fie altcineva acela care a tras?

Gerhardt își continuă textul:

... așa deci Häftling numărul trei. Ai să vezi acum că nu se poate glumi cu căpitanul Gerhardt. Un duș rece te va lămuri...

Oare celălalt să nu-l fi informat încă pe căpitanul Gerhardt?

În angrenajul acesta diabolic, să nu-i fi fost posibil s-o facă?

Victor, prudent, privi pe deschizătura ușii. Cele două gratii de pe coridor, coborîte din tavan erau ridicate pînă la mijloc.

Victor era liber!

Dacă drumul fără perspective spre măruntaiele muntelui se poate numi libertate.

Oare nu e doar o nouă capcană?

... Îl facem să joace puțin pe Häftling numărul trei. Dispunem de toate mijloacele spre a-l face să devină mai înțelegător...

Încă n-a aflat nimic. Și ce interes ar putea avea el, sau celălalt să-l facă să iasă din închisoarea lui sigură. Era doar prizonierul lor, dispuneau total de el. Era firesc să-i izoleze cînd au pătruns aici. Dar acum?

Ia să ne mai gîndim puțin:

Și dacă celălalt, acel presupus celălalt care a tras adineauri două gloanțe — nu l-a putut informa pe căpitan pentru că trebuie să stea de veghe să-l poată împușca pe Victor de îndată ce trece pragul celulei? Dacă ne putînd repara mecanismul, stricat al gratiilor a hotărît să-l lichideze amăgindu-l să iasă?

La urma urmei asta o putea verifica ușor. Celălalt spre a-l putea ochi are nevoie de lumină. Victor se întoarse în celulă, aprinse lanterna și examină placa de sticlă a acoperișului. Era destul de jos acest acoperiș, îl ajungea chiar fără să fie nevoie să se ridice măcar pe vîrfuri. Luă cutiile strivite și le azvîrli în tavan. Sticla se sparse zăngănind și Victor văzu exact imaginea la care se așteptase: un bec, un reflector și un megafon. Megafonul funcționa încă.

...pentru că cine crede că se poate glumi cu căpitanul Gerhardt, se înșală amarnic. Pentru că Gerhardt nu e chiar de colea...

Și se aprinse reflectorul. Victor aruncă încă o dată cu toată forța cutiile de conserve. Sticla se sparse cu zgomot.

...și nu poate fi păcălit cu una cu două, el pretinde o disciplină de fier și are grijă ca...

Voi să spargă și becul, dar renunță. Ajungea cu ușurință la el așa că se mărgini să-l deșurubeze doar. Cine știe dacă nu va avea cîndva nevoie de el?

...și acum să-l jucăm puțin pe prizonierul nostru nesupus. Întîi puțintică răcoare, să-l împrospătăm, apoi o baie bunicică de aburi...

Victor stinse lanterna și își îndreptă toată atenția asupra coridorului, gîndindu-se că dacă adversarul are vreo posibilitate să facă lumină o va face. Dar de ce nu poate avea posibilitatea? La urma urmei nu poate bîjbîi prin beznă...

Dar nu se aprinse nici o lumină.

Victor strîngea încă în mîna stîngă cutiile de conserve. Acum întinse mîna și ciocăni cu ele podeaua. Individul ar fi putut trage, și la acest zgomot pe întuneric, căci, la urma urmei, ar fi putut vedea înălțimea la care se ridicase grilajul. Dacă ar fi tras la înălțimea genunchiului îl nimerea sigur pe acela care ar fi vrut să se strecoare pe sub el.

Nu se auzi nici o împușcătură.

Victor mai aștepta o bună bucată de vreme, între timp megafonul amuțise și în celulă temperatura cobora vertiginos, aerul rece filtrîndu-se pe deschizătura ce i se oferise pe neașteptate. Se tîrî prudent pînă la ușa din fața lui. Ușa era complet etanșă, atît de strîns încît nu reușea să-i determine prin pipăit nici măcar marginile. Îi veni ideia să bată în ușă, apoi se răzgîndi, era încă în pericol. Și la ce i-ar fi folosit? Se strecură fără zgomot pe sub grilajul din stînga pătrunzînd în hăul coridorului. Se tîra pe burtă, lipit de podeaua de beton. Îl dureau mușchii din cauza efortului făcut pentru a nu se ridica mult de la pămînt. Făcuse un drum istovitor — în realitate cîțiva metri — și ajunse la un punct unde coridorul cotea brusc la dreapta. Nu mai rezista: se ridică. La urma urmei dacă ar fi vrut să-l împuște careva ar fi putut s-o facă și pînă acum și era greu de presupus

că toate colțurile acestei capcane subterane să fie păzite.

Înainta cu prudență, păşind fără zgomot cu paşi de pisică, se oprea din cînd în cînd şi asculta cu toate fibrele timpanului încordate. — Dar coridorul era învăluit în întuneric şi liniște deplină.

În beznă ai întotdeauna sentimentul că este cineva în spatele tău, chiar dacă nu se aude nici o suflare sau mişcare. Victor simțea cu toată ființa lui că e singur, că la o anume distanță nu se află nimeni pe coridor. Aprinse lanterna.

La zece metri distanță coridorul se termina cu o uşă. Se furişă pînă acolo şi îşi lipi urechea de ea. Brusc trebui să se agațe de ceva pentru că uşa care se deschidea înăuntru nu fusese închisă cu clanța. Stinse lanterna, se lipi de perete şi împinse uşa uşor, cu vîrful degetului . . .

Se aşteptă să pătrundă într-o altă încăpere dar cum ochii i se obişnuiseră cu bezna, zări foarte departe o licărire de lumină. Deduse că şi după uşa aceea se întindea acelaşi coridor. Acum nu mai avea nevoie de lanternă. Se îndreptă păşind în vîrful picioarelor spre sursa de lumină. La început sperase că mergînd în direcția luminii va ieşi la suprafață, apoi îşi dădu seama că lumina era artificială. Era doar pîlpîirea slabă a unui beculeț, în schimb se auzea un zumzet din ce în ce mai puternic.

Ajunse în sfîrşit. Coridorul se lărgea, apoi se înfunda într-o încăpere largă. Zgomotul se auzea din spatele peretelui din dreapta şi era produs de un oarecare generator de curent.

Victor se afla în incinta unei micuțe uzine

electrice, utilate cu un tablou de comandă reglementar, cabluri, lădițe cu scule, și nimenea nicăieri.

Alese dintre scule un ciocan masiv, era bun și acesta ca armă de apărare, apoi se apropie de ușa din față, probabil a doua ieșire din uzină.

Ușa era încuiată.

Încotro s-o pornească?

Înapoi pe coridor.

Stinse lanterna și se descălță. Cu lanterna într-o mînă, cu pantofii pe care nu voia să-i lase acolo neștiind dacă se mai poate întoarce sau nu, în cealaltă, Victor se strecură îndărăt, pe coridor. Asculta atent dar nici un zgomot nu indica prezența cuiva care l-ar fi putut urmări. Cu toate acestea avansa încet și cu prudență gata oricînd la o întîlnire neprevăzută. Ajunse astfel la locul unde coridorul cotea spre stînga, spre celule. În fața lui aceeași beznă și liniște totală. Inima îi bătea puternic. Se putea aștepta să dea ochi cu dușmanul. Așteptările lui rămăseseră însă fără rezultat. Unde poate fi Gerhardt și ce așteaptă oare?

După ce se încredință că dinspre coridor nu vine nimeni îi pipăi colțurile, spre marea lui surpriză culoarul continua și în fața lui. Acel cineva care trăsese gloanțele s-ar fi putut ascunde în preajma celulelor așa că el se hotărî să meargă drept înainte pe drumul încă neumblat spre care-l atrăgea și curiozitatea. Și coridorul acesta cotea repede spre dreapta, Victor se uită prudent în lungul lui. Văzu o dîră subțire de lumină dar nu putea aprecia la ce distanță este. Așteptă încordat cîteva clipe, dar nu auzi nici un zgomot. Porni înainte pășind în vîrful picioarelor. După ce merse

vreo douăzeci, douăzeci și cinci de metri ajunse din nou în fața unei uși. Ușa nu era bine închisă și lumina se filtra pe deschizătura ei. Și aici liniștea era absolută. Se lipi, cu respirația oprită de perete, gata oricînd să se apere cu ciocanul pe care-l ridicase deasupra capului și privi prin deschizătură.

Se trezi în fața unei imagini de groază.

Văzu colțul unei mese, marginea spătarului unui scaun și pe jos o uniformă germană, culcată parcă cu grijă, avînd deasupra gulerului — da chiar deasupra gulerului — un craniu omenesc. Un schelet îmbrăcat, uitîndu-se cu atenție descoperi căzută într-un colț și cascheta militară.

Victor nu era un băiețel sperios, dar privind tabloul care i se dezvăluia în fața ochilor simți pierindu-i orice putere. Se clătină pe picioare și uitînd cu desăvîrșire orice măsură de siguranță oftă din adîncul pieptului. Apoi intrară din nou în funcțiune, febril, instinctele. Nu e urmărit? Nu, nu se aude nici un zgomot, totul e mort și liniștit. Oare în camera asta, în afara imaginii de groază pe care o văzuse, ce surpriză îl mai așteaptă?

Nu are decît o singură soluție, va trebui să intre. Și dacă înăuntru stă cineva la pîndă?

Lîngă un schelet? Acela nu poate fi decît un nebun! Pe Gerhardt îl bănuia de mult că poate fi nebun...

Cu o decizie bruscă își izbi pantofii de ușă. Cel dinăuntru trebuie să reacționeze într-un fel.

Nu se auzi nimic.

Abia atunci observă Victor cheia care era pe dinafară.

Prinse zdravăn clanța ca în caz de pericol să poată trînti ușa și învîrti cheia. Apoi împinse încetișor ușa. Nici o mișcare, nici înăuntru, nici în spatele lui.

Pînă să i se dezvăluie toate cotloanele camerei i se păru o veșnicie. Masa, un pat de campanie într-un colț, o altă ușă, leit acelei care da din camera lor spre baie, un raft uriaș pentru cărți, un aparat de radio pe un dulăpior și nimeni care să observe ușa acum aproape complet deschisă prin care el vedea toată camera și vedea că, în afara scheletului, în ea nu se mai afla nimeni...

Scoase cheia din broască pentru ca la nevoie să se poată apăra închizîndu-se și intră. Pe masă zăcea un plic mare, îngălbenit de vreme. Lîngă el ochelari și stilou. Patul nestrîns de parcă acum l-ar fi părăsit stăpînul său. Cine? Scheletul acesta care zace aici ca și cum chiar acum s-ar fi răsturnat de pe scaun?

Să se fi prăbușit într-adevăr de pe scaun cu zece ani în urmă? În cît timp se descompune un cadavru?

Pe masă zări o placă de sticlă, sub ea o hartă și pe colțul mesii o cutie de metal cu un șir de butoane numerotate. Observă de îndată că fiecărui buton îi corespunde un șir paralel de numere: de două ori unu, de două ori doi... Dar se putea gîndi el acum la rostul acestora?

Viața îi era încă în pericol.

Și unde este Gerhardt?

Și unde este celălalt? Cel care a tras? De ce au părăsit acest cadavru? Le-a fost silă de el? Dacă

ar fi fost așa ar fi încuiat și ușa după ei... Sau poate foloseau camera asta venind aici pentru butoane, pentru radio. Oricum ar fi putut să-l ia de aici sau dacă le-a fost silă măcar să-l fi acoperit...

Obsesiv revenea ideea că scheletul acesta nu a fost văzut încă de nimeni. Că a rămas așa cum căzuse de pe scaun și nimeni nu fusese pe aici de atunci.

Să înnebunești, nu alta.

Victor strînse bine coada ciocanului și trase cu urechea spre coridor. Nimeni. Apoi zări din nou plicul. Se apropie de masă, îl luă și îl desfăcu. În plic cîteva pagini scrise îndesat. Victor nu știa nemțește dar voi să vadă cui îi e adresată epistola:

„Dragă Kurt!"

„Mein" înseamnă al meu. Deci „Dragul meu Kurt!"

Să fie scrisoarea mortului? Testamentul lui? Și plicul nu l-a desfăcut nimeni? Victor alese ultima foaie și citi uluit semnătura:

„Gerhardt"

Gerhardt? Scheletul? Ce poate fi asta? Ce se întîmplă aici?

Victor căzu pradă unei bănuieli cumplite, atît de cumplite încît simți nevoia să se așeze pe scaun spre a-și aduna gîndurile.

Gerhardt nu există. Gerhardt este o fantomă. Dar atunci cine le vorbise? Nu, asta nu poate fi cu putință, Gerhardt o fi plecat iar ăsta a rămas aici, dar cine este acesta? Și cine este acel celălalt care a tras cele două împușcături? Cum de n-a apărut pînă acum? Sau poate totul a fost doar o

închipuire şi cele două împuşcături nu se auziseră în realitate?

Din punctul *lor* de vedere el n-ar fi avut voie cu nici un chip să pătrundă aici. Toate amănuntele demonstrează că aici este centrala construcţiei subterane. Iată şi harta, ia să vedem! Planul coridoarelor, încăperile numerotate. Pe cutia cu butoane ambele clape cu numărul patru sînt cuplate. Ce poate însemna patru?

Să pornim de la ieşire! Ei, ia te uită, sînt două ieşiri! Care este a lor? Evident aceea foarte apropiată de două încăperi situate pe cele două laturi ale coridorului... Da, asta este... Atunci celula lor este şi ea aici; numărul doi. Coridorul este notat cu unu. Camera de tortură poartă numărul trei. Da, celula lor este numărul doi, pe plan e desenată şi baia, dar nu e numerotată aparte. Ia să vedem butoanele. Şi cel notat cu numărul doi şi acela notat cu numărul trei sînt cuplate, nu le observase de la început pentru că erau apăsate doar pe o singură parte a şirului. Şi patru? Drept înainte, apoi la stînga la capătul coridorului. Acolo era uzina electrică. Prin ce se deosebeşte uzina de celula lor? Ia să vedem, în primul rînd are uşa deschisă. Şi prin ce se deosebeşte de coridor? Să apăsăm al doilea buton cu indicativul respectiv! Victor scoase capul pe uşă. Pe coridor se aprinsese lumina. Aşa! Uzina şi celula lor sînt luminate. Şi atunci, butonul cu numărul doi, acela care nu este cuplat, acela trebuie să fie de la uşa celulei lor. Trebuie să-l cupleze.

Repede pentru că se pare că acum sînt singuri aici. Dar cine poate şti cît timp?

Victor apăsă butonul, își înhăță pantofii și goni pe culoarul acum luminat, spre prietenii lui, uitînd orice măsură de prevedere.

Cei doi nu îndrăzniră să iasă din celulă decît după ce îl văzură pe Victor strecurîndu-se pe sub gratii și apărînd în fața lor...

Îl străfulgeră gîndul că poate dacă ar fi apăsat și pe butonul cu numărul unu, gratiile s-ar fi ridicat și acum n-ar fi fost nevoie să se strecoare pe sub ele. Apoi alungă această legătură logică inutilă, care îi apărea în minte probabil automat izvorînd din structura intimă a modului său de a gîndi?...

Automat?

Dacă gratiile au coborît automat și celula de tortură funcționează tot automat? Dealtfel asta și voise, să facă o breșă în acest sistem tehnic ultraspecializat...

Dar e acum timp pentru astfel de cugetări?

— Veniți — le făcu semn celor doi să se strecoare și se strecură el primul pe sub gratii. În fața lor era ușa blindată pe care intraseră și pe care nu o puteau deschide, nici pe dinăuntru nu avea nici un fel de clanță.

— Așteptați o clipă! — și fugi spre camera mortului. Cuplă butoanele cu numărul unu, ascunse grăbit filele scrisorii în buzunar.

În cîteva secunde fu înapoi, dar nici acum ușa blindată nu se clintea.

— Spune-ne în sfîrșit ceva! — îl apostrofă enervat Robert.

— Desigur, iertați-mă...!

Le povești pe scurt destul de încurcat și bîl-

bîindu-se aventurile și descoperirile de pînă acum. Pentru ca cei doi să înțeleagă fu nevoit să repete povestirea.

— Și ce facem acum? — întrebă Robert.

— Apăsăm pe butoanele cu numărul cinci. A doua ieșire e numerotată cu cinci.

Acum însă se îndoia și el de succes.

Se strecurară pe sub gratiile care nu se mișcară la apăsarea pe buton — s-au stricat, gîndi Victor — și se îndreptară grăbiți spre coridor.

— Eva să nu intre! — spuse Victor pentru că voia s-o ferească de priveliștea scheletului acoperit.

— Lasă ușa deschisă, noi o să stăm aici afară, de pază — zise Robert luînd ciocanul din mîna prietenului său.

Victor intră și abia acum îi veni în minte să deschidă ușa care dădea spre baie. Baia era exact la fel cu aceea de lîngă celula lor și așa cum prevăzuse, era goală.

Apăsă ambele butoane de la poziția cinci și ieși.

— Haidem!

Și ca unul care cunoaște bine locurile o porni spre uzina electrică. Aici își completară „armamentul", Victor luă o rangă, Eva o pilă lungă.

Victor avusese dreptate. Se deschise și ușa de vis á vis și în fața lor se întindea un alt coridor luminat, apoi cotea și acesta spre dreapta paralel cu celălalt.

Deci și cealaltă intrare este situată tot în coasta acelui munte cu grohotișuri — gîndi Victor.

Ajunseră la ușă, dar aici îi întîmpină o nouă

supriză: șase discuri asemănătoare leit cu cele de pe partea exterioară a ușii pe care intraseră în labirint.

Victor încercă să formeze numerele bine știute, întîi pe al doilea, apoi pe primul, cel care se dovedise la timpul său a fi eronat.

Aici nu se potrivea nici unul dintre ele.

Discurile întoarse reveniră în cîteva secunde la poziția inițială.

— Discurile semnalizează că numărul e greșit! declară Victor.

— Și atunci? — întrebă Eva.

— Deocamdată trebuie să ne întoarcem. Încercăm și celelalte butoane, deși mai mult ca sigur ușa asta funcționează altfel.

— Deci sîntem în continuare prizonieri — remarcă Robert întristat.

— Vom reuși să ieșim! — răspunse ritos Victor. Dacă nu merge altfel vom descoperi depozitul de alimente, trebuie să existe așa ceva pe aici și vom încerca cele un milion de posibilități.

— Ai înnebunit? — întrebă Robert — doar ai calculat că asta ar ține vreo cîteva săptămîni.

— Și ce altă posibilitate avem?

— Și dacă între timp vine cineva? se îngrijoră Eva.

— Nu poate să intre decît pe aici. Ne baricadăm — răspunse Victor. Deși dracu știe dacă are cine să mai vină...

Făcu o pauză, apoi adăugă:

— Dacă am găsi o armă...

Lui Robert îi veni o ideie.

— Ai percheziționat scheletul?

Victor se lovi peste frunte:

— Uite că asta nu mi-a trecut prin minte, ce-i drept mi-a fost și silă de el... Totuși, să mergem!

În stînga scheletului, partea pe care se prăbușise, găsiră un toc de armă conținînd un revolver Frommer cu rezervorul de șase gloanțe complet și în plus un glonte pe țeavă.

— Ei, asta e altă viață, acum, acum dacă vor n-au decît să și vină.

Era patru după amiază. Eva și Robert mîncaseră o conservă, una i-o păstraseră lui Victor. S-ar fi putut întoarce în celula lor să o ia dar nu avea nici un rost pentru că în dulăpiorul pe care era așezat radioul găsiră o cantitate considerabilă de conserve. Dar să mănînce aici, în cripta asta? Și de aici înainte unde să stea? Cea mai comodă ar fi fost tot celula lor, dar nu le era permis să lase fără supraveghere butoanele. Cineva i-ar fi putut sechestra din nou. Deciseră pînă la urmă că oricît le-ar fi de neplăcut, vor înfășura scheletul în cearceaf și îl vor cără afară. Nu voiră să-l lase nici pe coridor și îl duseră în celula de tortură unde tocmai atunci era un frig cumplit și microfonul își urla ororile.

Venise în sfîrșit vremea ca Victor să-și potolească foamea de lup.

Între timp Robert, cu pistolul în mînă, păzea ușa. Se înțeleseră că de aici înainte vor sta cu rîndul de pază și de dormit vor dormi tot cu schimbul.

Dă-mi pistolul îi spuse Victor lui Robert și mîncați și voi. Acum nu trebuie să ne mai confor-

măm programului alimentar dictat de căpitanul Gerhardt.

— Măcar cu chestia asta cel care a locuit aici a fost loial — spuse Robert și începu să înfulece, — mînca și el ce ne dădea și nouă.

— Ți se pare — răspunse Eva care, scotocind prin dulap, scotea de acolo borcane cu gem zaharisit.

— Și ce de vitamine — adăugă tot ea — A., B., C... și medicamente. Va trebui să chibzuim bine totuși acest belșug aparent. Cine știe cît timp va trebui să mai stăm aici.

— Am mai spus-o și acum am convingerea fermă că trebuie să existe aici și un depozit de alimente. Dealtfel vom afla asta imediat.

Apropiindu-se de masă apăsă la rînd toate butoanele.

— Voi explora terenul — spuse zîmbind.

— Dar nu avem decît un singur pistol, cineva trebuie să rămînă permanent aici, deci trebuie să rămînem împreună — observă Robert cu gura plină.

— Ușa asta nu se manipulează prin butoane — nici nu e numerotată pe hartă și de altfel cheia se află aici în buzunarul meu...

— Și dacă mai are și alt cineva o cheie la fel? Intră și ne imobilizează.

— Asta e adevărat — aprobă Victor — și atunci ce facem?

— Eu am o idee — zise Robert — după ce se gîndi puțin, acum se simțea sătul pentru prima oară de cînd fuseseră închiși aici. Eu mă încui aici cu ciocanul, iar voi îmi spuneți exact încotro

mergeți. Dacă vine cineva sting lumina și rămîn cu lanterna pe care o pun pe radio. Vreau să-l văd eu pe acela care reușește să intre aici chiar dacă trage cu pistolul, cît timp stau eu lipit de ușă cu ciocanul în mînă. Înainte de toate eu vă semnalizez aprinzînd și stingînd lumina în încăperea în care vă aflați voi și tu îi ataci din spate cu revolverul.

— Bun plan — remarcă Victor.

În timpul acesta Eva era ocupată cu examinarea cărților. Răsfoia cîte una dintre ele, dar neștiind nici o boabă nemțește deduse mai mult după titluri că erau cărți tehnice.

... Cred că asta e electrotehnică... și o mulțime de polițiste cu coperți vulgare...

— Ei da, lectura cea mai potrivită pentru cineva care vrea să petreacă un timp mai îndelungat în gaura asta pentru șobolani, și radio-ul... remarcă Victor.

Eva întoarse butonul. Radioul mergea. Se transmitea muzică de dans.

— Închide-l! — o apostrofă Robert. Trebuie să auzim orice zgomot de afară.

— Și ce frumos era — oftă Eva după ce stinsese aparatul.

— Cine a fost ăsta care s-a aranjat așa bine aici? Și unde a dispărut? întrebă Robert.

— Unde a dispărut? — gîndi și Victor cu glas tare — și cum a putut locui la un loc cu scheletul? Sau poate există și o altă centrală? Nu, nu cred, doar tabloul de comandă este aici. Tu nu știi nemțește de loc?

Robert dădu negativ din cap.

— Și cînd te gîndești că eu am răspunsul la toate astea în buzunar. Dar și germana mea e insuficientă.

Se mai gîndi puțin și întrebă:

— Cînd am ieșit eu din celulă ați auzit și voi împușcături?

— Da! — răspunse Eva.

— Două! — precizează Robert.

— Atunci n-a fost închipuire. Dar unde a dispărut acela care a tras? Să se fi volatilizat de spaimă?

Și dacă Gerhardt avea radio, de ce încurcase orele de masă?

Și de unde le vorbea lor, aici în camera asta nu era nici un microfon...

— În orice caz trebuie să circulați cu maximă prudență — le atrase atenția Robert.

— Desigur. Unde să fi dispărut individul? Pe intrarea cealaltă în nici un caz, butoanele căii de acces spre ușa aceea erau neatinse.

— Cine știe, poate mai este undeva, un buton de siguranță. Din toate, rezultă că nu ne putem aventura prea mult — fu de părere Robert. Și adăugă oftînd: trebuie să chibzuim rezervele.

— Mai am o idee! — spuse Victor — închideți-vă aici, eu am să vă semnalizez prin patru bătăi în ușă, în ritmul cu care începe simfonia a cincea: tatatatam... tatatatam...

Smulse o pătură de pe pat și ieși cu prudența pe coridor.

Nu trecu nici un sfert de ceas și se auzi semnalul convenit. Îi deschiseră ușa. Întră îndoit de

spate și zvîrli pe podea pătura plină de conserve și pesmeți.

— Astea de unde sînt! întrebară deodată ceilalți doi. Unde le-ai capturat?

— Am forțat cu un fier scîndura de sus a liftului alimentar și au început să curgă ca belșugul din cornul zeiței Fortuna...

Eva și Robert aranjară cutiile pe masă și pe dulăpior. Erau în cantitate destul de mare.

— Ceea ce demonstra că Gerhardt ne hrănea cu ajutorul unui mecanism automat.

— Și tot astfel ne și pedepsea? — întrebă Eva.

— La asta mă gîndesc și eu. Ciudat automat. Dar dacă punem la socoteală și faptul că din celula de tortură vocea căpitanului Gerhardt se aude rostindu-și netulburat speach-ul moralizator atunci nu pot să spun decît că... dar asta e aproape de necrezut...

— Ce — întrebă Robert?

— Că hrana ne-a fost dirijată automat, și că toate celelalte au fost declanșate la fel. Pedepsele, împușcăturile...

— Nu pot să cred așa ceva ... — spuse Robert neîncrezător...

— Asta e fantastic, se minună Eva.

— Gîndiți-vă — continuă Victor — căpitanul nu a observat pînă acum că noi sîntem liberi. Acel celălalt nu l-a informat, iar el n-a observat toată hărmălaia făcută de noi cu butoanele, așa cum nu a auzit cele două împușcături și zgomotul infernal făcut de ușa stricată a celulei...

Adăugă apoi, preocupat:

— Aproape toate semnele demonstrează că

nu căpitanul vorbește ci un gramafon, un magnetofon, sau ce știu eu ce... Și poate căpitanul nici nu există...

— Nu există? — se miră Robert.

— Ar trebui să găsim magnetofonul, ăsta, dar unde? mormăi Victor.

— Ascultă — îi întrerupse Robert firul gîndului — recunosc că logica ta e perfectă, acum însă mi se pare că exagerezi cu supozițiile...

Victor era ferm:

— Al cui glas se aude în celula de tortură?

Robert nu știa să-i răspundă.

Victor își dădea seama că e păcat să-și piardă timpul gîndindu-se la asta. Oricum trebuie să renunțe la explorarea labirintului subteran și cum dispuneau acum de hrană suficientă era mai indicat să se concentreze asupra descoperirii secretului cifrului care zăvora ușa.

A doua ieșire trebuie să aibă și ea o plăcuță de bronz. Dar cum asta nu ieșea la iveală de nicăieri, le rămînea o singură posibilitate, soluția cea mai dificilă, să încerce acel milion de variante. Dacă au noroc în cîteva zile ușa se deschide. Dacă nu — experimentul poate dura și cîteva săptămîni.

Victor se așeză lîngă masă și deschise sertarul. Nu se înșelase, găsi hîrtie și creion.

Scrise pe o foaie data și ora:

„12 iulie. Miercuri seara cinci și jumătate".

— Am uitat calendarul acolo.

Luă apoi o altă hîrtie și scrise:

1 1 1 1 1 1

— De la asta trebuie să pornim, îi explică lui

Robert. — Creştem a şasea cifră pînă la zero: 1 1 1 1 1 2, 1 1 1 1 1 3, 1 1 1 1 1 4 etc., apoi a cincea şi aşa mai departe.

— Altă soluţie nu există! — îl aprobă Robert.

Se înţeleseră să lucreze amîndoi, cu schimbul, unul dintre ei va acţiona în cameră cu uşa încuiată, celălalt acoperit de Eva, înarmată cu pistolul, va încerca discurile.

Noaptea vor dormi toţi trei spre a cîştiga timp. Dacă baricadează uşa încuiată cu mobilierul din cameră nu-i poate lua nimeni prin surprindere.

Se înhămaseră la o muncă peste puteri. Era nevoie de un milion de combinaţii, dar acum nu aveau nici o altă soluţie.

CAPITOLUL TREISPREZECE

Victor se chinui pînă seara la orele zece cu discurile. La primele numere cronometră timpul: o combinaţie dura cinci, şase secunde. În patru ore făcu două mii cinci sute de încercări. Se antrenase, uneori treaba se făcea chiar mai repede, alteori trebuia să se oprească să mai răsufle niţel. „Două mii cinci sute!" Asta înseamnă că în două schimburi, pot încerca zilnic zece mii de combinaţii. În zece zile o sută de mii, într-o lună

trei sute de mii" — cumplită socoteală! Şi totuşi era clar că asta trebuia făcut în speranţa că există şi noroc şi gîndul că trebuie încercate toate combinaţiile e la fel de neverosimil ca şi gîndul că uşa trebuie să se deschidă la prima încercare.

Nici sarcina pe care o avea Eva nu era uşoară.

Înainte de a coti spre dreapta, coridorul se ramifica. Pe o parte veniseră dinspre uzina care după cît se pare funcţiona de la sine — deşi nu reuşiseră să descopere cum — iar partea cealaltă se îndrepta către necunoscut. Dar în orice caz nu spre o a treia ieşire pentru că aşa ceva nu figura pe schiţa planului. Eva stătea de pază la această bifurcaţie trebuind să fie atentă şi în stînga şi în dreapta, lucru care o obosi la fel ca încercarea discului executată mecanic de către Victor.

Băiatul notă ultima combinaţie încercată şi porniră amîndoi spre camera unde Robert veghea singur.

Auzind semnalul convenit, Robert deschise.

Mîncară puţin — chiar şi gemul mai putea fi savurat încă, apoi se gîndiră cum s-ar putea culca în această încăpere toţi trei. Plănuiau tocmai să aducă aici un divan din celula lor cînd Eva observă că pe patul de campanie erau două saltele. Cînd ridicară prima saltea găsiră sprijinit de perete un pat pliant. Vechiul locatar al camerei se pare că era pregătit să primească oaspeţi. Poate pe acel Kurt.

Important era că aveau din nou două paturi şi nu trebuia să doarmă nimenea pe jos. Dealtfel, Robert nu voia să se aducă un divan din celula lor pentru că asta ar fi implicat forţa amîndurora

și prezența Evei care să-i escorteze cu pistolul. Ori camera nu trebuia, după părerea lui, părăsită cu nici un chip de toți trei în același timp.

Se culcară obosiți morți și adormiră de îndată. Puteau dormi liniștiți. Baricadaseră ușa cu toate mobilele și cu patul pe care se culcaseră cei doi băieți.

Dimineața o luară de la capăt cu împinsul mobilelor, mîncară puțin — Victor le micșorase porțiile, dar tot era mai bine ca dincolo, acum putînd mînca de trei ori pe zi.

Apoi Robert plecă însoțit de Eva să încerce în continuare combinațiile realizate de Victor.

„13 iulie, joi dimineața ora șapte și jumătate" — scrise Victor după ce rămase singur.

Căută ceva de citit. Scrisoarea aceea lungă se străduise să o descifreze înainte de a se culca dar nu reușise mai mult ca la prima încercare.

Căută îndelung pînă dădu peste o carte de matematică. Din text nu pricepea nimic dar pe ultimele pagini erau tot felul de ecuații. Unele erau bifate cu creion roșu, se vede că cineva, pentru a-și trece timpul se distrase rezolvîndu-le. Se distră și el un timp apoi se gîndi că nu trebuie să-și obosească mintea, îl așteptau doar opt ore de muncă încordată. Privi cu jind către aparatul de radio dar știa că nu are voie să-i dea drumul, trebuia să fie atent la toate zgomotele din jur. Încercă să deseneze dar talent nu avea și se enervă. Se întinse pe unul din paturi și încercă să evalueze, gîndindu-se profund, situația în care se aflau.

Dacă Gerhardt nu este aici, dacă toate comu-

nicările sînt înregistrate pe bandă... atunci de unde știe că informațiile date de ei sînt false... dar unde sînt formularele completate de ei? Unde e capătul cablului poștal?

Privi atent pereții camerei, nu descoperi nici un indiciu. Cu o seară înainte mișcaseră doar toată mobila de lîngă pereți. Totul... cu excepția radiou-ului. Li se păruse de prisos să mute dulăpiorul pe care stăteau grămadă cutiile de conserve.

Victor sări brusc de pe pat. În spatele radioului nu erau decît două prize.

Dar în baie?

Lîngă oglinda de la chiuvetă era o ușiță, ca ușa unui dulap sanitar. Ieri chiar li se păruse a fi așa ceva și nu-i dădură nici o atenție. Victor luă o rangă de fier și ușa cedă numaidecît. Uluit, era cît pe ce să scoată un strigăt.

În golul din spatele ușii descoperi capacul unei țevi metalice. Îl deșurubă, și una după alta ieșiră la iveală trei tuburi de aramă.

Le deschise pe rînd. În prima, formularele completate, în a doua răspunsurile lui la întrebări, în al treilea răspunsurile Evei.

— Ce ziceți de asta? — îi întrebă pe Eva și pe Robert cînd se întoarseră în cameră.

— Doar patru mii șapte sute — declară amărît Robert. Degeaba, cumplit de enervantă treabă. Ce-i aia?

Abia acum se uită el la hîrtii. Eva încuie ușa și se apropie curioasă de masă.

— Ia te uită, dar astea sînt răspunsurile mele la întrebări...

— Și încă, necitite. Le-am găsit în poștă, în baie. Cred că nu le-a văzut nimeni pînă acum...

— Atunci!? — se miră Robert.

— Atunci, poate totuși nu sînt fantezist — încheie Victor fraza. — Deși acum încep eu să cred că sînt. Nu pricep nimic din toată afacerea asta diabolică...

Mîncară fără să-și mai spună nimic.

Victor fu de părere că Evei îi va fi greu să stea două ture de pază, ar putea rămîne și ea de gardă în cameră.

Robert nu prea fu de aceeași părere și Eva i se asocie.

— Merg cu tine!

Și munca de sisif la care se angajaseră continua:

118237 — 118238 — 118239 — ...

Pe neașteptate se auzi un zgomot asurzitor. Ca o explozie a cărei intensitate o amplifica la maximum ecoul coridoarelor.

Și se stinse lumina.

Victor fu dintr-un salt lîngă Eva:

— Ești aici? — întrebă el în beznă.

— Aici — șopti fata.

Victor o prinse de mînă:

— Să mergem la Robert. Și dă-mi mie pistolul!

Orbecăiră trecînd prin sala uzinei electrice, în întuneric motoarele zumzăiau încă. Cu sufletul la gură ajunseră la ușa camerei. Ciocăniră.

Robert le deschise îndată. Evident stătea gata la orice în bezna care era deplină și aici.

— Ce s-a întîmplat?

— Habar nu am. A explodat ceva — răspunse descumpănit Victor.

— Am auzit și eu parcă...

— Ce?

— Da, un fel de huruială foarte depărtată.

— Atunci nu s-a întîmplat aici, dar curent nu mai avem. Lanterna funcționează?

— Da, dar nu vreau să o aprind, cine știe ce urmează.

— Ai dreptate. Să încuiem ușa!

— Ba nu, las-o mai bine deschisă. Dacă se apropie cineva, cu lumină sau fără, trage.

— Ia stai puțin...

Victor se duse lîngă masă și meșteri ceva.

— Ce ai făcut? — îl întrebă Robert.

— Am închis toate ușile. Eva, unde ești?

— Aici — se auzi din spre pat.

— Treci în colțul celălalt! Acolo ești mai în siguranță. Sau știi ce? Du-te în baie.

— Acolo nu mă duc... mai bine în colț.

Victor aprobă și își concentră atenția asupra unor eventuale zgomote venite din afară.

Se auzi din nou o bubuitură, apoi una mai aproape și încă una și mai apropiată.

Dar asta nu mai era o explozie.

— Cineva sparge ușile — șopti Robert. Dă-mi pistolul, mai bine eu. — Și puse mîna pe el.

— Pregătește-te să ne putem baricada dacă termin gloanțele — îi spuse lui Victor.

Băiatul se postă în spatele mesei ca să poată da curs dispoziției lui Robert.

Acum se auzi din nou o bubuitură. Era aproape de tot.

— Au ajuns la uzina electrică.

Și în clipa următoare trase primul glonte. Pentru că afară se spărsese ultima ușă și pe coridor apăru o dîră de lumină.

— Nu trageți! — strigă cineva în limba lor maternă.

— Dacă te apropii încă un pas, trag! — răspunse Robert.

— Nu trageți, copii! Robert, tu ești?

De unde știe acest bărbat străin numele lui? Și iar:

— Robert, răspunde! Unde e Victor?

Victor? Victor este aici lîngă el, îl dă violent la o parte și zvîcnește ca un nebun pe ușă:

— Raimond! Nene Raimond, cum ai ajuns tu aici?

Și strigă în urmă:

— Robert, nu trage! E unchiul meu!

Robert lăsă pistolul în jos: asta ce dracu mai e?

— Robert! Eva! E unchiul meu. Ieșiți și voi...

Pe coridor, la lumina lanternelor, se apropiau doi bărbați. Victor sări de gîtul unuia dintre ei! Asta ce mai e?

Robert dă încurcat mîna cu ei. Eva la fel. Toți cinci erau acum în cameră. Lanternele îi luminează pe rînd pe cei trei tineri, apoi pipăie pereții încăperii.

— Bună cursă de șoareci, aprecie Raimond.

În clipa asta se aprinse și lumina.

— În sfîrșit au reușit! exclamă Raimond.

— Ce au reușit? — se interesă Robert.

— Să restabilească contactul cu rețeaua centrală. Explozia provocată de noi a stricat cablul,

le-am pus să refacă legătura măcar provizoriu, să nu orbecăim aici pe întuneric.

Și le zîmbi binevoitor celor trei tineri.

— Voi ați provocat explozia? — întrebă Victor.

— Ei nu, a venit Dalai Lama! — rîse Raimond, apoi i se adresă celui cu care venise.

— Locotenente Lenard, mergeți după ceilalți și cercetați toate cotloanele. Ce este în direcția asta? Cred că ați avut timp să cercetați partea asta a labirintului.

— Două celule, altceva nimic, răspunse Victor — dealtfel harta e aici sub sticlă.

— Ce faci? — întrebă speriat Raimond.

— Deschid ușile — răspunse Victor apăsînd butoanele tabloului de comandă.

— Și pe cele pe care le-ați spart voi le-am închis noi.

— De asta ați fi putut să ne scutiți. Locotenent Lenard, întoarceți-vă!

Scoase harta de sub sticlă și o compară cu o hartă pescuită de undeva din buzunarul lui, apoi i-o dădu locotenentului.

— Ia-o pe asta, pare mai bună ca a dumitale. Cînd ați terminat veniți cu toții aici.

Locotenentul Lenard, îmbrăcat civil, își pocni pentru a doua oară călcîiele, milităreşte și plecă.

Cu un zîmbet modest, aproape jenat, Raimond le spuse parcă scuzîndu-se:

— Harta cealaltă e opera mea. Nici eu n-am stat degeaba!

— Dar cum ai ajuns aici? — se interesă Victor.

— E simplu, vă spun îndată, dar nu vă e foame?

Acum prinse grai și Eva:

— Vă putem ospăta și pe dumneavoastră...

— Veritabile conserve de război. Sînt încă nealterate...

— În regulă, atunci nu sînt cine știe ce probleme...

— Spune-mi, în sfîrșit, cum ai ajuns aici? Pe unde ai intrat?

Înainte de a răspunde, Raimond se așeză comod și zîmbi:

— Sîmbătă, cînd s-a raportat la Ministerul Forțelor Armate că ați dispărut, pentru că trebuie să vă spun că există o dispoziție că orice lucru ieșit din comun care se petrece în oraș se raportează, cu gîndul că poate e în legătură cu piramidele de beton — deci sîmbătă cînd s-a raportat, am cerut să fiu trimis aici. În minister asta n-ar fi fost atribuția mea, dar le-am explicat că datorită unor relații de rudenie — și îi făcu șmecherește cu ochiul lui Victor — eu am să pun mai mult suflet în cercetarea asta ca oricare altul. Duminică am sosit și am tras la părinții voștri. Bănuiam că sînteți aici jos, bănuiam că ați pătruns pe undeva pe lîngă fîntînă pentru că piciorul ți l-ai scrîntit aici, cred că la prima cercetare...

— Ei, n-a fost chiar așa, deși intrarea e într-adevăr pe acolo. În dosul fîntînii...

— Curios, n-am văzut nimic. Pe urmă am descoperit hîrtiile astea în camera ta. — Raimond le scoase din buzunar — și am înțeles că nepoțelul meu iubit a dezlegat rebusul. N-ai vrea să-mi spui și mie cum ai reușit că eu am încărunțit tot încercînd...

— Descoperirea am făcut-o și eu întîmplător —

se justifică modest Victor. Dacă te uiți bine, vezi că fiecare literă e simetrică oricum ai lua-o, orizontal sau vertical. Cu excepția uneia singure — în fiecare cuvînt o singură literă. Dar am să-ți explic mai tîrziu.

— Aha, zise Raimond și după ce aruncă o ultimă privire asupra hîrtiilor sale le vîrî în buzunar.

— Înțeleg! Ei, ei... Deci, după ce am înțeles că e vorba de o excursie subterană, i-am chemat pe băieți și un geolog. Mi-am închipuit că dacă intrarea e prin preajma fîntînii de acolo un drum drept trebuia să ducă spre piramide. Geologul mi-a confirmat bănuiala și m-a mai asigurat și de faptul că cei care au construit coridoarele subterane puteau conta pe o cantitate mai mare de apă potabilă aici în coasta Șeii Dîmbului ca la șes. Atunci nu ne gîndisem încă la posibilitatea existenței într-o peșteră a unei mici cascade care poate acționa o turbină. Acolo era sursa de curent. Pe scurt am tras o linie dreaptă între fîntînă și punctul central al buncărelor și pe linia asta — sub pretext că vrem să extindem fabrica de porțelan — am pus pikhamerele în funcțiune. Sînt trei zile de cînd vă căutăm și iată am găsit drumul. Planșeul tavanului e din beton, a trebuit să-l aruncăm în aer. Așa am tăiat și cablul electric...

După o scurtă pauză Raimond îi întrebă:

— Și voi? Ce ați făcut aici jos? De ce nu ați ieșit? Prizonieri ai propriei voastre necugetări. Bine că nu s-a întîmplat nimic grav...

— La drept vorbind am fost și prizonierii altcuiva — remarcă Robert.

— Ai cui?

— Nu știu — răspunse acum Victor — În camera asta am găsit un cadavru... adică un schelet. Pistolul de la el l-am luat. Dar cineva ne-a închis într-o celulă și ne-a interogat... și ... Victor tăcu încurcat.

— Și l-a torturat... completă Eva.

— Torturat? Dar aici jos nu e nimeni!

— Nene Raimond, tu știi bine nemțește. Noi ți-am spus aproape tot ce aveam de spus, restul sînt amănunte. Și eu am senzația că aici jos nu mai e nimeni. Poate din scrisoarea asta ai să înțelegi mai multe. Am găsit-o aici pe birou, nu știu cine a scris-o, dar dacă a scris-o mortul acela atunci ceea ce s-a petrecut aici e cea mai mare aberație din lume.

Raimond parcurse primele rînduri, apoi dînd din cap zise:

— Asta e într-adevăr curios... Dar după încercările prin care ați trecut am să caut să vă lămuresc lucrurile traducînd liber textul acestei scrisori. Pentru stil o să mă iertați. Și începu să citească scrisoarea.

CAPITOLUL PATRUSPREZECE

„Dragă Kurt!"

„Războiul s-a terminat de doi ani și tu nu mi-ai dat nici un semn de viață. Deși te-am așteptat.

Nu-ți poți imagina cît de cumplită este această veghe! Aveam uneori sentimentul că-mi pierd mințile, mai ales în prima perioadă cînd aparatul de radio îmi furniza veşti despre înfrîngerile noastre succesive. Şi la urmă, capitularea. Führerul mort! Să fie oare adevărat? Eu nu cred... La urma urmei ai trecut şi tu prin toate astea dar nu în împrejurări atît de îngrozitoare, singur, îngropat în măruntaiele pămîntului, cu duşmanii deasupra capului tău, ascultîndu-le ştirile, semne de viaţă prosperă a acelora pe care n-am putut să-i îngenunchem. M-am gîndit de multe ori să arunc toată şandramaua asta în aer, dar tu ştii că asta nu mi-e permis s-o fac. N-o fac nici măcar acum, Kurt, cu toate că sînt îngrozitor de bolnav. Nu ştiu ce aş putea avea. Am din ce în ce mai des ameţeli, nu pot respira — şi nicăieri un medic la care m-aş putea duce. Gîndeşte-te, Kurt, poate m-ai putea ajuta! Şi m-ar putea ajuta medicamentele îngrămădite aici, dar neştiind ce am nu ştiu ce aş putea lua. Mă tem că nu mă mai găseşti în viaţă...

Dar să lăsăm văicăreala. Tu eşti unicul om care ştie cum să intre aici, singurul care ai putea să-mi iei locul. Singurul care poate sta de veghe aici sub pămînt în aşteptarea reluării luptei. Nu-i aşa că nu e departe clipa? Aici totul e în perfectă ordine: muniţiile, alimentele... De îndată ce începe, pot veni paraşutiştii. Atunci îi atacăm de la spate şi totul va merge ca pe roate. Asta dealtfel o ştii şi tu, să-ţi scriu mai bine despre unele lucruri pe care nu le ştii.

Să încep prin a-ţi spune că unul dintre localnicii care lucrau la construcţie a reuşit să evadeze.

S-a refugiat la un pădurar unde a și murit. Cum era și firesc l-am lichidat și pe pădurar. Abia mai tîrziu mi-am dat seama că a dispărut plăcuța aceea de aramă pe care ar fi trebuit să ți-o trimit ție și pe care tu ai fi putut să o descifrezi pe baza celor stabilite de noi. La început mă gîndisem să schimb cifrul. Apoi am renunțat și am mai construit o intrare, aceea a cărei schiță și cifru ți l-am trimis și prin care ai pătruns aici, pentru că ai pătruns nu-i așa?

Dar să lăsăm asta. Să revenim la vechea intrare. Nu e departe de cea nouă, poate la vreo sută de metri în dosul unei fîntîni. Ai să întrebi de ce n-am distrus-o, dar crede-mă nu prezintă nici un pericol ci dimpotrivă.

Fii atent! M-am gîndit că unele împrejurări m-ar putea sili să părăsesc pentru o vreme ascunzătoarea. Dacă distrug vechea intrare nimeni nu o poate găsi. Dar am avut timp suficient ca să chibzuiesc și m-am gîndit să le ofer celor care ar pătrunde aici o mică surpriză.

Iată ce-am născocit: am construit, aproape de cealaltă intrare, față în față, două celule. Lîngă una am așezat o hartă fosforescentă, dacă cineva reușește să deschidă ușa va fi tentat să cerceteze harta. Desigur nu planul real al adăpostului. Am așezat o celulă fotoelectrică în canatul ușii capabilă să îi numere pe cei care intră. Am făcut totul în așa fel încît, dacă vin mai mult de patru, totul sare în aer . . .".

Raimond le aruncă celor trei tineri o privire, ei lăsară ochii în jos dîndu-și abia acum seama cît au fost de necugetați.

Colonelul continuă:

„... Dacă sînt mai puțini, sau patru, ușa se închide automat în urma lor îndată ce au ajuns la hartă. Apoi se va auzi o împușcătură — am montat, cu un dispozitiv ingenios gîndit, un pistol deasupra ușii, în perete — și o voce, vocea mea, imprimată pe o bandă de magnetofon care se declanșează cu ajutorul unui dispozitiv automat, ea îi va îndrepta spre celula din dreapta, lărgită cu baie, cu ușă automată, o celulă unde se poate trăi vreme îndelungată. În același timp afară o trapă automată ridică cîteva tone de pămînt astupînd complet intrarea.

Am să-ți spun acum ce intenționam cu cei care ar fi pătruns aici (care poate chiar sînt înăuntru cînd citești tu aceste rînduri). Am să-ți spun și cum trebuie să te porți cu ei, dacă mai sînt în viață).

Deci: m-am gîndit că acest utilaj costisitor îngropat aici poate fi folosit să-i chinuim puțin. Îi dresez de la distanță și pînă mă întorc eu devin mai blînzi și eu îi pot manevra pe urmă cum doresc. Pentru asta nu am folosit numai mijloacele obișnuite de disciplinare ci și Obeillin-ul capturat la Paris. De asta tu nu știi încă. Praful și instrucțiunile de folosire le-am găsit la domiciliul unui savant parizian, deportat. S-a folosit și în alte părți și mi s-a dat și mie o cantitate. E un drog de tipul morfinei, ceva mai tare și mai eficient. După opt, nouă doze, nu te mai poți lipsi de el...“

Robert păli, el luase două doze...

„... Omul devine ca o cîrpă și e dispus să facă orice ca să-și capete doza. Am amestecat dro-

gul în laptele praf și am introdus laptele praf în alimentația prezumtivilor mei prizonieri. Dacă ingeră cele nouă porții (și eu am pregătit șaizeci de doze) devin oamenii mei. Voi putea renunța la arme, la torturi, îmi vor pupa și cizmele implorîndu-mă să le dau ordine.

Desigur nu am renunțat nici la mijloacele tradiționale. În canatul ușii celulei lor este așezată o celulă fotoelectrică. Aceea îi înregistrează din nou. În încăperea notată cu doisprezece ai să găsești niște dispozitive speciale, cu ajutorul acestora i-am dirijat. În primul rînd am uzat de magnetofonul pe care l-am cuplat cu un difuzor din celula lor. Știi că le cunosc limba ca și tine. Dacă vrei poți asculta benzile. Am făcut un sistem de legături automate pentru emisie, le-am cuplat pe bază de timp și am folosit o metodă inventată de mine pe care am denumit-o „emisiune alternativă". Ca să înțelegi mai bine, am să-ți explic: încep prin a le explica în ce situație se află: sînt în mîna mea, nimeni și nimic nu-i poate ajuta. Apoi îi pun să completeze niște formulare, atîtea cîți au intrat în raza celulei fotoelectrice, aceasta îi numără și cuplează automat poziția unu, doi, trei sau patru. Formularele trebuie să le restituie prin intermediul unei poște pneumatice. De aici încolo numărul de ordine înlocuiește numele lor, evident, necunoscute pentru mine (Poți vedea formularele dacă sînt în dulăpiorul din baie. Cheia se află în buzunarul halatului meu). Ei și acum dacă nu sînt dispuși să utilizeze poșta, automat se cuplează banda prin care îi admonestez și le tai porția de hrană pe care dealtfel le-o furnizez cu ajutorul unui lift alimen-

tar acționat tot cu un sistem de comenzi automate. După aceea le pun întrebări, le cer informații cu privire la situația din exterior. Aici nu a mai fost nevoie de cuplarea alternativă a benzilor. Anticipez că jigodiile astea o să încerce să mintă și prizonierul care mi-a dat declarația va fi pedepsit cu reținerea porției de hrană și va fi poftit în celula de tortură de vis-à-vis. Dealtfel nu am să-i iau pe rînd ci pe sărite ca să aibă impresia că îi selecționez. Deci, oricum, cel care a dat informații va fi pedepsit prin frustrarea de hrană și va trece în celula de tortură unde nu-l vor întîmpina lucruri prea plăcute . . ."

Toți trei, deci și Raimond, îl priviră scrutător pe Victor. Apoi colonelul continuă traducerea destul de cursivă a scrisorii:

„Înțelegi? Ori a spus adevărul, ori nu, eu la prima ocazie îi trag un bobîrnac, declarînd că a mințit. Chiar dacă declarația lui este adevărată n-are decît să-și usuce creierii gîndindu-se ce a greșit sau ce a trecut cu vederea. Dar să continui. Individul trebuie să treacă în celula de vis á vis. Deci cele două uși aflate față în față se deschid automat, între timp, pentru ca pasărea să nu zboare, pe coridor coboară două gratii. Dacă după zece secunde celula fotoelectrică nu semnalizează că prizonierul a ieșit se declanșează magnetofonul care-l grăbește. Dacă fotocelula semnalizează că au ieșit mai mulți, pistolul de care am amintit se declanșează și îi gonește înapoi. Dacă ezită mai mult de zece secunde îi amenință că îi las fără aer. Trebuie să treacă dincolo. Dacă nu trece pragul celeilalte celule, se semnalizează și asta și pistolul

mai trage odată. Nu-i așa că am organizat totul perfect?

În celula de tortură am montat procedeul: lumină, întuneric, cald, rece, experimentat și de tine și am încununat operația adăugînd benzi pe care le-am înregistrat împreună, strigătele și vaietele deținuților suspectați de nesupunere, făcute încă la începutul lucrărilor cînd mai erai și tu prezent. Benzile pe care tu ai propus să le ascultăm și să le comparăm cu rezultatul folosit prin alte mijloace de anchetă. Sublim cor și din cînd în cînd întrerupt de vocea mea care îl instruiește pe delicvent.

Despre ce să-ți mai scriu? În celula lor am mai montat cîteva butoane fără uzualitate. Dacă se ating de ele se aude o voce care le înterzice orice manevră. Lasă să creadă că sînt sub supraveghere continuă. Da, despre vocea asta nu ți-am scris încă. Am ales dintre prizonieri un flăcău și după tratamentul intens cu Obeillin l-am pus să spună cîteva cuvinte la microfon.

Tipul a murit de mult, dar vocea lui, imprimată e foarte bună să-i deruteze pe eventualii mei vizitatori. Să nu afle că sînt singur, ba dimpotrivă să creadă că am ajutoare.

Cred că ți-am explicat totul. Deocamdată nu a venit nimeni. Sus s-au făcut investigații în jurul piramidelor dar minele care au explodat cred că le-au tăiat cheful de noi experimente. Cine știe, mai pot veni și de aici înainte, eu sînt pregătit. Uzina electrică funcționează perfect, autoalimentarea cu ulei la fel și becurile veșnice inventate de Herbert nu m-au dezamăgit. Încălzirea, termostatul, depoluarea, totul în cea mai perfectă ordine. Am

creat un mecanism perfect și asta e singura mea mîngîiere în ceasurile grele.

Să-ți spun ce ai avea de făcut dacă intri aici Kurt și nu mă mai găsești în viață pentru că mă simt rău, îngrozitor de rău și din ce în ce mai rău, înțelege-mă... Deci, intri și totul te așteaptă așa cum ne-am înțeles. Dacă sînt prizonieri în capcană o poți afla deschizînd ușa cablului poștal! În afară de asta în încăperea notată cu doisprezece becul roșu indică intrarea în funcțiune a sistemelor automate. Acest bec este cuplat la un magnetofon aparte care înregistrează toate zgomotele din celula deținuților. Ascultă benzile, dar asta nu te asigură dacă după o vreme ei mai sînt în viață sau nu. Asta o afli prin intermediul unui alt aparat ingenios gîndit. Ai să vezi, zidit în perete, un ceas cu șase cadrane, indică ziua, acum e la zero pentru că nu a pornit încă, și pornește automat abia cînd liftul alimentar a servit și a șaisprezecea porție de mîncare. Una pînă la patru porții, porții de conserve de carne, lapte praf, în raport direct cu numărul prizonierilor. Ceasul te informează, deci, de cîte zile nu au mai fost alimentați; de la prima zi, cincizeci de zile, mai mult nu pot rezista. Dacă tu crezi că mai sînt în viață iei din încăperea cu numărul nouă, din proviziile bogate pe care le avem și umpli din nou rezervorul. Fii prudent, Kurt, dacă nu au consumat încă cel puțin douăsprezece porții nu umbla la aparatura automată. Abia după consumarea acestei cantități de Obellin poți conta pe supunere totală. Dacă socotești că poți conta pe obediența lor apeși pe butonul de sub ceas, în felul acesta întrerupi toate sistemele automate în afara

liftului alimentar. De aici încolo totul funcționează acționat de butoane așa cum ne-am înțeles. Șirul de sus acționează ușile, șirul de jos lumina. Harta e sub cristalul de pe masă, ai să te orientezi singur. Să fii foarte atent cu butoanele număru unu și doi. Apeși întîi pe unu, se coboară gratiile, apoi pe doi, se deschide ușa celulei. Aduci din încăperea doisprezece un microfon și îl cuplezi în priza de lîngă radio. Le comunici să iasă unul, dintre ei. Este imposibil să nu-ți urmeze exact instrucțiunile! Dar tu convinge-te de fiecare dată (chiar de fiecare dată) dacă din celulă a ieșit numai o singură persoană. Asta după ce ai închis ușa celulei și gratiile sînt încă lăsate poți vedea din colțul coridorului. Lumina becului e orbitoare, deschizi din timp o ușiță aflată pe coridorul număru unu, căptușită cu oglindă. Asta o direcționezi în așa fel ca tu să poți supraveghea colivia și prizonierul chiar dacă e înarmat să nu te poată nimeri. Lîngă oglindă e un buton, dacă îl apeși se ridică numai gratiile dinspre partea asta. Dar înainte de a apăsa pe buton îi dai prizonierului ordin să se dezbrace și să-și arunce toate lucrurile în dosul celorlalte gratii. În felul acesta, Kurt, vei fi în siguranță, pentru că îți dai seama că singur fiind și în starea în care sînt acum — îngrozitoare stare Kurt — nu știu cît voi mai trăi — nu i-am putut percheziționa. S-ar putea întîmpla ca din anumite motive să nu fi consumat Obeillin-ul, oricum ei sînt în mîna ta și îi obligi sub amenințarea armei să-l consume. În încăperea numărul doisprezece, într-un dulăpior indicat cu cap de mort găsești suficient lapte praf preparat.

Kurt, cred că ți-am spus tot ce era de spus, un lucru a mai rămas. Dacă la prima ocazie ezită să intre în celulă, dacă încearcă să meargă înainte, sau să fugă înapoi, gratiile prevăzute cu celule foto se lasă în jos.

În cazul acesta ori rămîn izolați în partea din spre ieșirea deja închisă — asta înseamnă moartea prin inaniție, ori rămîn între cele două gratii, ceea ce e o situație mai puțin plăcută decît aceea din celulă.

Dragă Kurt, mă simt foarte rău...

Mai mult nu îți pot scrie, deși îmi place să-mi închipui că-ți scriu în fiecare zi. Dar nu te pot împovăra cu lucruri de prisos și mi-e și rușine de slăbiciunea mea. Dar tu, Kurt, gîndește-te la puterea noastră pe care eu, chiar slăbit cum sînt, o apăr cu credință și pe care tu ai s-o slujești la fel. Ai grijă de arme, de explozibil, de minirachetele F 9 pe care nici nu le-am putut experimenta măcar, și de stocul de alimente care așteaptă întoarcerea a lor noștri.

Dacă ai noștri se vor întoarce... Cînd, cînd?

Te îmbrățișează camaradul tău
Gerhardt"

— Niciodată! — exclamă spontan Victor.

— Niciodată! — întări colonelul.

Stătură tăcuți o vreme. Colonelul, gînditor își făcu de lucru cu testamentul lui Gerhardt, călăul care pierise dar ale cărui ajutoare automatizate își făcuseră cruda datorie.

— Concepția e perfectă — spuse în sfîrșit Raimond — cum ați reușit, totuși, să vă eliberați?

Robert și Eva îl priviră pe Victor.

— Tocmai perfecțiunea asta mi s-a părut suspectă — începu să spună Victor. — Cînd m-am dus a doua oară în celula de tortură ...

— În locul meu — interveni Eva.

— Nu-i tot una?

— Nu, nu e totuna — mormăi Robert.

Din aceste puține cuvinte Raimond înțelese exact situația și își privi încurajator nepotul:

— Deci?

— Deci, cînd am trecut a doua oară pragul celulei respective am împiedicat închiderea ușii cu cîteva cutii de conserve presate.

— De ce a ușii aceleia? — întrebă Raimond.

— Păi ... știu și eu?

— Știi tu foarte bine. Te gîndeai să nu îți expui tovarășii în caz de pericol.

— Nu știu dacă am gîndit chiar așa. Destul că efectul a fost mai mult decît cel scontat. Acum, după ce s-a citit scrisoarea lui Gerhardt, știu și ce s-a întîmplat. Ușa și gratiile s-au defectat, de asta mi-am dat seama de îndată, doar cu cele două împușcături nu știam ce este. Cine putea să tragă? Din cauza asta ne-am gîndit, după ce am descoperit scheletul, că mai există aici două persoane: Gerhardt care vorbea neobosit la microfon și un acolit sau paznic înarmat. Acum totul e limpede. Ușa celulei de tortură era legată în sistem nu numai cu gratiile ci și cu pistolul, se stricase și acela, de aceea a tras de două ori ...

— Așa este — aprobă Raimond — dar acum ar fi timpul să vină și ceilalți, sau măcar Lenard.

— Să mergem în întîmpinarea lor.

Ieşiră pe coridor, trecură pe lîngă motorul electric care zumzăia acum din nou (Deci e acţionat de o cădere de apă subpămînteană — gîndi Victor) şi ajunseră curînd la locul exploziei. Doi oameni curăţau încă terenul, Raimond schimbă cîteva cuvinte cu ei apoi îşi continuă drumul. La vreo două sute de metri pe culoarul luminat, îi întîmpină Lenard.

— Nemaipomenit ce am putut descoperi!

— Ia să vedem! — le spuse Raimond tinerilor.

Merseră destul de mult pînă ajunseră la încăperea numărul doisprezece.

Raimond deschise uşa, totul era aşa ca în descrierea lui Gerhardt.

— O să luăm benzile să le ascultăm sus — menţionă colonelul. — Gîndesc că va fi interesant şi pentru voi şi, oricum, mult mai puţin emoţionant decît prima oară. Dar banda cealaltă — şi Raimond arată către magnetofonul singular — am să o audiez dacă vreţi numai eu singur. Dacă v-aţi jena de ceva . . .

— N-avem de ce să ne jenăm — răspunse Victor — am prevăzut asta şi am comunicat numai prin scris.

— Ehei! — exclamă Raimond — conspiraţia a funcţionat destul de bine.

— Adică — adăugă precipitat Robert, — odată Victor s-a repezit la mine, m-a bruftuluit şi m-a acuzat pe mine de toate. Nici eu nu m-am lăsat atunci, ţipînd, el l-a chemat în ajutor pe căpitan. Dar toate astea le-a făcut, continuă observînd mirarea colonelului, ca să-l atragă în cursă pe căpi-

tan și să vedem dacă sîntem supravegheați continuu sau nu.

— Bine că-mi spui, deși după cum îl cunosc eu pe Victor, nici pe el, nici pe mine nu ne-ați fi păcălit astfel.

— Și cînd te gîndești ce verosimil a ieșit totul — adăugă Victor, pipăindu-și cu un zîmbet mucalit gîtlejul.

Ieșiră din încăpere și merseră pe coridorul drept pînă cînd ajunseră la locul unde se presupunea că sînt piramidele.

Ceilalți terminaseră cercetarea și îi ghidau acum.

Chiar după ce citiseră scrisoarea lui Gerhardt, dimensiunile depozitului de armament îi surprinse. La fel și bogăția depozitului alimentar. Dar găsiră aici și un cabinet medical, bucătărie, stație de radioemisie, un apartament ultraluxos pregătit pentru o persoană foarte sus pusă, dacă nu pentru führer însuși...

Dură o jumătate de oră pînă văzură totul.

— Dacă faceți abstracție de scopul inițial al acestor lucruri azi fără rost — observă Raimond — și de senzația pe care destăinuirea acestui cartier general o va face, ca și de faptul că deasupra orașului — dacă mi-e permis să spun așa — plana o mare primejdie, rămîne de subliniat că ați descoperit valori care se cifrează la milioane... și minirachetele astea despre care nu se știa nimic pentru că, într-adevăr, n-au avut cînd să le mai lanseze...

— Am mai găsit o plăcuță de bronz. Era în apartamentul comandantului, pe birou, sub mapă.

Colonelul o examină, apoi i-o întinse lui Victor:

— Poftim, asta e specialitatea ta. O vom copia și pe urmă, chiar dacă nu e reglementar, poți să o păstrezi ca amintire...

Pe plăcuța de bronz era scris:

THOMAS MAIL
BECKEN
MARIA THALAN
SCHIEBE

Cu toate astea Victor citi:

— ...606

— ...391 adăugă colonelul — am învățat destul de repede, domnule profesor?

Dar la cochetăria asta Victor nu răspunse zîmbind și socoti fulgerător de iute:

— Mai mult de jumătate de milion... o lună și jumătate...

— Adică, ce o lună și jumătate? se interesă Raimond.

— Neavînd altă soluție am vrut să încercăm toate posibilitățile pornind de la o cifră formată din 111111.

— Asta ar fi durat ceva, nu zic. Dealtfel, dinamită era aici suficientă și frumoșii noștri candidați la inginerie ar fi putut arunca ușa în aer...

— Nu am îndrăznit să ne aventurăm pînă acolo — recunoscu Robert.

— Ei bine, să mergem — dispuse Raimond — trebuie să pun gărzi la intrare și să cer instrucțiuni de la minister!

Cînd ajunseră la locul exploziei, unde îi aştepta o scară, Victor îl trase de mînecă pe Raimond:

— Unchiule, să încercăm şi cealaltă ieşire.

— Nu ţi-a fost destulă învăţătura de minte? Aceea o vom încerca după o amănunţită cercetare tehnică.

Victor, cu inima grea, îi făcu loc să treacă întîi Evei, apoi lui Robert şi urcă şi el urmat de colonel şi de ceilalţi.

Afară se înserase.

Ultimele raze ale soarelui alunecau cu o lumină orbitoare pe spinarea muntelui din partea cealaltă a văii. Eva era sus. Privind-o, Victor îi văzu făptura învăluită în lumina de vrajă a azurului, părul blond deschis lumina în strălucirea soarelui ca o torţă aurie. Oare unde mai văzuse el imaginea asta... chiar aşa cum o vede acum? Cîndva, mult înaintea timpului fără de măsură petrecut în măruntaiele pămîntului.

Acum erau cu toţii la suprafaţă. Victor trase în piept aerul proaspăt şi răcoros, bucurîndu-se de redescoperirea acestui peisaj liniştit şi paşnic.

Lector: MANDICI GHEORGHE
Tehnoredactor: IANCU I. IOAN

Bun de tipar: 25. X. 1976. Apărut: 1976.
Coli tipar: 6,625. Tiraj: 33 700+90

Întreprinderea poligrafică „Crișana"
Oradea, str. Moscovei nr. 5.
Comanda nr.: 369.
Republica Socialistă România